

Naša bolnišnica

Kazalo

2	Kazalo
3	Uvodnik
4	Nagovor direktor
5	Seji Sveta zavoda
5	Začetek delovanja Oddelka za onkologijo
6	Uradna otvoritev laboratorija za interventno kardiologijo
7	Načrt integritete v UKC Maribor
9	Predstavitve socioterapevtskega programa Enote za bolezn odvisnosti in psihoterapijo
12	UKC Maribor ponovno premika meje – tokrat na področju ortopedije
13	Zdravstvena oskrba slovenske olimpijske reprezentance - Intervju z Matjažem Vogrinom
16	Porodnišnica Maribor se predstavi
19	Ob svetovnem dnevu srca dva dogodka tudi v UKC Maribor
20	Dan kakovosti v transfuzijski medicini
22	Telesna vadba in zdrav način življenja kardiološkega bolnika
23	Srečanje EXASS
24	Začeli smo z izvajanjem projekta Focus in CD (Interreg Central Europe), ki bo v javno zdravstvo vpeljal inovacije in uvedel celostno obravnavo pacienta s celiakijo
26	XI. Športne igre slovenskih bolnišnic – Otočec
28	Zaključek projekta »Skupaj Z in Za bolnike z multiplo sklerozo«
28	100-kratni darovalci krvi
29	Zbrali 55350 ml krvi
30	Vijolčna kri
30	NLB doniral porodnišnici Maribor
31	Rožnati oktober
31	Obiskali so nas dijaki Srednje zdravstvene šole Postojna
32	Stanovalci Doma pod Gorco so ponovno razveselili otroke na pediatriji
33	Razstave ob 80-letnici bolnišnične pediatrije v Mariboru
33	Moje mesto Maribor
34	Razstava v avli Klinike za kirurgijo
34	Fotografska razstava ob 20-letnici delovanja Društva Projekt Človek
35	Fotografska razstava na Oddelku za psihiatrijo
35	Vojo Lukić podaril monografijo
36	Strokovni posvet kot uvod v pripravo sistemskih sprememb
37	Revija AMB ponudila že čez 130 znanstvenih in strokovnih člankov
38	Ob 465 diplomantih tudi že preko 65 doktorjev znanosti
39	Študenti gredo na izmenjavo najraje v Avstrijo in Nemčijo
40	Razpisana specializantska mesta prvič ostala nezasedena
41	V Alumni klub želijo včlaniti čim več diplomantov
43	Pozitivne informacije o diplomantih mariborske Medicinske fakultete
43	S pesmijo skozi študij medicine
45	Vesti z Medicinske fakultete
46	40-letnica kirurške stolpnice
49	Zahvale
53	In memoriam
56	Razpis letovanja zima 2016/2017
58	Pravopisni kotichek
59	Šale
59	Iz kuhinje
60	Napovednik dogodkov

Direktor:

v. d. direktorja Janez Lavre, dr. med.

Glavni in odgovorni urednik: Janez Lencl, univ. dipl. ing.

Uredniški odbor:

prof. dr. Darja Arko, dr. med., doc. dr. Vojko Flis, dr. med., Zdenka Kidrič, dipl. ekon., Tina Škerbinc Muzlovič (T. Š. M.), univ. dipl. medij.kom., Miha Rubin, prof. slov.

Lektorji:

Urška Jodl Skalicky U. J. S., mag. phil., Urška Antonič, prof. ang., Miha Rubin, prof. slov.

Fotografije:

UKC Maribor, Rebeka Gerlič (R. G.), univ. dipl. ekon.

Naklada:

3.000 izvodov

Grafično oblikovanje in tisk:

Evrografis d. o. o.

Naslov uredništva:

Univerzitetni klinični center Maribor, za uredništvo Naše bolnišnice, Ljubljanska ulica 5, 2000 Maribor
Uredništvo si pridržuje pravico, da po potrebi skrajša ali slogovno popravi članke.

Fotografija na naslovnici:

Ekipe Oddelka za kardiologijo in angiologijo med posegom
(Foto: R. G.).

Fotografija na zadnji strani:

Jesen na Oddelku za ORL in MFK
(Foto: T. Š. M.)

Naša bolnišnica je dostopna tudi na spletni strani www.ukc-mb.si.

Uvodnik

Spoštovani bralci!

Zdravstvo je beseda, ki je skozi vse leto v ospredju. Kot kaže, se pojavnost te besede le še stopnjuje in bo do konca leta ena največkrat izrečenih besed najvišjih predstavnikov oblasti in tudi vseh politikov, stanovskih združenj ter sindikatov. Kje je vzrok za tako množično pojavnost te besede? Žal ne v urejenih razmerah v zdravstvu. In kaj smo v vseh teh letih državljani imeli od teh izrečenih besed? Ali so se razmere izboljševale? Kot je mogoče sedaj razbrati iz besed odgovornih v državi, smo v fazi, ko se bo v parlamentu odločalo o ključnih zakonih, ki bodo omogočili, da bomo razmere v zdravstvu uredili. Močno upamo in si želimo, da se bo to res zgodilo. Od besed k dejanjem, je eden od rekov. Glede diagnoze, zakaj naše zdravstvo boleha, pa si ključni dejavniki v naši državi še niso enotni. Bodisi je sredstev preveč, bodisi premalo ali ravno dovolj, je krivo morda slabo vodenje in organizacija ...? Če si niso enotni pri diagnozi, kakšno terapijo za ozdravitev zdravstva bodo potem predpisali? Ali bo to uvedba novih davkov oz. prispevkov, košarica pravic, ukinitvev dodatnega zavarovanja, standardov in normativov, koncesij? Jesen bo »vroča«, saj je napovedana stavka zdravnikov, predlogi zakonov v koaliciji pa tudi še niso usklajeni.

Ob koncu jeseni smo ljudje navajeni pobirati plodove, ki so plod človeških rok in narave. Plodove pa vsak dan ustvarjamo in negujemo tudi v naši ustanovi in ob tem vam želim prijetno branje.

Janez Lencl, univ. dipl. ing.
glavni in odgovorni urednik

A handwritten signature in black ink, which appears to read 'Janez Lencl'. The signature is written in a cursive, flowing style.

Spoštovane sodelavke in sodelavci,

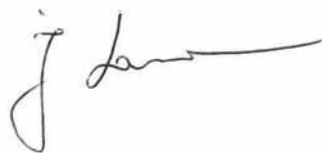
poletje se počasi preveša v jesen. Prepričan sem, da smo se med poletnimi dopusti vsaj nekoliko spočili od vsakodnevnega dela in smo sedaj polni energije za nove izzive. Sam se trudim in seznanjam z delovanjem ter procesi, ki potekajo v kliničnem centru. Priznam, da je veliko izzivov, ki pa jim bomo kos s skupnimi močmi, sodelovanjem in dobro voljo. Prepričan sem, da smo na pravi poti in da bomo postopno dogovorili nadaljnji razvoj našega zavoda, ki se mora nadaljevati v smeri sodobne evropske univerzitetne ustanove. Največja vrednota vsakega zavoda in največje bogastvo smo zaposleni. Ob tem zavedanju si bom prizadeval, da bo tudi moje delo potekalo tako, da se bomo o ključnih stvareh dogovorili pred sprejemom dokončnih odločitev. Želim, da je moje delo transparentno, pregledno in usmerjeno v dobro naših pacientov ter nas – zaposlenih.

Politika pred nas dnevno postavlja veliko izzivov, ki jih uspešno premagujemo, saj smo dobro opremljeni z izkušnjami in sposobnostmi, da se prilagajamo omenjenim nalogam. Vem, da znamo in zmoremo. Če nam je ob tem namenjen še kanček sreče, smo na dobri poti, da nam uspe.

Zaradi omejenih finančnih sredstev smo pripravili rebalans finančnega načrta. Nekoliko smo morali prilagoditi načrt nabav. S svojo ekipo si bom prizadeval, da z vašo pomočjo do naslednjega leta pripravimo kratkoročen in dolgoročen plan za nabavo nujno potrebne opreme. Po ogledih večine vitalnih točk kliničnega centra sem spoznal, da nam izzivov res ne primanjkuje. Vem, da bomo s sodelovanjem in zrelim odnosom našli prave rešitve.

Vsem, ki delamo s pacienti, želim veliko potrpljenja in pripravljenosti, da jim pomagamo. Topel stisk roke in prijazen nasmeh sta pomembna pri dobri komunikaciji in delu z bolnimi ljudmi. Človeška toplina tudi zdravi.

Janez Lavre, dr. med.
v. d. direktorja UKC Maribor

Seji Sveta zavoda

Avtor: T. Š. M.

Foto: R. G.

Med julijem in septembrom 2016 je Svet zavoda UKC Maribor zasedal dvakrat.

16. redna seja je potekala 11. julija 2016, ko se je Svet zavoda seznanil s programom novega v. d. direktorja UKC Maribor Janeza Lavreta. Odprli so temo pomanjkanja anesteziologov, govorili o skrajšanju čakalnih vrst, težavah na kardiologiji in o dogovorih z Onkološkim inštitutom Ljubljana. Svetniki so se seznanili tudi s finančnim položajem UKC Maribor, kjer je izguba v prvih treh mesecih leta znašala 640 tisoč evrov. Izguba je nastala predvsem zaradi napredovanj in regresa.

29. septembra 2016 je potekala 17. redna seja Sveta zavoda. Na njej so se seznanili s polletnim izidom poslovanja, ki izkazuje izgubo v višini 1,3 milijona evrov. Izguba je v glavnem posledica sprostitev napredovanj zaposlenih v višje plačne razrede, delno pa tudi zaradi nedoseganja pogodbeno dogovorjenih programov, ki so posledica anesteziološke krize in izpadle radioterapije.

Seznanili so se tudi z nekaterimi zaposlitvami v upravi UKC Maribor in s čakalnimi dobami.

Na naslednji seji Sveta zavoda, ki bo potekala še v mesecu oktobru, bodo obravnavali rebalans finančnega načrta.

Člani Sveta zavoda med glasovanjem.

Začetek delovanja Oddelka za onkologijo

Avtor: T. Š. M.

Foto: R. G.

19. septembra 2016 je potekala novinarska konferenca na temo pričetka delovanja Oddelka za onkologijo.

Univerzitetnemu kliničnemu centru Maribor je uspelo doreči sodelovanje z Onkološkim inštitutom Ljubljana, kar je bil eden od pogojev za začetek radioloških obsevanj na novem oddelku za onkologijo. Trenutno čakamo le še na ustrezno dovoljenje Uprave RS za varstvo pred sevanjem, tako da bi lahko prve bolnike začeli obsevati približno v mesecu dni.

Dejavnost se bo zaradi nujnega usposabljanja kadrov uvajala postopoma. Na začetku bomo obsevali le tri ali pet bolnikov. Sprva se bo začelo obsevanje bolnikov na področju paliativnih obsevanj, nato pa se bo postopno uvajalo obsevanje raka dojk,

Novinarska konferenca.

pljuč in prebavil.

Oddelk bo treba tudi kadrovsko dopolniti. Trenutno je v enoti za radiologijo le ena specialistka radioterapije, specializantov je pet. Enota bo lahko polno začela delovati šele, ko bodo specializanti zaključili specializacijo, kar pričakujemo ob koncu leta 2019. Takrat bi lahko obsevali okoli 800 bolnikov letno.

Pomoč Onkološkega inštituta je potrebna predvsem za zagotavljanje druge kontrole. Trenutno smo dogovorjeni za prihod enega specialista radioterapevta in enega medicinskega fizika iz Ljubljane v Maribor dvakrat na teden, kasneje enkrat na teden. Takšno sodelovanje naj bi potekalo, dokler ne bo na Oddelku za onkologijo dovolj kadra.

Uradna otvoritev laboratorija za interventno kardiologijo

Avtor: T. Š. M.

Foto: R. G.

Poseg na novem angiogramu.

Na začetku letošnjega poletja so na Oddelku za kardiologijo in angiologijo dobili težko pričakovan nov in sodoben angiograf. Ta rentgenski aparat za srčne bolnike na oddelku sicer deluje že od sredine julija in na njem opravljajo invazivne posege na srcu. 1. septembra 2016 je potekala tudi uradna otvoritev laboratorija za interventno kardiologijo v prostorih Klinike za interno medicino. Prostor v novem laboratoriju, ki se nahaja v prizidku Klinike za interno medicino, so namenjeni zdravljenju bolnikov z akutnim koronarnim sindromom in kronično koronarno boleznijo, ki lahko vodi do srčne kapi.

Ob odprtju prostorov je predstojnik oddelka Husam Franjo Naji povedal, da je težav s prevozom bolnikov v času okvar starega aparata, konec. Nov aparat pomeni možnost nemotenega izvajanja posegov. Hkrati pa je to tudi nov mejnik v razvoju oddelka. Oddelk je del terciarnega centra in kot tak mora v regiji zagotavljati vrhunske storitve, ki si jih bolniki zaslužijo. Sedaj si na Oddelku za kardiologijo in angiologijo želijo še en nov aparat, s čimer bi bila omenjena problematika dokončno rešena.

Da je pridobitev sodobnega angiografa velik korak naprej pri sodobnem zdravljenju akutne srčne kapi in reševanju življenj, da se povečujeta dostopnost in število preiskav ter da se te nedopustno dolge čakalne dobe naposled skrajšajo, je ob odprtju povedal v. d.

direktorja UKC Maribor Janez Lavre.

Anton Lobnik, dolgoletni specialist na tem oddelku, je opisal razvoj ekipe, ki je svoje zamatke kot koronarna enota dobila leta 1972. Invazivno srčno diagnostiko so začeli izvajati leta 1994 na Radiološkem oddelku. To je bila tudi podlaga za razvoj kardiokirurgije, posledično pa so leta 2002 ustanovili tudi omenjeni laborato-

rij na Oddelku za kardiologijo in angiologijo.

Zaradi novega aparata bi lahko obseg dela podvojili, vse pa je odvisno tudi od drugih bolnišničnih področij. V sedanjih pogojih je bilo na oddelku letno obravnavanih okoli 2000 do 2500 bolnikov. Ob dveh aparatih bi se lahko približali številki 3500 bolnikov letno. Prav tako je Oddelek za kardiologijo in angiologijo Klinike za interno medicino v dogovoru z Ministrstvom za zdravje pričel s programom skrajševanja čakalnih vrst. Tako se bo čakalna doba, ki sicer traja približno dve leti, začela postopno skrajševati.

Janez Lavre in Husam Franjo Naji

Načrt integritete v UKC Maribor

Avtor: Breda Hajnrih

Delovna skupina za spremljanje izvajanja Načrta integritete v UKC Maribor mora poskrbeti tudi za obveščenost vseh zaposlenih o namenu in ukrepih s področja Načrta integritete.

Gradivo v zvezi z Načrtom integritete z vsemi spremljajočimi gradivi je vsem zaposlenim dostopno na intranetni strani UKC Maribor (pod Glavnim menijem) in naša dolžnost je, da ga poznamo.

Vodstvo UKC Maribor in delovna skupina želita, da ste zaposleni podrobno seznanjeni z vsebino Načrta integritete, zato v nadaljevanju pojasnujemo vsebino nekaterih pojmov, ki jih opredeljuje Načrt integritete in navajamo ukrepe za izboljšanje razumevanja in delovanja na tem področju.

Pojmi (citati ali povzetki gradiva Komisije za preprečevanje korupcije RS):

Kaj je integriteta?

Integriteta je celovitost, skladnost, pristnost, poštenost, verodostojnost.

Oseba z integriteto je oseba, ki govori to, kar misli, in dela to, kar govori, skladno z moralnimi normami in veljavnim pravom.

Družba z integriteto je družba, ki jo sestavljajo osebe z integriteto.

Organizacija z integriteto je organizacija, ki ima zaposlene osebe z integriteto, obenem pa deluje skladno z etičnimi normami, zapisanimi v etičnih kodeksih organizacij, in veljavnim pravom.

Mehanizem za ugotavljanje stopnje integritete ter orodje za krepitev integritete posamezne organizacije je Načrt integritete.

Zakaj integriteta?

Družba z integriteto ima dobro vzpostavljen sistem za zaznavanje kršitev. Slednje, če do njih pride, so ne samo hitro zaznane, ampak na podlagi vzpostavljenih mehanizmov tudi ustrezno sankcionirane. Na ta način družba in država delujeta popolnoma v skladu z moralnimi in pravnimi načeli in s tem zagotavljata vse pravice in varnost tako posameznikom kot organizacijam, ki v njej delujejo.

Če sistem zaznavanja kršitev v družbi ne deluje, se te razširijo, ne da bi družba na njih ustrezno odreagirala. Ko jih družba končno zazna, njihova odprava predstavlja veliko večji

strošek, kot bi bil, če bi bile pravočasno zaznane in sankcionirane.

Organizacija z integriteto uživa zaupanje okolja, saj je njeno delovanje transparentno in ves čas skladno s poslanstvom, ki odraža etiko in pravne norme družbe. S tem organizacija pridobi zvestobo zaposlenih, strank in spoštovanje okolja. Življenje osebe z integriteto je lažje, saj se odloča vedno po enakih merilih. Živi in deluje v skladu z moralnimi in pravnimi normami. Kot taka uživa spoštovanje in ugled okolice. Prisotnost integritete pomeni odsotnost korupcije (citat Komisije za preprečevanje korupcije).

Kaj je korupcija?

Po definiciji Zakona o preprečevanju korupcije in integriteti je korupcija vsaka kršitev dolžnega ravnanja uradnih in odgovornih oseb v javnem ali zasebnem sektorju, kot tudi ravnanje oseb, ki so pobudniki kršitev ali oseb, ki se s kršitvijo lahko okoristijo, zaradi neposredno ali posredno obljubljenih, ponujene ali dane oziroma zahtevane, sprejete ali pričakovane koristi zase ali za drugega.

Glede na definicijo lahko korupcijo razdelimo na naslednje elemente, ki jih mora vsebovati vsako ravnanje, da ga lahko štejejo za koruptivnega:

- **vsaka kršitev** (vse oblike ravnanj, tako storitve, torej, ko nekdo stori nekaj, česar ne bi smel, kot opustitve, ko nekdo ne stori nečesa, kar bi moral);

- kršeno je **dolžno ravnanje** (ravnanje, ki ga je oseba dolžna storiti, ker to določajo veljavni zakonski in podzakonski predpisi ter kodeksi ravnanja in drugi veljavni notranji predpisi poslovnih ali poklicnih združenj, podjetij, društev ...);

- v **javnem sektorju** (državni organi in uprave samoupravnih lokalnih skupnosti; javne agencije, javni skladi, javni zavodi in javni gospodarski zavodi; druge osebe javnega prava, ki so posredni uporabniki državnega proračuna ali proračuna lokalne skupnosti, vključno z javnimi podjetji in gospodarskimi družbami, v katerih ima večinski delež oziroma prevladujoč vpliv država ali lokalna skupnost);

- namen je pridobiti **korist** zase ali za drugega (»korist« je lahko premoženjska ali nepremoženjska – torej vsaka korist, ki ni fizično opredmetena, kot na primer prednostna obravnava pri zdravniku in podobno. Pri tem vrsta, oblika oziroma vsebina koristi niso pomembne).

Korist je lahko obljubljen, ponujen ali že dana drugemu (z vidika ponudnika oziroma dajalca koristi – **aktivna stran** koruptivnega ravnanja) oziroma, na drugi strani, je lahko pričakovana, zahtevana ali že sprejeta (z vidika prejemnika koristi – **pasivna stran** koruptivnega ravnanja).

Pri vseh ravnanjih, ki jih dojemamo kot korupcijo, je bistven »**koruptivni namen**«. O takšnem namenu govorimo, ko je korist obljubljen ali dana z namenom, da bi spodbudila ali nagradila kršitev dolžnega ravnanja, oziroma, ko je korist sprejeta za poplačilo dolžnega ravnanja. Treba je uveljaviti ničelno toleranco, kjer so nesprejemljiva vsa koruptivna ravnanja. Tudi več tovrstnih majhnih dejanj namreč vpliva na rušenje prava in ustvarja možnosti za pojav še hujših oblik kršitev.

Načrt integritete

Načrt integritete je orodje za vzpostavljanje oziroma preverjanje integritete v organizaciji. Služi ugotavljanju in odpravljanju ranljivosti organizacije in njenih zaposlenih v povezavi z nastankom koruptivnih ravnanj. Načrt integritete temelji na:

- ugotavljanju relevantnih tveganj za korupcijo na različnih področjih organizacije,
- oceni, kakšno nevarnost predstavljajo ta tveganja za organizacijo,
- določanju ukrepov za zmanjšanje ali odpravo teh tveganj.

Načrti integritete sami po sebi še ne vzpostavljajo ali povečujejo integritete organizacije, temveč do tega pride šele z njihovim izvajanjem, v končni fazi takrat, ko organizacija učinkovito odpravi ugotovljena tveganja. Temeljna elementa za izvajanje načrtov integritete in s tem povečevanje integritete organizacije sta osebna zavezanost in predanost tako vodstva kot zaposlenih znotraj organizacije. Proces oblikovanja in izvajanja načrtov integritete temelji na stalnem preverjanju in dopolnjevanju tveganj ter ukrepov organizacije, s katerimi ta tveganja odpravi.

V postopek spremljanja in uresničevanja Načrta integritete so vključeni vsi zaposleni, ki so sprotno seznanjeni o izvajanju aktivnosti za navedeno področje v UKC Maribor.

Ukrepi, ki so sprejeti za integriteto in preventivo v UKC Maribor:

- Izboljšati načrtovanje potreb na ravni posameznega oddelka (področje nabave).
- Seznaniti zaposlene z nasprotji interesov in možnimi tveganji s področja integritete (objava na intranetu).

- Vpeljati navodilo za vodenje evidence obiskov predstavnikov farmacevtskih podjetij na oddelkih (dokument je pripravljen za sprejem).

- Dopolniti oziroma preimenovati Pravilnik o izvajanju ukrepov za preprečevanje spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu z vsebino: zaščita prijaviteljev koruptivnih in drugih neetičnih ravnanj.

- Elektronsko vodenje zalog in porabe zdravil po pacientih, zdravnikih, zdravilih, izdelati plan uvedbe (v pripravi).

- Prenova internih aktov, kjer je za to podana zakonska osnova, zamenjan skrbnik dokumenta in/ali sprememba v procesu dela.

- Obveščanje zaposlenih o potrebnosti javljanja neželenih dogodkov, zaradi izboljševanja procesov.

- Slediti navodilom e-naročanja in določilom zakonodaje, izvajati nadzor.

Vsak delavec UKC ima pravico skrbniku načrta integritete, direktorju UKC ali vodji OE podati prijavo ravnanja, za katerega verjame, da ima znake korupcije oziroma mora prijaviti sprejem ali zavrnitev darila.

V primeru, da naletite na sum ali dokazljivo koruptivno dejanje uporabite napotke iz OP 55 UV 005 Upravljanje s tveganji v UKC Maribor. Izpolnite obrazec Novo tveganje in ga pošljite v Center za kakovost in organizacijo z oznako koruptivno ravnanje/darilo. UKC bo poskrbela za zaščito prijavitelja.

Seveda lahko prijavo oddate Komisiji za preprečevanje korupcije, telefon: 01 400 5710; anti.korupcija@kpk-rs.si.

Predstavitev socioterapevtskega programa Enote za boleznimi odvisnosti in psihoterapijo

Avtorji: Zoltan Pap, Jelka Senekovič, Aida Antunović
Foto: arhiv Enote za boleznimi odvisnosti in psihoterapijo

Enota za boleznimi odvisnosti in psihoterapijo, ki deluje v okviru Oddelka za psihiatrijo UKC Maribor, se poleg svojega običajnega načina zdravljenja različnih oblik odvisnosti lahko pohvali tudi z izredno bogatim socioterapevtskim programom. Vsebina in obsežnost programa sta na podlagi naših informacij edinstveni v slovenskem prostoru, zato smo se odločili, da ga predstavimo širši javnosti.

Namen socioterapevtskega programa je izboljšanje medsebojnih odnosov med bolniki in njihovimi svojci, učenje socialnih veščin za zdravo in koristno preživljanje prostega časa in ustrezno obvladovanje težav, ki v naših bolnikih vzbujajo občutke nelagodja. Poleg že naštetega bolnikom omogoča možnost doživetja zadovoljstva in življenjske radosti, ki lahko nadomestita občutek omamljenosti, omogoča izoblikovanje novega sistema vrednot in izboljšanje njihovega samospoštovanja, kar dosežemo s pomočjo aktivne vključitve bolnikov v pripravo in izvajanja programa.

Socioterapevtski program poteka skozi vse leto in je oblikovan v skladu z letnimi časi, aktualnimi prazniki in dogodki. Upoštevam tudi kulturno-etnografske značilnosti našega okolja in poskušamo oživeti starodavne običaje z namenom, da posameznik prepozna svojo stabilno oporo pri lastnem osebnostnem razvoju, ki prepreči izgubljenost znotraj družine in družbe.

Prepričani smo, da naš socioterapevtski program, ki se izvaja kontinuirano, celo leto in po vnaprej predvidenem planu, prispeva k uspešnemu zdravljenju naših bolnikov in predstavlja pomemben prispevek k izboljšanju kakovosti njihovega življenja.

Na začetku januarja skupaj s pacienti izdelujemo plakate, katerih vsebina se tematsko veže na mesec januar: predstavimo zimske športe, starodavne zimske običaje ter podobno. Pripravljene izdelke predstavimo celotni terapevtski skupnosti enote. V kuhinji enote vsak teden v okviru gospodinjstskih aktivnosti poteka kuharska delavnica, ki je dobra priložnost za izmenjavo kuharskih izkušenj in znanj med bolniki, ki so veščiki kuhanja in bolniki, ki še morajo osvojiti dodatne kuharske veščine. Vsebina kuharske delavnice je povezana z letnim časom, zato se pripravljajo predvsem enolončnice in druge jedi na žlico. Januarja pacienti redno skrbijo za ptice in polnijo ptičje krmilnice s semeni, ki so v parku oddelka za psihiatrijo. V primeru ugodnih vremenskih razmer zunaj izdelujejo sneženega moža. Konec meseca organiziramo družinski dan, ki se ga udeležijo vsi bolniki, njihovi svojci in zaposleni enote. Družinski dan poteka v obliki pohoda na Pohorje, in sicer od Bellevueja do Mariborske koče.

Zadnji teden januarja se začnejo priprave na 8. februar, slovenski kulturni praznik. Na ta dan bolniki naše enote pripravijo proslavo, ki je namenjena vsem hospitaliziranim bolnikom oddelka za psihiatrijo in zaposlene sodelavce. Uprizorijo izbrane Prešernove pesmi v obliki gledališke igre, recitirajo in pojejo.

Organizacija proslave zahteva veliko prizadevnosti in sodelovanja med bolniki; nastopanje, igranje vlog, petje in recitiranje. Vse to omogoča izražanje čustev, pomaga pri premagovanju zadržkov pred nastopanjem in odkrivanju morebitnih neprepoznanih potencialov posameznika. V februarju izdelujemo in organiziramo

Športne igre.

tudi razstavo plakatov, ki so tematsko povezani s pomembnejšimi dogodki, ki so značilni za ta mesec: slovenski kulturni praznik, pust, valentinovo in drugo. V okviru februarске kuharske delavnice se izdelujejo krofi. Konec meseca pa pripravimo februarски družinski dan, ki je namenjen pustnemu rajanju v jedilnici oddelka za psihiatrijo. Pacienti izdelujejo pustne maske, oživijo tradicijo pustovanja, se oblečejo v maškare in skupaj praznujejo s svojci in zaposlenimi. Priprava in izvedba pustnega rajanja zahteva od posameznika veliko ustvarjalnosti, igrivosti in domiselnosti ter sodelovanja z ostalimi pacienti in osebjem.

Marca bolniki in zaposleni na enoti organizirajo prireditev ob dnevu žena, materinskega dneva, dneva očetovstva, prvega pomladnega dne in praznika Gregorjevo. Vse našete dogodke spremlja izdelovanje in predstavitev plakatov, petje pesmi, povezanih z aktualnimi prazniki, deklamacije in druge vrste nastopanja pred občinstvom, ki ga sestavljajo hospitalizirani bolniki in zaposleni oddelka za psihiatrijo. Bolniki, hospitalizirani na Enoti za bolezni odvisnosti in psihoterapijo, med prazniki, ki so povezani s starševstvom, ozaveščajo pomembno vlogo očetovstva in materinstva, katerih deficitarnost je neposredno povezana z boleznijo odvisnosti in drugimi oblikami psihopatologije v odrasli dobi, ki se pogosto prenaša tudi v naslednje generacije. Prav zaradi tega marčevski družinski dan organiziramo v obliki izleta v naravo. Bolniki samostojno pripravijo dogodek na mestu izleta, ki je kot poklon njihovim družinskim članom. Poleg družinskega dneva se marca izvede tudi pohod v naravo in nabiranje regrata, s katerim pacienti pripravijo regratovo solato v kuhinji.

Pred pomembnimi dogodki v mesecu aprilu na Enoti za bolezni odvisnosti in psihoterapijo pacienti izvedejo obvezno predpraznično čiščenje celotne enote. Dejavnosti kuharskih delavnic se usmerijo v izmenjavo znanja in veščin, povezanih s pripravo in barvanjem pirhov, peko potice in pripravo drugih velikonočnih jedi. Vzporedno potekajo tudi priprave na proslavo ob dnevu upora proti okupatorju. Pacienti nastopajo s petjem in recitiranjem s praznikom povezanih vsebin pred bolniki in zaposlenimi na oddelku za psihiatrijo. Zadnji ponedeljek v mesecu aprilu je namenjen družinskemu dnevu, ki ga tokrat organiziramo v obliki pohoda na Žavcarjev vrh. Na Žavcarjevem vrhu se spomnimo praznika Jurjevanja. Pojemo, recitiramo, organiziramo športne igre, pečemo klobase na ognju in uprizorimo starodavni običaj zelenega Jurija, ki prikazuje pastirsko življenje in oznanja prihod pomladi.

Mesec maj se začne z izvedbo proslave za praznik dela, priprave se začnejo že konec meseca aprila. Na proslavi pacienti pojejo in deklamirajo pesmi, ki so vsebinsko povezani z aktualnim praznikom. Vabljeni so vsi bolniki in zaposleni sodelavci oddelka za psihiatrijo. V maju nekaj aktivnosti namenimo tudi ozaveščanju pomena skrbi za svoje zdravje. Sodelavci Centra za promocijo zdravja iz Zdravstvenega doma dr. Adolfa Drolca Maribor organizirajo tečaj nordijske hoje v parku oddelka za psihiatrijo. V spomin na dan mladosti organiziramo tudi športne igre. Bolniki se preizkusijo v različnih športnih disciplinah, ki so prav tako organizirane v parku oddelka za psihiatrijo. Pohod v mesecu maju je namenjen nabitranju bezga, iz katerega se pripravi bezgov sirup, ki je namenjen

Kresovanje na Žavcarjevem vrhu.

hospitaliziranim bolnikom naše enote čez celo poletje. Nabere se tudi akacija in različna zelišča, ki jih posušimo ter shranimo za namene priprave zeliščnega čaja v času zimskih mesecev. Z namenom oživitve tradicionalnih del poteka delavnica klepanja kose in košnje trave s koso za moške bolnike ter delavnica o delu s srpom za ženske. Majski družinski dan je organiziran v obliki pohoda v pomladni gozd, najpogosteje na Pohorje ali Boč.

Junija bolniki Enote za bolezni odvisnosti in psihoterapijo pripravljajo in predstavijo plakate na aktualne teme v tem mesecu, kot so na primer črički, kresnice in kresne rože. Čez mesec se organizira tudi izlet z namenom nabiranja jagod, iz katerih se v kuhinji enote pripravi jagodna marmelada. Pomemben dogodek v juniju predstavlja družinski dan, ki je tokrat namenjen oživitvi običaja v zvezi s prehodom pomladi v poletje in pomenu kresne noči. Pacienti pred družinskim dnevom v okviru delovne terapije pripravljajo venčke in svetilke, ki jih potem uporabljajo med izletom in dogajanjem na Žavcarjevem vrhu, kjer poteka junijski družinski dan. Program je organiziran v duhu praznika kresovanja. Petje, ples, peka na žaru, športne igre bogatijo druženje pacientov, njihovih družinskih članov in zaposlenih sodelavcev. V večernih urah se vračamo z Žavcarjevega vrha s pomočjo svetilk, ki so jih izdelali pacienti.

Julija obravnavamo poletne teme, kot so pomen vode za naše življenje, vodni športi, žetev in podobno. Pripravljamo in predstavimo tematske plakate. Z namenom krepitve zdravja in učenja veščin za obvladovanje nakopičenega stresa je organiziran skupinski obisk mariborskega otoka in plavanje na tamkajšnjih bazenih. Tudi julijski družinski dan namenimo izletu k jezeru, reki ali potoku. Obiskali smo že Ivarčko jezero, Bukovniško jezero, Bistriški vintgar, splav na Dravi in številne druge kraje. Pevski zbor se uči pesmi o vodi, medtem ko sodelujoči v kuharski delavnici pečejo kruh.

Izdelovanje plakatov v avgustu temelji na ozaveščanju pomena sobivanja z domačimi živalmi za krepitev duševnega zdravja. Obiščemo mariborski azil, kjer naši bolniki lahko darujejo pasjo hrano in peljejo pse na sprehod. Med prvo polovico meseca po-

tekajo priprave na organizacijo in izvedbo proslave ob Marijinem vnebovzetju, ki ga po običaju pripravimo v jedilnici oddelka za psihiatrijo za bolnike in zaposlene na oddelku za psihiatrijo. V kuhinji se pripravlja ozimnica. Veliko pozornost posvečamo pripravi jedi iz paprike, paradižnika, buč, marmelade iz sliv in podobno. V mesecu avgustu je čas za pohodništvo in planinarjenje. Zaradi tega na družinski dan konec avgusta organiziramo lažji planinski pohod. Najpogosteje se izvede na relaciji od Bellevueja do Areha ali na začetku slovenske planinske transverzale od Radvanja do Mariborske koč.

Mesec september je namenjen pridobivanju in izmenjavi znanja. Čez cel mesec je organizirana Borza znanja; bolniki oblikujejo manjše skupine, v katerih je eden zadolžen za prenos svojih posebnih znanj, veščin in spretnosti na druge v skupini. Pomembno je, da se med delavnico vloga »učitelja« in »učenca« izmenjuje, da čim več pacientov pridobi nova znanja in veščine. Med mesecem septembrom se izvede tudi lokostrelska delavnica v parku in tečaj joge v telovadnici oddelka za psihiatrijo. Prav tako se v mesecu septembru začne tečaj tai-chija, ki poteka vsak petek popoldan. Vsebina družinskega dne se posveti pridobivanju znanja in izboljšanju medsebojnih odnosov ter pridobivanju veščin za koristno preživljanje prostega časa ter sproščanja nakopičenih napetosti, kar je pri bolezni odvisnosti velik problem. S tem namenom se v jedilnici oddelka za psihiatrijo organizira plesna delavnica, ki jo vodi povabljeni plesni učitelj.

Mesec oktober poteka v skladu s prehodom v jesenski čas. Izdelujemo plakate, na katerih predstavimo vsebine v zvezi s starostjo in jesenskimi običaji. Pevski zbor se uči pesmi o starosti, umiranju in smrti. Družinski dan se organizira v skladu z značilnostmi in običaji, ki spremljajo noč čarovnic. Pacienti nastopajo, pojejo, plešejo in dogodek popestrijo z jesenskimi običaji. V kuharski delavnici se pripravi gobova juha v kotlu, golaž ter gibanica.

Novembra se posvetimo pripovedovanju zgodb. V ta namen sodelujemo s knjižnico Rotovž. S pomočjo sodelavca knjižnice orga-

niziramo pravljичne večere. V kuhinji se pacienti učijo kuhanja enolončnic in drugih jedi na žlico. Zadnji ponedeljek v mesecu je na vrsti družinski dan, ki ga v mesecu novembru namenimo obisku gledališke predstave, koncerta ali ogleda filma v kinu.

Konec koledarskega leta prinaša bolnikom in zaposlenim naše enote številne naloge in obveznosti v povezavi z aktivnostmi, ki so značilni za decembrski čas. Čez celoten mesec izdelujemo okraske, darila, na koncu pa okrasimo tudi novoletno jelko. V kuharski delavnici bolniki pripravljajo praznične jedi, pevski zbor se pripravlja z božičnimi in novoletnimi pesmimi. Zadnji decembrski ponedeljek se organizira družinski dan v jedilnici oddelka za psihiatrijo. Pripravimo bogat kulturni program, obdarovanje, obišče nas Božiček, potekajo tudi številne druge praznične aktivnosti.

Poleg vseh aktivnosti, ki so vezane za posamezni mesec, pacienti na naši enoti samostojno pripravljajo še interno glasilo Pogum. V njem objavljajo vsebine, vezane na njihova doživetja in izkušnje, predstavijo utrinke iz vsakdanjega življenja ter posamezne pomembne dogodke. Zaposleni sodelavci na naši enoti prispevajo strokovne vsebine.

K predstavljenemu socioterapevtskemu programu naše enote sodijo še vsakodnevne aktivnosti in naloge oz. obveznosti naših bolnikov, ki so potrebne za nemoteno funkcioniranje terapevtske skupnosti. Med bolniki so razdeljene določene naloge, kot so na primer skrb za zeliščni vrt, zalivanje rož, skrb za akvarij na enoti, samostojna skrb za perilo in pralnico, organizacija ogleda kulturne ustanove ali prireditve ob izhodu v mesto ob sredah, ogled filmov in branje literature o odvisnosti ter pisanje prispevkov o videnem ter številne druge aktivnosti.

Vse naštetе aktivnosti zaokrožuje kakovosten terapevtski odnos med bolniki in zaposlenimi, ki predstavlja glavno zdravilno učinkovino za zdravljenje psihopatologije, ki so jo do sedaj naši bolniki neuspešno poskušali obvladovati s pomočjo omamljajočih snovi. Le-ta predstavlja hkrati tudi osnovo za vso nadaljnjo obravnavo bolezni odvisnosti.

Dogajanje v sklopu programa Kresovanja na Žavcarjevem vrhu.

UKC Maribor ponovno premika meje – tokrat na področju ortopedije

Avtor: Gregor Rečnik

Na Oddelku za ortopedijo v UKC Maribor smo prvi v Sloveniji opravili minimalno invazivno zatrditev sakro-iliakalnega sklepa (SIS) s posebnimi trikotno oblikovanimi titanijevimi vsadki. Operacija, ki je bila izvedena v skladu s strokovno doktrino, je namenjena odpravi mehanske bolečine v križu, ki je povezana z disfunkcijo sakro-iliakalnega sklepa. Pri operaciji so sodelovali specialisti ortopedske kirurgije doc. dr. Gregor Rečnik, dr. Milko Milčič (oba UKC Maribor) in dr. Federico Valli (Ortopedski inštitut Galleazzi, Milano, Italija) ter ob predoperativni pomoči doc. dr. Marka Jevška (Oddelek za radiologijo, UKC Maribor). Operacija je potekala po načrtu, pacientka se je po operaciji počutila dobro in je drugi pooperativni dan že zapustila bolnišnico.

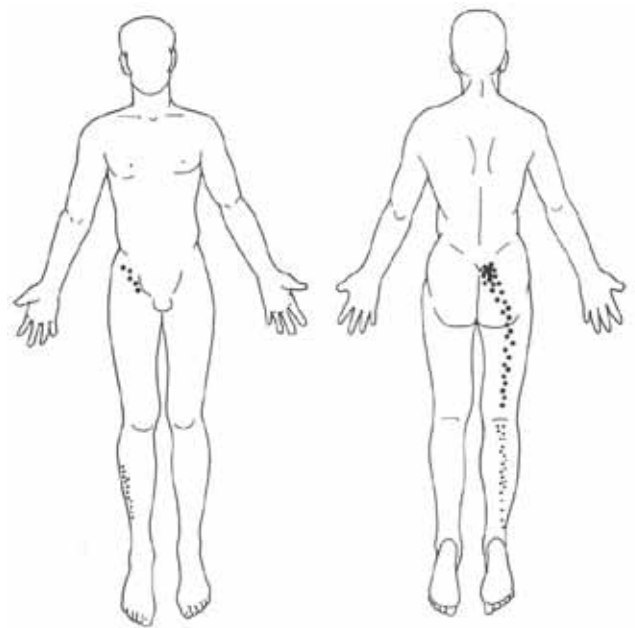

Trikotni titanijevi implantati za zatrditev sakro-iliakalnega sklepa.

Shematski prikaz položaja trikotnih titanijevih implantatov v medenici.

Vzrok za bolečine v križu je v kar 75 % hrbtenica (okvara medvretenčne ploščice ali malih sklepov v hrbtenici). V skoraj 20 % je bolečina povezana s spremembami v SIS. Disfunkcija SIS je lahko posledica poškodbe, poroda, zatrditve ledvene hrbtenice ali pa se pojavi v sklopu vnetnega procesa. Ob tovrstnih bolečinah je treba s preiskavami in pregledi sprva izključiti spremembe na hrbtenici. Nato sledi usmerjeni in natančni klinični pregled SIS, ter v primeru izpolnitve določenih pogojev blokada le-tega pod rentgenskim ojačevalcem za postavitev dokončne diagnoze.

Shematski prikaz bolečine, ki izvira iz sakro-iliakalnega sklepa.

Tovrstne težave se v želji po zmanjšanju bolečine navadno zdravijo s fizioterapijo, spremembo življenjskega sloga, masažami, zdravili proti bolečinam in lokalnimi injekcijami. V trdovratnih primerih pride v poštev operativna zatrditev SIS. Pri omenjenih operacijah je treba razlikovati dva načina. Zatrditev SIS na odprti način je povezana s pomembno poškodbo mehkih tkiv, precejšnjo izgubo krvi in trdovratnimi bolečinami po operativnem posegu. Navedeni razlogi so botrovali temu, da se je odprta operacija le redko izvajala, sam SIS pa je bil s kirurškega vidika zanemarjen. Na drugi strani pa nov način – minimalno invazivna zatrditev SIS – odpravlja praktično vse pomanjkljivosti odprtega posega in pacientom ponuja pomembno alternativo v pristopu do zdravljenja bolečin, povezanih s SIS.

Zdravstvena oskrba slovenske olimpijske reprezentance

Intervju z Matjažem Vogrinom

Avtor: Janez Lencl

Foto: arhiv Matjaž Vogrin

Ste vodja oddelka za ortopedijo UKC Maribor in hkrati vas kot zdravnika že več let spremljamo tudi v športu. Kako vas je pot zanesla v športne vode?

Svoje delo resnično opravljam na različnih področjih, in sicer v okviru Oddelka za ortopedijo, kjer se ukvarjam predvsem z artroskopsko kirurgijo in zdravljenjem športnih poškodb. Torej sem že na delovnem mestu povezan s športniki, ki potrebujejo prav ortopedsko obravnavo. Poleg tega delujem v okviru Medicinske fakultete na Inštitutu za športno medicino in vodim Katedro za športno medicino na Medicinski fakulteti. Na vseh področjih se pravzaprav srečujemo z isto problematiko, ki jo obravnavamo z različnih zornih kotov; bodisi v kliničnem delu, znanstvenih raziskavah, povezanih s športom, ali pa v pedagoškem procesu. Omenjene aktivnosti so praktično moj hobi in ga ne dojemam kot obremenitev. Že

od otroštva sem bil športni navdušenec in že pred mnogimi leti me je poklicna pot zanesla v športne vode. Zdravnik Nogometnega kluba Maribor sem že 17 let. Spomnim se, da me je k sodelovanju povabil klubski zdravnik NK Maribor in kasnejši strokovni direktor UKC Maribor ter zdajšnji predstojnik Oddelka za torakalno kirurgijo prof. dr. Anton Crnjac, ki je bil hkrati tudi moj prvi mentor, za kar se mu zahvaljujem. Kasneje se je pot nekako spontano nadaljevala tudi na ostalih področjih, povezanih s športom in medicino; tako v okviru slovenske nogometne reprezentance, Olimpijskega komiteja Slovenije kakor tudi v mednarodnem prostoru.

Že pred leti ste skrbeli za zdravstveno oskrbo nogometne reprezentance v Južni Afriki, sedaj ste bili vodja celotnega zdravstvenega tima na olimpijskih igrah. Kakšne so priprave za takšne športne prireditve v zdravstvenem smislu? Kdaj se začnajo? Za kaj vse skrbi tim zdravnikov? Kaj je bil največji izziv na teh OI?

Že leta 2010 sem se z nogometno reprezentanco udeležil Svetovnega prvenstva v Južnoafriški republiki. To je bila velika nogometna dogodivščina, ki se je začela že precej časa pred odhodom na svetovno prvenstvo, saj je bilo ekipo treba dobro pripraviti tudi v medicinskem smislu. Spomnim se, da smo se pod vodstvom takratnega selektorja Matjaža Keka tega lotili zelo sistematično. Strokovni štab, medicinska ekipa ter igralci smo se odlično razumeli. Med svetovnim prvenstvom in OI

je velika razlika, saj na svetovnem prvenstvu vsaka izmed reprezentanc živi nekako izolirano in v svojem pripravljalnem oz. baznem taboru, od koder potuje na tekme in se srečuje z ostalimi reprezentancami. To je povsem drugače kot na olimpijskih igrah, saj lahko primerjam olimpijske igre v Londonu in olimpijske igre v Rio de Janeiru, kjer je večina športnikov živela v t. i. olimpijski vasi. Letos je v olimpijski vasi prebivalo več kot deset tisoč ljudi. Reprezentance se pomešajo druga z drugo, kar preide v druženje, spoznavanje med športniki, trenerji in strokovnjaki najrazličnejših področij in držav, vzpostavljanje stikov, izmenjave izkušenj in seveda sodelovanja, ki iz tega lahko nastane. V olimpijski vasi je vedno na voljo poliklinika, kjer je mogoče poskrbeti za zdravstveno stanje športnikov v diagnostičnem in terapevtskem smislu. V večini primerov je možno opraviti magnetno resonanco, ultrazvočni pregled, okulistični pregled, zobozdravniški pregled, fizikalno terapijo in poskrbeti tudi za druge načine zdravljenja, pri čemer igrajo veliko vlogo zdravniki posameznih reprezentanc, ki športnike najboljše poznajo. Medicinska ekipa za letošnje olimpijske igre je svojim delom začela praktično že leto dni pred odhodom na olimpijske igre. Sprva je bila imenovana medicinska ekipa s petimi zdravniki, sedmimi fizioterapevti in številnimi maserji. Ekipa je bila izbrana na podlagi strokovnih temeljev. Upoštevali smo dosedanje sodelovanje s posameznimi športniki oz. reprezentancami, izkušnje na področju klinične športne medicine na posameznih področjih, pri čemer smo upoštevali pravilo, da sta na prizorišču istočasno prisotna vsaj en strokovnjak s področja športnih poškodb in en strokovnjak s področja interne medicine ter strokovnjak za prehrano, ob tem pa smo ves čas sodelovali z zdravnikom rokometne reprezentance dr. Djuričem. V ekipi so bili vodja

ekipe dr. Matjaž Vogrin, kardiologinja dr. Katja Ažman Juvan, strokovnjakinja za športno prehrano dr. Nada Rotovnik Kozjek, fiziater Martin Zorko, zdravnik medicine dela, prometa in športa Sašo Djurič. Sodelovanje s fizioterapevti je bilo zelo in-

tenzivno, saj so le-ti med samimi igrami izjemno obremenjeni; tako pri regeneracijskih procesih kakor tudi pri zdravljenju manjših poškodb, ki se zelo pogosto dogajajo med pripravami in tekmovanji.

Ali k temu delu sodi tudi odvzemanje vzorcev za doping, ki je v zadnjem času pretresel športni svet?

V delo zdravnikov na velikih športnih tekmovanjih spada tudi skrb za antidoping. Zdravniki smo bili vključeni v izobraževalne procese, s katerimi smo olimpijskim športnikom in drugim registriranim športnikom v Republiki Sloveniji – teh je približno 5000 – skušali že pred olimpijskimi igrami predstaviti problematiko uživanja poživil oz. dopinga. Med olimpijskimi igrami smo bili vključeni v procese odvzemanja vzorcev in spremljali rezultate dopinških testov. Na srečo niti en test, ki je bil pred in med olimpijskimi igrami odvzet slovenskim športnikom, ni bil pozitiven. Želimo si, da bi bilo tako tudi v prihodnje. Seveda si ne smemo zatiskati oči, da v slovenskem športu ni dopinga. Zagotovo obstaja in predstavlja veliko grožnjo za razvoj športa. Največji izziv medicinske ekipe na Ol je bila skrb za zdravje slovenskih športnikov, in sicer na način,

da so se vsi kandidati za OI lahko iger z medicinskega stališča udeležili in da smo vse kandidate pripeljali na olimpijske igre v optimalnem psihofizičnem stanju, ter da smo na samih OI ves čas skrbeli, da manjše in večje poškodbe niso vplivale na nastope. To nam je v veliki meri tudi uspelo, kar kažejo številne medalje, ki smo jih osvojili.

Na OI je veliko različnih športnih dejavnosti (atletika, plavanje ...). Koliko strokovnjakov zahteva takšna odprava?

Medicinska podpora slovenski reprezentanci na olimpijskih igrah je bila zelo primerljiva z ostalimi reprezentancami. Treba je vedeti, da je bilo na OI prisotnih 50 slovenskih olimpijcev, nekatere odprave, kot so kitajska, ruska in ameriška, so štejele tudi več sto športnikov. Obstajajo pa tudi reprezentance z enim, dvema ali nekaj več športniki. Velike reprezentance, kot so reprezentance ZDA, Rusije in Kitajske, so imele s seboj cele štabe zdravniškega osebja. V ameriški reprezentanci je

bilo več kot 50 zdravnikov in številnih drugih strokovnjakov, ki so ves čas skrbeli za svoje športnike. Takšne ekipe so imele podporo v znanstvenem smislu, pa tudi v smislu podpore posameznih inštitutov, multinacionalk. Anekdot je bilo tudi kar nekaj. Nekatere seveda niso primerne za javnost, saj je treba zaščititi osebne podatke športnikov, ki so potrebovali medicinsko oskrbo. Kot zanimivost lahko povem, da smo se srečali s številnimi svetovno znanimi športniki, kot so ameriški košarkarji, najboljši igralci tenisa in podobno. Pred otvoritveno slovesnostjo smo kot reprezentanca čakali na vkorakanje na olimpijski stadion. Slovenija je bila razvrščena glede na abecedni vrsti red, vendar v portugalsčini nismo bili razvrščeni pod črko S kot Slovenija, temveč pod črko E kot Eslovenia. Sam sem stal v zadnji vrsti, in ko sem se obrnil, sem zadel ob športnika, ki je stal za menoj in nosil zastavo svoje države – Španije, torej Espania. Nosilec zastave je bil Rafael Nadal, ki je tudi na fotografiji. Vzpostavilo se je tudi mednarodno sodelovanje – pomagali smo nekaterim športnikom iz drugih držav. Dve izmed njih sta osvojili zlato olimpijsko medaljo. Tako v svetovnem kot tudi slovenskem merilu se pojavljajo

trendi, po katerih je treba športnike obravnavati multidisciplinarno in celostno na enem mestu. UKC Maribor s partnerji, Medicinsko fakulteto v Mariboru vključno z Inštitutom za športno medicino, pa tudi z Nogometno zvezo Slovenije ter Olimpijskim komitejem Slovenije, je sestavil konzorcij s ciljem

vrhunske medicinske oskrbe na vseh področjih. Izredno pozornost namenjamo preventivi, ustrezni vrhunski diagnostiki ter različnim načinom zdravljenja, kot so fizikalna terapija in kirurški posegi, ki jih izvajamo v UKC Maribor. Pravkar se je končal razpis, s katerim je Olimpijski komitej Slovenije iskal centre, ki bodo tudi v prihodnje skrbeli za slovenske vrhunske športnike. Na podlagi delovanja vrhunskih strokovnjakov in odlične opreme bo UKC Maribor skupaj z Medicinsko fakulteto v naslednjih dneh prejel naziv Referenčni center Olimpijskega komiteja Slovenije. Isti partnerji smo se prijavi tudi na razpis FIFE za FIFA Center medicinske odličnosti, kjer smo bili prav tako uspešni in smo sedaj eden izmed približno 30 referenčnih centrov za nogometno medicino FIFA. Pogoji za doseg tega cilja so bili izredno zahtevni in težki. Sedaj smo eden redkih tovrstnih centrov daleč naokrog. Na področju bivše Jugoslavije ni nobenega tovrstnega centra, v svetu je takšnih centrov približno 30. Z njim se na primer ponaša nogometni klub Barcelona, München, nekaj jih je v ZDA. To je za nas velika potrditev in zadovoljstvo. Otvoritvena slovesnost bo 27. oktobra letos.

Porodnišnica Maribor se predstavi

Avtor: Lucija Kuder, T. Š. M.

Foto: T. Š. M., Vesna Mahmutović

Porodnišnica Maribor letos praznuje 25 let. Leta 1990 smo jo začeli graditi s samoprispevkom prebivalcev občin Maribor, Ruše in Pesnica. Maja 1991 smo jo tudi uradno odprli. Ob tej priložnosti je Univerzitetni klinični center Maribor, Klinika za ginekologijo in perinatologijo, Oddelek za perinatologijo organiziral družabni dogodek v zahvalo vsem, ki so sodelovali pri izgradnji nove porodnišnice.

Skrb za porodnice in novorojenčke je bila v Mariboru že v preteklosti ključnega pomena, ne le s strani stroke, pač pa tudi s strani občanov mesta Maribor in okoliških občin, ki so svoje prizadevanje za zdravo nasledstvo izkazali s samoprispevkom za izgradnjo porodnišnice in tako konec leta 1989 položili temeljni kamen za izgradnjo nove sodobne porodnišnice Maribor. Novo porodnišnico so svečano odprli 22. maja 1991.

Del strokovnega in organizacijskega odbora.

V 25 letih se je rodilo okoli 54.800 otrok. Letno se v porodnišnici rodi približno 2200 otrok. Nosečnicam in porodnicam je na voljo 51 postelj, posteljič za novorojenčke pa je 38. Imamo 6 sodobno opremljenih porodnih sob, dve od teh sta nadstandardni, ki imata na voljo pripomočke za nefarmakološko lajšanje porodne bolečine (žoge, blazine, lestev, poslušanje glasbe itd.). V ostalih porodnih sobah je možnost lajšanja porodne bolečine z dušikovim oksidulom (Entonox). Način poroda v naši porodnišnici je pol sede z visoko dvignjenim vzglavjem. Na željo porodnice lahko porod izvedemo v drugih porodnih položajih, kot so čepe, na pručki ali na boku.

Leta 1999 je Unicef Mariborski porodnišnici podelil naziv Novorojencu prijazna porodnišnica, kar je velik napredek na področju dojenja in sožitja med materjo in novorojenčkom. Leta 2003 je Oddelek za perinatologijo postal evropski center za izobraževanje specializantov ginekologije in porodništva. Danes je Oddelek za perinatologijo Klinike za ginekologijo in perinatologijo UKC Maribor terciarna ustanova,

ki s svojo dejavnostjo pokriva celotno področje severovzhodne Slovenije. Smo center, ki ponuja najvišji strokovni nivo obravnave patoloških dogajanj v nosečnosti med in po porodu. V naš center prihajajo ženske z visoko rizično nosečnostjo, ki jih k nam napotijo kolegi ginekologi in porodničarji, kot transport in-utero iz SB Murska Sobota, SB Ptuj, SB Celje, SB Slovenj Gradec; v primeru zasedenosti porodnišnice Ljubljana pa tudi iz ostalih delov Slovenije.

Porodnišnica ima tudi odsek za neonatologijo, kjer deluje tim, ki je usposobljen za reševanje zapletov, ki se pojavijo v neonatalnem obdobju.

Predstojnik oddelka in predsednica organizacijskega odbora.

Porodnišnica Maribor se je predstavila v soboto, 24. septembra 2016 v Športnem parku Tabor na urbanih igriščih pri teniški dvorani ŽTK. Pozdravil nas je lep sončen dan, s čudovitim pogledom na Pohorje in prvo neoromansko stavbo v Mariboru iz leta 1856, ki je bila ena največjih tovrstnih stavb v Avstro-Ogrski, vojašnico generala Maistra. Na dogodku smo predstavili vse povezano z nosečnostjo, porodom, dojenjem ter obravnavi in negi novorojenčka po rojstvu.

Nosečnice in njihovi partnerji so imeli priložnost spoznati sodelavce porodnišnice Maribor in se z njimi posvetovati o

Predstavitvene stojnice.

presejalnih testih v nosečnosti, UZ preiskavah in invazivni diagnostiki v nosečnosti, o zdravem načinu življenja v nosečnosti in prehrani, o spolnosti v nosečnosti, o porodni dokumentaciji, o sprožitvi in načinu poroda, o sodelovanju spremljevalca pri porodu, o carskem rezu in o možnostih nefarmakološkega in farmakološkega lajšanja porodne bolečine. Obiskovalci so se lahko pogovorili z anesteziologi, ki so jim predstavili način in možnosti lajšanja porodne bolečine z epiduralno porodno analgezijo.

UZ preiskave.

Nosečnice so lahko opravile brezplačno meritve arterijskega tlaka, meritve vrednosti krvnega sladkorja in hemoglobina v krvi in se seznanile s preiskavami v nosečnosti. Nosečnice so

Simulacija popadkov.

imele na voljo brezplačno orientacijsko demonstracijo 3D ultrazvočne preiskave ploda.

Vadbo v nosečnosti so demonstrirale izkušene fizioterapevke in licencirane babice, potekal pa je tudi kratek tečaj nege novorojenčka.

Med drugim so lahko partnerji s pomočjo simulatorja porodnih popadkov izkusili porodne občutke. Ojunačilo se je več kot 30 bodočih očetov.

Celoten dogodek je bil namenjen nosečnicam, bodočim očetom, družinam z otroci, mladostnikom, sorodnikom in prijateljem. Poskrbljeno je bilo tudi za animacijo otrok.

Več kot 1000 prebivalcev Maribora z okolico se je udeležilo dogodka. Med njimi je bil tudi nogometaš NK Maribor Aleš Mertelj in drugi znani obrazi Maribora, ki so svoje izkušnje s porodnišnico Maribor delili z občinstvom.

Dogodek je bil izjemno dobro obiskan in uspešen. Odziv obiskovalcev, razstavljalcev sponzorjev je bil izjemno pozitiven. Nosečnice in partnerji so iz dogodka odhajali navdu-

Vadba v nosečnosti.

šeni nad novimi spoznanji in dejstvom, da so srečali sodelavce porodnišnice Maribor in v sproščenem okolju pridobili pomembne strokovne informacije.

Zahvaljujemo se vodstvu UKC Maribor; v. d. direktorja Janezu Lavretu, strokovni direktorici izr. prof. dr. Darji Arko, vodji Klinike za ginekologijo in perinatologijo, prof. dr. Iztku Takaču in predstojniku Oddelka za perinatologijo doc. dr. Farisu Mujezinoviču ter Centru za odnose z javnostmi in marketing (COJM), da so podprli in realizirali idejo, ki se je porodila med sodelavci porodnišnice Maribor. Zahvaljujemo se Radiu City in Športnim objektom Maribor, ki sta bila glavna pokrovitelja prireditve. Hvala tudi podjetju Sonar za ultrazvočni aparat, Domu Hmelina, domu za starejše občane Radlje ob Dravi za aparat stimulacije popadkov, podjetju LaboHem Domžale za aparate za merjenje krvnega sladkorja in hemoglobina. Tisk zloženek so omogočili Graf Id Žalec, Tigras Slovenska Bistrica in Evrografis Maribor. Vabila in pla-

kate je oblikovala agencija Novelus. Za brezplačne reklamne panoje se zahvaljujemo podjetju Europlakat.

Podjetju Snaga se zahvaljujemo za prevoz in brezplačno izposojajo stojnice. Za otroški kotichek se zahvaljujemo dijakom predšolska vzgoja III. gimnazije Maribor in njihovim mentorjem. Zahvaljujemo se tudi študentki predšolske vzgoje za pravilni kotichek. V Kadetnici Maribor so poskrbeli, da otroci niso sedeli na tleh. Helijeve balone je prispevalo podjetje Messer Slovenija. Majice vsem aktivnim udeležencem je sponzoriralo podjetje Nebes d.o.o. iz Kamnice, za tisk na majicah pa je poskrbelo podjetje Saint Gobain - Rigips Slovenija. Vodo je donirala Radenska. Risbice so prispevali otroci iz vrtca Slivnica. Gasilci iz Radvanja so poskrbeli, da so se obiskovalci lahko odpočili na klopih, ki jih je pripeljala avtovleka Ketiš. Za okrasitev odra se zahvaljujemo PUP Velenje. Zahvala gre tudi ekipi NMP, ki se je udeležila dogodka. Prav tako se zahvaljujemo naslednjim občinam, ki so nas podprle bodisi finančno ali s promocijo: občina Rače-Fram, občina Hoče-Slivnica, občina Sveta Trojica v Slovenskih goricah, občina Ljutomer, občina Šentilj, občina Sveti Andraž v Slovenskih goricah, občina Selnica ob Dravi in občina Lovrenc na Pohorju.

Zahvaljujemo se tudi sponzorjem, ki so nam nudili finančno podporo: Impol, Izvorna celica, Lekarne Maribor, Tosama, Ewopharma, OPH Oktal pharma, zavarovalnica Vzajemna, Carso trgovina, Zaloker&Zaloker, Geneplanet, Violeta, Dam marketing, Diafit, Območna obrtno podjetniška zbornica Maribor, Reflex Gornja Radgona, Adriatic Slovenica, Foto Tatjana in Lekos kozmetika.

Zahvala gre ansamblu The Sticky Licks, ki so nam brezplačno

Odlično timsko delo.

nudili glasbeno spremljavo, Dejanu Vedlinu, ki je prvi pogumno in junaško preizkusil simulacijo porodnih popadkov in Boru Greinerju za njegovo dobro voljo in podporo ter izjemno vodenje prireditve.

Odziv obiskovalcev, vseh sodelavcev Oddelka za perinatologijo, vodstva Oddelka za perinatologijo Klinike za ginekologijo in perinatologijo ter vodstva UKC Maribor nam je dal občutek, da lahko s ponosom povemo: Naredili smo dobro delo. Vsi smo prispevali svoj kamenček pozitivne energije in ga združili v uspešen, bogat in lep dogodek. Odzivi vseh sodelujočih in obiskovalcev so nam dali nov zagon in svež veter v naša krila, ki bodo usmerjena v pripravo podobnega dogodka, kamor boste vsi ponovno vabljeni.

»Izkušnje in znanje preteklosti z energijo mladosti«

Skupinska fotografija.

Ob svetovnem dnevu srca dva dogodka tudi v UKC Maribor

Avtor: Mirko Bombek

Foto: Mirko Bombek, Samo Turk

»Dan odprtih vrat« na Oddelku za kardiologijo in angiologijo in »Prehranjemo se zdravo«

Vsako leto 29. septembra Svetovna zveza za srce (World Heart Federation) z različnimi dejavnostmi ozavešča o boleznih srca in ožilja ter spodbuja preventivne ukrepe v več kot 120 državah sveta. Letošnji moto se je glasil »Dajmo življenju moč!«

»Srce daje našemu telesu in življenju moč. S srcem ljubimo, se smejemo in polno živimo svoje življenje.« Zato okrepimo svoje srce, saj z zdravim načinom prehranjevanja svojemu srcu zagotavljamo moč, da nam bo lahko omogočilo življenje, kot si ga želimo.

Prebudimo svoje srce, saj s pomočjo redne telesne dejavnosti zmanjšamo tveganje za nastanek bolezni srca in žil ter se obnem tudi odlično počutimo.

Radi imejmo svoje srce, ne kadimo ali prenehajmo kaditi. S tem bomo največ naredili za izboljšanje zdravja srca. »Dajmo življenju moč!«

Dan odprtih vrat.

V Sloveniji takšne akcije izvaja Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije, na našem širšem področju pa Društvo za zdravje srca in ožilja za Maribor in Podravje. Organizirana sta bila dva dogodka v UKC Maribor ter osrednji dogodek na Trgu svobode, ki je potekal 1. oktobra. Tudi strokovna ekscurzija po Prekmurju je že za nami.

Skupaj z UKC je društvo v torek, 27. septembra, organiziralo že tradicionalni Dan odprtih vrat na Oddelku za kardiologijo in angiologijo s soglasjem predstojnika oddelka in direktorja UKC Maribor. Že ob sprejemu smo udeležencem slikovno predstavili problematiko srčnožilnih bolezni, jih popeljali do funkcionalne diagnostike, kjer smo jim pokazali osnovne, vendar nepogrešljive diagnostične preiskave in postopke (EKG, Holter, obremenitveno testiranje na kolesu in seveda ultrazvok srca) – tudi na prostovoljcih. S priročnim EKG-monitorjem je zdravnica Barbara

Frank iskala morebitne aritmije in odgovarjala na vprašanja iz celotne kardiologije. Po vodenem ogledu oddelka so udeleženci pogovor z zdravniki izkoristili za vrsto vprašanj o svojih osebnih težavah, kar smo tudi pričakovali. Zanimivo in hkrati prijetno je bilo, da niso postavljali neugodnih vprašanj ali opazk.

Drugi dogodek je 29. septembra prav na Svetovni dan srca potekal v jedilnici UKC za vse zaposlene s sloganom »Prehranjemo se zdravo«. Na voljo je bil zdrav obrok s kvalitetno ribo, domiselnim zelenjavnim pirejem kot prilogo, le mnogim je manjkala sol. A želeli smo prav to – pokazati, da je tudi manj slana hrana lahko okusna. Za tiste, ki ne marajo rib, je bila na voljo svinjska ribica. Zanimanje je vzbudil zdrav dodatek – ajdov čaj iz tatarske ajdove kaše, pa še kašico smo pojedli in ob tem prejeli letak z receptom. Oddelek za prehrano in dietetiko s Ksenijo Ekart, kuharjem Danijem in dietetičarko Mirjam Koler Huzjak se je zelo izkazal. Za tatarske specialitete je poskrbela dr. Blanka Vombergar, mednarodno priznana strokovnjakinja za ajdo iz Izobraževalnega centra Piramida, znanega bolj kot Živilska šola. Blanka je vodja projekta Prehrane pri mariborskem Društvu za srce, pa tudi članica Društva živilskih in prehranskih strokovnih delavcev severovzhodne Slovenije, s katerimi redno sodelujemo.

Namen dogodka je bil ozaveščanje zaposlenih in posredno svojcev oz. bližnjih o pomenu zdrave in uravnotežene prehrane, ki zmanjšuje tveganje za nastanek bolezni srca in žilja. Te aktivnosti na Oddelku za prehrano in dietetiko ob Svetovnem dnevu srca uspešno potekajo že več let. Letošnji dogodek je spremljala projekcija zdravstveno-vzgojnih vsebin, na voljo pa so bile tudi tiskovine in publikacije društva.

Skrb za srce se začne s poznavanjem tveganja za nastanek bolezni, zato se pozanimajmo o svojem zdravju (krvni tlak, srčni utrip, EKG monitor; holesterol, sladkor, trigliceridi v krvi in drugo). Obiščimo zdravnika in preventivne akcije društva ter opravimo nekaj preprostih pregledov. Ne pozabimo, znanje je moč!

Vabljeni tudi drugo leto ob istem času!

Prehranjemo se zdravo.

Dan kakovosti v transfuzijski medicini

Avtorja: Katja Perbil Lazič, Marija Šega

Foto: arhiv Centra za transfuzijsko medicino

Center za transfuzijsko medicino (CTM) UKC Maribor je obeležil 10. obletnico pridobitve standarda ISO 9001 s simpozijem, ki se je odvijal 3. junija 2016 v veliki predavalnici kirurške stolpnice UKC Maribor.

Simpozij je bil razdeljen na štiri sklope: uvodni sklop z naslovom Sistem vodenja kakovosti, sledil je sklop Sistem vodenja kakovosti v transfuzijski medicini, tretji sklop Kakovost v preskrbi s krvjo in zadnji sklop Kakovost v laboratorijski dejavnosti.

Z aktivno udeležbo sedemnajstih predavateljev, priznanih strokovnjakov iz drugih ustanov (Zavod za transfuzijsko medicino Ljubljana – ZTM Ljubljana, Transfuzijski center Celje) in držav (Hrvatski zavod za transfuzijsko medicino – HZTM) je

simpozij potekal od 9. do 18. ure.

V okviru uvodnega dela nam je svoj pogled na to, kako smo leta 2005 pridobili certifikat ISO, predstavila bivša predstojnica našega takrat še Oddelka za transfuziologijo in imunohematologijo prim. Vera Urlep Šalinović, ki nas je opomnila, da je v še tako nemogoči situaciji možno izvesti določen projekt le s sodelovanjem vseh zaposlenih, saj je rek »V slogi je moč« takrat še kako resničen.

Sledil je pregled sistema vodenja kakovosti v desetletnem obdobju, ki ga je predstavila vodja kakovosti Katja Perbil Lazič in predavanje predstojnice Lidije Lokar o primernem okolju za vzdrževanje sistema vodenja kakovosti. Skozi sistem vodenja kakovosti v UKC Maribor nas je popeljala tudi predstavnica vodstva za kakovost v UKC Maribor Breda Hajnrh.

Svoje dolgoletne izkušnje na področju kazalnikov kakovosti v transfuzijski medicini nam je nazorno predstavil predstavnik Hrvatskega zavoda za transfuzijsko medicino prim. Tomislav Vuk, vodja oddelka za zagotavljanje kakovosti, ki je v okviru Mednarodnega združenja za transfuzijo (International Society of Blood Transfusion – ISBT) tudi priznani član na tem področju.

Na kakšen način je možno izboljšati krvne komponente – koncentrirane trombocite in plazmo s postopkom patogene inaktivacije z uporabo Mirasol tehnologije, nas je na osnovi svojih izkušenj podučila vodja službe za transfuzijsko medicino na HZTM mag. Maja Strauss Patko. Iz Transfuzijskega centra Splošne bolnišnice Celje nam je Mateja Gjerkeš Tratar, vodja zagotavljanja kakovosti, predstavila, na kakšen način so se ocene tveganj v transfuzijski medicini lotili pri njih. Ker je hemovigilanca pomemben člen zagotavljanja kakovosti v transfuzijski medicini, nam je Bojana Bizjak, odgovorna za to področje v CTM, svoje izkušnje predstavila v drugem sklopu. Svoje dvome o koristnosti in smiselnosti številnih zunanjih presoj je predstavila tudi predstavnica iz ZTM Ljubljana mag. Apolonija Uran, vodja službe za vodenje sistema kakovosti.

V nadaljevanju simpozija sta nam vodja procesa Zbiranja krvi v CTM Erika Kavaš in študentka medicine Ana Marija Ledišek na zelo zanimiv način predstavili projekt Epruvetka. Osnovni cilj projekta je sprva bil osveščanje mladih o pomenu darovanja krvotvornih matičnih celic in vpis potencialnih prostovoljnih darovalcev v register Slovenija donor. Z nadgradnjo projekta in sodelovanjem s CTM so mlade osveščali o pomenu humanitarnosti in darovanja krvi ter sodelovanju v krvodajalskih akcijah.

Anketo o zadovoljstvu krvodajalcev v našem centru in enotah za transfuzijsko dejavnost Ptuj in Murska Sobota nam je predstavila strokovna vodja zdravstvene nege CTM Janja Jemenšek. O tem, kako bi izboljšali naš končni produkt, se je spraševala vodja procesa Predelave krvi Petra Leber. O kliničnem vodenju transfuzije in načinih izboljševanja je govorila predstojnica Lidija Lokar.

Kot že rečeno, smo v okviru zadnjega sklopa govorili o kakovosti v laboratorijski dejavnosti. Ali so zunanje kontrole ključ do kakovostnih rezultatov v hemostaziološkem laboratoriju, se je spraševala vodja tega laboratorija Marija Šega. Zagotavljanje kakovosti v imunohematološkem laboratoriju in virološkem laboratoriju sta nam ločeno predstavili Alenka Šek, operativni vodja podprocesa Imunohematologija in Božislava Majcen Vivod, vodja virološkega laboratorija.

Po mnenju udeležencev je bil simpozij uspešen in koristen, omogočil je izmenjavo izkušenj in dobrih praks med centri za transfuzijsko medicino tako v Sloveniji kot tudi širše. Ob tem smo lahko tudi dokazali, da v tukajšnjem Centru za transfuzijsko medicino sistem kakovosti živi, se dograjuje in nenehno izboljšuje, za kar ima veliko zaslug prav naša predstojnica. V prihodnje si želimo, da bi dan kakovosti postal tradicionalno strokovno srečanje.

Polna predavalnica.

Telesna vadba in zdrav način življenja kardiološkega bolnika

Avtor: Barbara Krunič

Foto: Barbara Krunič

Na vsaki odpustnici kardiološkega bolnika lahko v zaključku preberete stavek: »Svetujemo redno fizično aktivnost, skrb za zdrav življenjski slog in prenehanje kajenja.«

Ali vemo, kaj to pomeni? Ali bolniki vedo, kaj to pomeni? Kajenje ne potrebuje dodatne razlage, kaj pa fizična aktivnost in zdrav način življenja?

Zaradi velikih nejasnosti in nepoznavanja te tematike smo se odločili in s pomočjo podjetja Servier v septembru organizirali srečanje, kjer smo se malo bolj natančno posvetili tem vprašanjem. Ker smo zdravniki, tudi kardiologi, manj poučeni glede teh vprašanj, smo k sodelovanju povabili Danila Zupaniča, mentorja in osebnega trenerja Fitnes zveze Slovenije, ki nas je pozitivno presenetil z bogatim znanjem fiziologije človeškega telesa. V več kot enournem začetnem predavanju nam je pojasnil osnove vzdržljivosti, pomen fizične aktivnosti na vseh nivojih delovanja ter nas seznanil z osnovnimi pojmi, ki jih uporabljamo pri obremenitvenem testiranju. Nato se je posvetil pravilnemu načinu telesne vadbe pri kardioloških bolnikih; kolikokrat tedensko je priporočljiva vadba, kakšna vadba je zaželeno ter kakšen je zaželen srčni utrip med vadbo.

Naslednje predavanje, ki ga je prav tako odlično izvedel Danilo Zupanič, je potekalo pod naslovom: »Zdrav način izgube telesne teže«. Danilo Zupanič se že vrsto let ukvarja z ljudmi, ki imajo težave z izrazito povečano telesno težo, zato je iz lastnih izkušenj pojasnil, da k uspešnemu hujšanju pripomorejo tri stvari: psihološka priprava, pravilna prehrana ter redna aerobna in anaerobna fizična aktivnost. Je eden izmed redkih osebnih trenerjev, ki svojim strankam ne obljublja »čudežnih diet« in prisega

Danilo Zupanič

na celostni pristop s postopno spremembo življenjskega sloga. Prav tako ni pristaš prehrabnih dodatkov, proteinov itd. Zaradi načina njegovega dela ima tudi zavidljive rezultate. Postopek hujšanja je dolgotrajen, ampak najpomembneje je, da njegove stranke po končanem hujšanju ponovno ne pridobijo prevelike telesne teže.

Naslednji teden smo izobraževanje nadaljevali v fitnes centru, kjer nam je Danilo Zupanič prikazal pravilno izvedbo vaj, predvsem za krepitev stabilizacijskih mišic trupa. Pomen vadbe na fitnesu ni v dobrem videzu, temveč v pravilni uporabi globokih mišic, da lahko z gibalnimi (skeletalnimi) mišicami izvedemo določen funkcionalni gib. S tem se lahko izognemo številnim poškodbam ter obrabam sklepov. Predvsem je to pomembno pri starejši populaciji, da ostanejo zdravi in »fit«.

Kot zaključek našega srečanja pa sva s kardiologinjo Meto Penko predstavili ambulantno rehabilitacijo kardiološkega bolnika. Cilj našega kardiološkega oddelka je, da bi v prihodnjem letu zaživele »post-infarktne rehabilitacije«, ki je bila do pred letom domena zdravilišč. Odkar zdravilišča tovrstne rehabilitacije ne izvajajo več, so bolniki po miokardnem infarktu in odpustu iz bolnišnice prepuščeni sami sebi, v najboljšem primeru dobri volji kardiologa ali osebnega zdravnika, da jim po svojih močeh natančno pojasni, kaj naj v življenju spremenijo.

Srečanja se je udeležilo več kot 30 naših specialistov, specializantov interne medicine, medicine dela, športa in prometa, poleg tega so se srečanja udeležile tudi medicinske sestre ter fizioterapevti.

Celotno srečanje je bila odlična izkušnja, s katero smo vsi veliko pridobili in upam, da bomo imeli še več možnosti za organizacijo podobnih srečanj.

Danilo Zupanič pri prikazu pravilne napredne izvedbe deske ali »planka«.

Srečanje EXASS

Avtor: *Miran Pustoslemšek*

Foto: *arhiv Oddelka za psihiatrijo, Samo Turk*

Med 26. in 28. septembrom 2016 je v Ljubljani in Mariboru potekalo 11. srečanje EXASS službe Pompidou Group (PG).

Omenjena služba pokriva področje drog v okviru Sveta Evrope (Council of Europe). Primarna naloga Sveta Evrope je varovanje človekovih pravic, PG pa je medvladna služba z visokimi kompetencami. Ker so droge medresorni problem, PG pokriva različna področja, od pregona do zdravstva, sociale, preventive itd. V Biroju PG je Slovenija poročevalka za jugovzhodno Evropo in za situacijo v zaporih. S tem namenom je bilo organizirano omenjeno srečanje, primarno z namenom ugotavljanja stanja glede obravnave odvisnih od psihoaktivnih substanc v zaporih v jugovzhodni Evropi, vendar je bil interes z udeležbo iz številnih evropskih držav in Maroka, ki ima status opazovalke v PG, bistveno širši. V zaporih droge uživa več kot polovica zaprtih oseb, zato je smiselno zagotoviti ustrezno obravnavo motiviranim osebam, predvsem pa jim nuditi možnost prestajanja kazni na oddelkih brez drog. Najučinkovitejši pristop je oblikovanje terapevtskih skupnosti (TS), ki so fizično povsem ločene od ostalih oddelkov in ustrezno strokovno vodene. Pomembna je tudi kvalitetna povezava z obravnavo po odpustu iz zapora, vzporedno z zagotavljanjem možnosti bivanja, zaposlitve in nadaljnje obravnave. Grčija ima tovrstne terapevtske skupnosti v tretjini zaporov že od leta 1981, upravlja pa jih ista služba, ki ima TS v skupnosti. Za obravnavo v zaporih pa zaposluje tudi ozdravljene bivše zaprte osebe. Romunija ima TS pod nadzorom Norveške v treh zaporih že nekaj let, ostale države v JV Evropi, vključno s Slovenijo, pa ne. Pri nas sta bila pred leti formirana dva oddelka brez drog, ki sta zaradi slabe strokovne podpore propadla in trenutno poteka oblikovanje ponovnega pilotnega projekta v Zavodu za prestajanje kazni zapora Dob s strokovno podporo

Centra za zdravljenje odvisnih od prepovedanih drog Psihiatrične klinike Ljubljana in Enote za forenzično psihiatrijo. Srečanje je potekalo v organizaciji Ministrstva za zdravje, Uprave za izvrševanje kazenskih sankcij Republike Slovenije in Oddelka za psihiatrijo UKC Maribor. V Mariboru je potekal sklop predavanj, poleg tega pa še ogled Zavoda za prestajanje kazni zapora Maribor in Enote za forenzično psihiatrijo. Operativno vodi PG Sekretariat, odločevalsko vlogo ima Biro, v katerem ima sedež – kot rečeno – tudi Slovenija. Na srečanju je bil vse tri dni prisoten tudi izvršni sekretar PG Jan Malinowski, kar daje srečanju določen vsebinski in formalni status. V okviru nedavnih aktivnosti PG je junija letos potekalo prvo strokovno srečanje z Belorusijo v soorganizaciji z Ministrstvom na notranje zadeve Belorusije na policijski akademiji v Minsku.

Začeli smo z izvajanjem projekta Focus in CD (Interreg Central Europe), ki bo v javno zdravstvo vpeljal inovacije in uvedel celostno obravnavo pacienta s celiakijo

Avtor: Jasmina Dolinšek, Jernej Dolinšek

Foto: R. G.

Zdravo in aktivno staranje sta dva izmed največjih izzivov Evropske unije. Pri zagotavljanju pogojev igra pomembno vlogo sistem javnega zdravstva, ki je inovacijsko podhranjen. S pomočjo učinkovitega odkrivanja in spremljanja kroničnih bolezni se lahko izognemo kasnejšim zapletom in prispevamo k izboljšanju splošnega zdravja populacije.

Po uspešno zaključenem evropskem projektu LQ – CELIAC, ki ga je Mestna občina Maribor izvajala skupaj z Univerzitetnim kliničnim centrom Maribor in Slovenskim društvom za celiakijo ter madžarskimi partnerji v sklopu Operativnega programa Slovenija – Madžarska 2007–2013, pomeni projekt FOCUS IN CD nadgradnjo izjemno uspešnega sodelovanja na področju obravnave problematike celiakije. Celiakija je dosmrtna sistemska bolezen, ki prizadene do 3 % ljudi in zahteva strogo brezglutensko dieto. Še vedno je neodkritih okoli 80 % bolnikov, povprečno pa od prvih simptomov do odkritja bolezni traja 10 let.

Slovenski partnerji (Mestna občina Maribor, Klinika za pediatrijo Univerzitetnega kliničnega centra Maribor in E-zavod s Ptujja) smo s sodelovanjem partnerjev iz Nemčije, Hrvaške, Italije in Madžarske pripravili prijavo in pridobili evropska sredstva za projekt »Focus in CD« s polnim naslovom »Innovative patient centered health care services – advantages of establishing a close CE network in celiac disease patient health care«.

Izvajanje projekta smo začeli 1. junija 2016, trajal bo 36 mesecev. Vrednost celotnega projekta je 1.885.419,00 EUR.

Partnerji projekta so Mestna občina Maribor, Univerzitetni klinični center Maribor, E-zavod – zavod za projektno svetovanje, raziskovanje in razvoj celovitih rešitev, Klinikum der Ludwig-Maximilians-Universität München, Heim Pal Hospital Budapest, Università degli Studi di Trieste, Istituto Burlo Garafolo Trieste, Klinični bolnišnični center Rijeka, Udruga oboljelih od celijakije Pri-

morsko-goranske županije Rijeka, Društvo za celiakijo iz Budimpešte, Kinder Stiftung München in Primorsko – Goranska županija.

Projekt FOCUS IN CD obravnava izziv večjega izkoriščanja inovacijskega potenciala v javnem sektorju, vključevanja socialnih inovacij v zdravstveni sistem, s ciljem približevanja pacientu, vzpostavitvi celostne obravnave in zagotavljanja zdravega in aktivnega staranja populacije. V projektu bomo pripravili analizo trenutnega stanja v Centralni Evropi, razvili sistem e-izobraževanj in orodij za zdravstvene delavce in paciente, pilotno testirali 10 novih storitev in na podlagi rezultatov pripravili celostni model obravnave pacienta s celiakijo, ki bo lahko prenosljiv tudi v druga okolja in na druge kronične bolezni. Dvanajst projektnih partnerjev bo v okviru projekta FOCUS IN CD v prihodnjih treh letih izvedlo tudi številne aktivnosti, s katerimi želimo povečati ozaveščenost širše javnosti o bolezni.

Tiskovna konferenca.

V Mariboru je v ponedeljek, 26. septembra 2016, potekal uvodni (kick-off) sestanek konzorcija partnerjev projekta. Na uvodnem sestanku je sodelovalo vseh dvanajst projektnih partnerjev, udeležili pa sta se ga tudi predstavnici programa Interreg Central Europe z Dunaja, zadolženi za projektno vodenje in finance ter predstavili »pravila igre«. V torek, 27. septembra 2016, smo nadaljevali z mednarodnim seminarjem, namenjenim tudi širši javnosti, na katerem smo obravnavali tematiko, povezano s pro-

Med predavanji okrogle mize.

kot ga vidijo in vsak dan doživljajo pacienti s celiakijo, predstavnica Ministrstva za zdravje Katarina Kralj je predstavila projekt E-zdravje, o novostih, tako na področju opolnomočenja pacienta kot tudi na področju e-podpore je predavala dr. Heidi Urwin iz britanskega društva za celiakijo, pridružil se nam je mlad dietetik, ki je predstavil svojo inovacijo, slišali pa smo tudi predstavitve dosežkov evropskega projekta, s katerim so podprli bolnike s sladkorno boleznijo in jim olajšali bivanje doma. Nemški partnerji so predstavili svoje dosežke na področju razvoja e-učenja, na podlagi katerih bomo v projektu Focus in CD razvijali naša e-izobraževalna orodja.

Prvi dogodek, dva sončna dneva v Mariboru, je šele začetek sodelovanja dvanajstih partnerjev, pred nami je veliko izzivov, želimo pa si, da bi ob zaključku projekta lahko potrdili, da smo vplivali na sistemske spremembe na področju Centralne Evrope in s tem izboljšali življenje bolnikov s kroničnimi boleznimi.

jektom. Predstavili so se domači in tuji predavatelji: prof. dr. Dušanka Micetić Turk je predavala o zgodovini in trenutnem stanju celiakiji v slovenskem prostoru, Tadej Ornik je predstavil stanje,

Udeleženci.

 MUNICIPALITY OF MARIBOR
 UNIVERSITY CITY OF MARIBOR

XI. Športne igre slovenskih bolnišnic – Otočec

Avtor: R. G.

Foto: arhiv UKC MB, arhiv ZZZS

Ekipe UKC Maribor.

10. septembra 2016 smo se športni navdušenci UKC Maribor udeležili 11. športnih iger slovenskih bolnišnic, ki so tudi letos potekale na Otočcu. Tudi letos so igre organizirali zaposleni Združenja zdravstvenih zavodov Slovenije. Tekmovanja se je udeležilo 21 ekip z več kot 500 tekmovalkami in tekmovalci, ki so se pomerili v številnih tekmovalnih panogah. Letos smo se tekmovalci lahko pomerili tudi v dveh novih disciplinah, in sicer v teku na 5 km in plavanju na 100 m.

UKC Maribor je že četrto leto zapored osvojil 2. mesto in spet smo le za nekaj pičlih točk izgubili še tako zeleno 1. mesto v skupnem seštevku. Ekipe URI – Soča je uspela ponoviti lanski uspeh in nas predvsem zaradi številnosti udeležencev premagala za tistih nekaj odločilnih točk. Tretje mesto je osvojila ekipa Splošne bolnišnice Novo Mesto.

Seveda nas prav tako niso razočarali odbojkarji, ki jim je po razburljivem finalu uspelo osvojiti zlato medaljo. V srednjeveških igrah so se izkazali tudi »UKC vitezi«, ki so v metanju klade, lokostrelstvu in štafeti bili nepremagljivi ter tako osvojili 1. mesto. Košarkarji so bili odlični drugi. Kar nekaj odličij smo dobili v posameznih disciplinah; Tomaž Friedrich je bil nepremagljiv in je osvojil 1. mesto v tenisu, Zala Ferk je v finalu morala priznati premoč nasprotnice in tako osvojila odlično 2. mesto v ženskem tenisu. Srebrni so bili tudi Mirko Majhenič v golfu, Nina Žnidarič v teku na 5 km in Rebeka Gerlič v badmintonu.

Vsem udeležencem še enkrat čestitam in se jim hkrati zahvaljujem, da s svojim trudom in zagnanostjo zastopajo naš UKC in s tem pripomorejo k vrhunski uvrstitvi.

Hkrati se zahvaljujem v. d. direktorja UKC Maribor Janezu Lavretu, ki nas je finančno podprl in nam omogočil sodelovanje. Vsak tekmovalec je tekmoval v več disciplinah. Rezultati do 3. mesta:

Individualne discipline:

- Tenis – moški: 1. mesto (Tomaž Friedrich)
- Tenis – ženske: 2. mesto (Zala Ferk)
- Golf – moški: 2. mesto (Mirko Majhenič)
- Tek – ženske: 2. mesto (Nina Žnidarič)
- Badminton – ženske: 2. mesto (Rebeka Gerlič)

Ekipe discipline:

- Odbojka – moški: 1. mesto (Oliver Kocbek, Miran Merkuš, Damjan Vidovič, Aleš Slanič)
- Košarka – moški: 2. mesto (Ivan Žebeljan, Sašo Pjevič, Samo Turk, Zlatko Roškar)
- Srednjeveške igre: 1. mesto (Ivan Žebeljan, Tadej Durič, Goran Ristič, Vane Cenev, Marko Majhenič, Šefik Salkunič)

FOTO UTRINKI – Otočec 2016

Zaključek projekta »Skupaj Z in Za bolnike z multiplo sklerozo«

Avtorja: Ninna Kozorog, Samo Turk

Foto: T. Š. M.

V petek, 12. avgusta 2016, se je s simbolno predajo počivalnika uradno zaključil projekt društva za promocijo humanitarne dejavnosti Humanitarček »Skupaj Z in Za bolnike z multiplo sklerozo«. Osrednji del projekta je bila prireditev Poligon drugačnosti, ki je maja potekala na Glavnem trgu v Mariboru. Predsednica društva Humanitarček Ninna Kozorog je s člani društva Oddelku za nevrološke bolezni UKC Maribor predala rehabilitacijske pripomočke in počivalnike v skupni vrednosti nad 5.000 evrov. Podarjeni predmeti bodo občutno pripomogli k hitrejši rehabilitaciji bolnikov ob zagonih. Predstojnica oddelka izr. prof. dr. Tanja Hojs Fabjan je ob predaji poudarila pomembnost integracije in sprejemanja bolnikov z multiplo sklerozo, predvsem zaradi dejstva, da za boleznijo zboleva čedalje mlajša populacija. Multipla sklerozna je kronična bolezen osrednjega živčevja, ki prizadene predvsem mlade ljudi, med 20. in 40. letom starosti. Kar tri četrtine obolelih je žensk in do nedavnega je velika večina obolelih prej ali slej končala na invalidskem vozičku

Simbolna predaja.

100-kratni darovalci krvi

Avtor: Samo Turk

Foto: R. G.

V Centru za transfuzijsko medicino UKC Maribor so letos ponovno beležili poseben obisk. Tomaž Komperšak, Lidija Rajh in Zdravko Pšunder so trije od desetih stokratnikov, ki so letos za beležili trimestno številko s tem, ko so opravili to plemenito dejanje. Priznanje gre tudi preostalim darovalcem izven Maribora, ki so stotič sedli na stol za odvzem krvi v Enoti za transfuzijsko dejavnost Ptuj in Murska Sobota ter na terenski akciji v Voličini. Darovanje krvi je izjemnega pomena, saj rešuje življenja in zato so izjemni tudi vsi darovalci. Stokratnikom gre posebno priznanje za srčnost, nesebičnost in pripravljenost pomagati sočloveku.

100-kratniki v letu 2016:

v CTM:

Tomaž KOMPERŠAK, rojen 20. 8. 1968 - stotič daroval 19. 7. 2016

Lidija RAJH, rojena 2. 11. 1954, stotič darovala 19.7.2016

Zdravko PŠUNDER, rojen, 17.7.1958, stotič daroval 30. 8. 2016

Janez KARO, rojen 28. 9. 1954, stotič daroval 23. 9. 2016 (na TA v Voličini)

v ETD PTUJ:

Franc KUMP, rojen 1. 8. 1957, stotič daroval 31. 3. 2016

Miran PEŠL, rojen 20. 1. 1957, stotič daroval 27. 9. 2016

v ETD MURSKA SOBOTA:

Andrej ZORKO, rojen 2. 11. 1965, stotič daroval 7. 1. 2016

Slavko ŠAVEL, rojen 3. 9. 1957, stotič daroval 25. 2. 2016

Štefan LAJNSČEK, rojen 7. 1. 1953, stotič daroval 25. 2. 2016

Franc KULIČ, rojen 16. 11. 1957, stotič daroval 23. 6. 2016

Zbrali 55350 ml krvi

Znova velik odziv na krvodajalski akciji v Ljudskem vrtu

Avtor: NK Maribor

Foto: NK Maribor

Vijolčna kri za vse ljudi. Petič. Tradicija je obveljala, saj je bil Ljudski vrt znova spremenjen v prizorišče terenske krvodajalske akcije, dobrih namenov pa ni ustavilo niti slabo vreme z dopoldanskim dežjem. Akcija je uspela: imeli smo 155 sprejemov, 123 odvzemov in skupaj zbrali 55350 ml krvi.

Igralci v polnem ritmu treningov niso mogli biti med neposrednimi udeleženci, a so se prišli pozanimat o izvedbi akcije in se zahvalit udeležencem. Marcos Tavares in Aleš Mertelj sta poudarila: »Ne moremo sicer sodelovati kot darovalci, vendar vsi v slačilnici podpiramo plemenito akcijo in smo veseli velikega odziva ljudi. Takšne akcije delajo naš klub še večjega in prinašajo medsebojno povezanost mesta s klubom na poseben način, preostali v Sloveniji pa spoznavajo dodatno dimenzijo, ki jo ima NK Maribor v različnih pogledih.«

Denis Šme je ob spremljanju krvodajalske akcije v Ljudskem vrtu dejal: »Ob prihodu na trening je bilo lepo videti vse ljudi, ki so prišli pomagat ostalim, ki jim je pomoč potrebna. Res lepa gesta Kluba za redno, petletno organizacijo in vseh navi-

jačev, ki se udeležujejo akcije. V očeh vseh ljudi je bilo videti tisto iskrico, da želijo pomagati. To so prijetni občutki, povsod je bilo čutiti pozitivno energijo.«

Z današnjo izvedbo smo znova prispevali delež k dopolnitvi zalog. Iz UKC Maribor so ob zaključku projekta v Ljudskem vrtu sporočili: »Zadovoljni smo s pozitivnim odzivom darovalcev, ki so se tudi letos odzvali v velikem številu. Veseli nas ozaveščenost navijačev, ljudi v klubu ter ostalih prisotnih. Danes smo se zbrali ne le da pomagamo pomoči potrebnim ter podpremo projekt, ki ga NK Maribor v sodelovanju z Rdečim križem in UKC Maribor zmeraj pripravi na visoki ravni, ampak da skupaj razširimo to dobro noto tudi med ostale ljudi. Vse premalokrat se namreč zavedamo, da je darovanje krvi plemenito dejanje, ki bolnikom omogoča ohranjanje zdravja in rešuje življenja.«

Ob zbiranju življenjske tekočine, ki jo v zdravstvenih ustanovah vedno potrebujejo, smo dobili tudi nove podpisnike izjav o darovanju organov in števec VJLV premaknili na 353. Hvala vsem!

Vijol'čna kri

Avtor: Janja Jemenšek

Foto: arhiv Centra za transfuzijsko medicino

Vijol'čna kri za vse ljudi. Petič. Tradicija je obveljala. Ljudski vrt se je znova spremenil v prizorišče terenske krvodajalske akcije. Dobrih namenov ni ustavilo niti slabo vreme z dopoldanskim dežjem. Akcija je uspela: imeli smo 155 sprejemov, 123 odvzemov in skupaj zbrali 55.350 ml krvi.

Igralci v polnem ritmu treningov sicer niso mogli biti med neposrednimi udeleženci, a so se prišli pozanimat o izvedbi akcije in se zahvalit udeležencem. Med njimi je, kot vsako leto doslej, bil Marcos Tavares, ki se mu je pridružil Aleš Mertelj ter ostali člani moštva NK Maribor.

Velika zahvala za odlično izpeljano krvodajalsko akcijo gre vsem sodelujočim pri organizaciji te odmevne akcije, vijol'čni prostovoljki Mojci Pepelnik, OZRK Maribor ter ekipi Centra za transfuzijsko medicino UKC Maribor.

Na koncu hvala še vsem krvodajalkam in krvodajalcem, ki se vsako leto udeležijo krvodajalske akcije in tako pokažejo humanitarnost, srčnost in predanost klubu.

NLB doniral porodnišnici Maribor

Avtor: T. Š. M.

Foto: R. G.

V mariborski porodnišnici so se razveselili donacije Nove Ljubljanske banke v vrednosti 9.233,00 EUR. V porodnišnici bodo denar namenili za obnovo kopalnice v prostorih, kjer bolnice okrevajo po carskem rezu. Del sredstev bo pomagal pri uresničitvi želje, da v porodnišnici zaživi laktarij oziroma prostor, kjer se bodo lahko porodnice v mirnejšem okolju naučile dojenja.

Nova ljubljanska banka je šestim slovenskim zdravstvenim zavodom podarila del sredstev, zbranih na podlagi sklenjenih kreditov njenih komitentov v juniju 2016.

V imenu NLB d.d. je ček predal Andrej Kleindienst, direktor podružnice podravsko-pomurske regije.

Predaja čeka.

Rožnati oktober

Avtor: Danijela Pušnik

Foto: arhiv Klinike za ginekologijo in perinatologijo

Oktober je mesec boja proti raku dojk. Rak dojk je najpogostejši med raki v ženski populaciji. Letno zbolijo v svetu okoli 1 milijon žensk, v Sloveniji več kot 1000, največ (okoli 75 %) po 50. letu starosti. Incidenca obolevnosti narašča, kar pomeni, da vsako leto zbolijo več žensk. Tako je v letu 2003 incidenca znašala 106,2/100.000 žensk, oziroma je na novo zbolelo 1083 žensk letno; leta 2013 je bilo novo odkritih že 1228 primerov.

V Sloveniji ob rednih preventivnih programih že vrsto let potekajo tudi aktivnosti v boju proti raku dojk; največ v mesecu oktobru, ki je mesec boja proti raku dojk. Imenujemo ga tudi »rožnati oktober« zaradi rožnate pentlje, ki simbolizira to dejavnost. V tem času potekajo predavanja o raku dojk in delavnice samopregledovanja dojk na modelih.

Predavanja in delavnice samopregledovanja dojk organiziramo tudi medicinske sestre Oddelka za ginekološko onkologijo in onkologijo dojk, saj želimo, da bi čim več žensk znalo pravilno izvajati samopreglede glede na način in čas. Predstavitvene zloženke, informacije in učenje so brezplačne.

V ta namen bo Oddelek za ginekološko onkologijo in onkologijo dojk pripravil predstavitvena predavanja in delavnice, kjer boste

lahko izvedeli več o aktivnostih zgodnjega odkrivanja in preprečevanja bolezni.

Vse dodatne informacije lahko dobite pri vodji zdravstvene nege Klinike za ginekologijo in perinatologijo Danijeli Pušnik na telefonski številki 02/321-13-89.

Obiskali so nas dijaki Srednje zdravstvene šole Postojna

Avtor: T. Š. M.

Foto: R. G.

V začetku oktobra smo gostili dijake in dijakinje tretjega letnika Srednje zdravstvene šole Postojna. Profesorice zdravstvenega aktiva so si skupaj z 31 dijaki ogledali Univerzitetni klinični center Maribor. Razdeljeni v dve skupini so si ogledali Oddelek za psihiatrijo in Kliniko za pediatrijo. Na Oddelku za psihiatrijo jih je pri-

jazno sprejela strokovna vodja zdravstvene nege oddelka Ivanka Videčnik in jim pokazala način dela s pacienti ter sam oddelok. Na Kliniki za pediatrijo jih je sprejela strokovna vodja zdravstvene nege klinike Monika Pevec, ki je dijake popeljala na ogled.

Stanovalci Doma pod Gorco so ponovno razveselili otroke na pediatriji

Avtor: Samo Turk

Foto: R. G.

Stanovalci z vodstvom Doma pod Gorco.

pomagajo tudi zapuščenim živalim s peko piškotov in izdelovanjem prevlek za vzglavnike, prirejajo božični bazar, pa velikonočne aktivnosti in še mnogo drugega. Direktor Doma pod Gorco Gregor Žigon tudi sam rad posesti s stanovalci ob takšnih akcijah, jim priskoči na pomoč in z njimi poklepeta. Sam pravi, da so tovrstne aktivnosti izjemnega pomena: »Za naše stanovalce pomeni to neko druženje in krajšanje časa, hkrati pa moram povedati, da se naši stanovalci rade volje odzovejo na takšne akcije. Ko gre za otroke, še s toliko večjo vneto. Vse delo je poplačano z iskricami v otroških očeh, ki jih doživimo ob predaji, kot je danes. To sicer ni naša edina akcija, aktivni smo na več področjih in zelo sem vesel, da imam priložnost delati s tako srčnimi stanovalci doma, ki so zmeraj pripravljeni priskočiti na pomoč. Ogromno nam pomeni notranje zadoščanje ob akcijah, kot je današnja in smo zelo veseli, ko lahko pomagamo.« Vsi skupaj so obljubili, da bodo prišli razveseliti otroke tudi prihodnje leto.

Tudi tokrat, že četrto leto zapored, so stanovalci doma za starostnike – Doma pod Gorco izdelali in podarili punčke iz cunj bolnim otrokom na Kliniki za pediatrijo. V spremstvu direktorja doma Gregorja Žigona in delovne inštruktorke, ki skrbi za kreativne delavnice, Suzane Žnidarič, so s polno škaflo punčk v dopoldanskih urah septembrskega jutra obiskali in obdarili bolne otroke. V dar so poklonili kar 45 skrbno izdelanih punčk iz cunj. Nekatere so družbo našle v objemu ducata nasmejanih otrok, ki so se v spremstvu staršev in medicinskih sester odzvali povabilu. Nekaj punčk bo po besedah strokovne vodje zdravstvene nege, Monike Pevc romalo k otrokom, ki se tokrat niso mogli udeležiti obdavanja, preostale pa bodo prejeli otroci v okviru božičnih praznikov. Da so punčke iz cunj nekaj posebnega in je vanje vložena veliko truda in ljubezni pove tudi Suzana Žnidarič iz kreativnih delavnic: »Ena punčka nastaja tudi do deset ur. Izdeluje jo osem do deset ljudi, ki si med seboj porazdelijo naloge. Tako ena gospa šiva, kvačka in izdeluje oblekice, druga všije lase, ki so vstavljeni las po las, spet tretji gospod izdeluje oči in usteca ter tako naprej. Vsaka izmed punčk je različna in unikatna, vanjo je vložena precej dela, ki pa ga naši stanovalci opravljajo z velikim veseljem in navdušenjem. Vsaka izmed punčk nosi svojo zgodbo in neko svojo, posebno energijo.« Omenjena akcija pa ni edina, ki poteka v Domu pod Gorco. Gospe, ki so punčke izdelale in jih prišle tudi podariti otrokom, povedo, da so ves čas aktivne. Tako

Predaja punčk iz cunj.

Razstave ob 80-letnici bolnišnične pediatrije v Mariboru

Avtor: Sonja Golob Jančič

Foto: T. Š. M.

Na Kliniki za Pediatrijo letos praznujemo 80-letnico začetkov bolnišnične obravnave pediatričnih bolnikov. Ob tej priložnosti smo se poglobili v zgodovino bolnišnične pediatrije v Mariboru. Izbran slikovni material smo predstavili na razstavi, ki je oktobra na ogled v sejni sobi Klinike za pediatrijo. Pripravljamo tudi strokovno srečanje na temo »Urgentna stanja v pediatriji« s svečanostjo, ki bo potekala 14. oktobra 2016 v kongresni dvorani hotela Habakuk. Vljudno vabljeni! Hkrati bi se radi zahvalili vsem, ki so v preteklih letih gradili temelje bolnišnične pediatrične dejavnosti v Mariboru in vsem, ki vsakodnevno skrbijo za učinkovito zdravstveno varstvo naših varovancev in opravičujejo sloves dobre mariborske pediatrije

Moje mesto Maribor

Avtor: Suzana Savec

Foto: R. G.

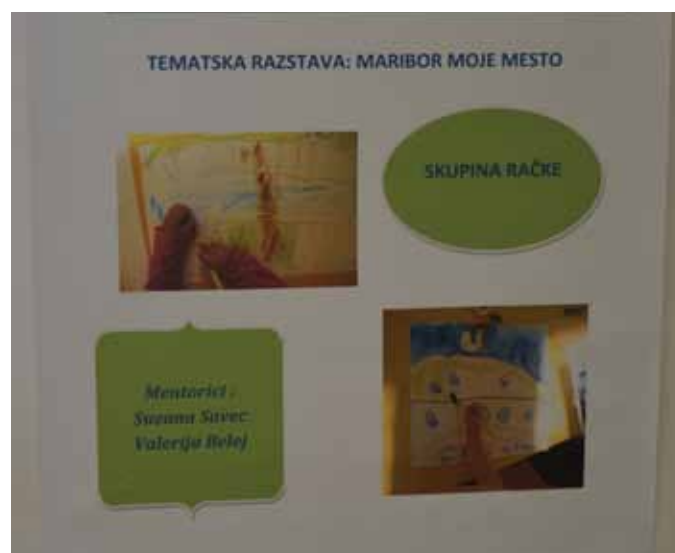
V skupini Račke vrtca Ivana Glinška Maribor smo z otroki izvedli projekt z naslovom Moje mesto Maribor. Z otroki smo spoznavali in odkrivali znamenitosti našega mesta, prav tako smo raziskovali zgodovinsko ozadje našega mesta, ki je otroke zelo navdušilo. V zgodovinsko dogajanje mesta Maribor nas je popeljala knjiga Čevljarček, mesto pa smo raziskovali s pomočjo zemljevida, fotografij in turistične vodičke. Z otroki in starši smo se povzpeli na Kalvarijo, od koder smo opazovali naše mesto in ga tudi naslikali. Pri raziskovanju mesta Maribor je imel pomembno vlogo tudi Škrat Bolfenk, ki je s svojimi zgodbicami o znamenitostih Maribora navduševal otroke.

Globalni cilji našega projekta so bili spoznavanje ožjega in šir-

šega družbenega ter kulturnega okolja, oblikovanje osnov za dojemanje zgodovinskih sprememb; spoznavanje, da se ljudje in okolje, družba in kultura v času spreminjajo, uživanje v umetnosti, razvijanje estetskega zaznavanja in umetniške predstavljalnosti, razvijanje ustvarjalnosti in specifičnih sposobnosti. Otroci so svoja doživljanja in doživljanja našega mesta Maribor upodabljali z risbo in s sliko.

Risba mladega umetnika.

Razstava v avli Klinike za kirurgijo

Avtor: Ajš(š kot šola) a S. Groš(š kot šola)elj, Humanitarček

Foto: arhiv Humanitarčka

Lahko se zgodi tudi ...

Tematska fotografska razstava je del projekta Lahko se zgodi tudi tebi društva Humanitarček ob mednarodnem dnevu brezdomcev 10. oktobra. Gre za serijo fotografij, ki so pravzaprav zgodba v zgodbi in poskušajo prikazati, kako tanka je meja, pri kateri lahko z eno samo napačno odločitvijo zdrsnesh čez rob socialnih zmožnosti in pristaneš na robu – na cesti. Gre za prvi izmed dveh delov razstav, realnih ljudi, ki so zaradi nepazljivosti, krutosti usode ali pa preprosto prevelike rigidnosti sistema pristali med brezdomci.

Drugi del razstave se bo odvijal na Starem mostu od 10. oktobra do 2. novembra in bo prikazoval še dodatnih ducat zgodb.

Brezdomstvo je v Sloveniji čedalje bolj pereč problem. Po zadnjih podatkih je 4500 registriranih brezdomcev, vendar je realna številka vsaj še trikrat višja, saj sem niso zajeti vsi t. i. skriti brezdomci. To so predvsem ženske, ki se v želji po topleni ognjišču selijo od moškega do moškega. V želji, da se tudi Slovenija pridruži svetovnemu dnevu brezdomcev (World Homeless Day), ki se po svetu obeležuje od leta 2010, je društvo letos pripravilo vseslovenske broške svetovno znanega modnega oblikovalca in ilustratorja Mitje Bokuna, s katerimi se bo glas brezdomcev v oktobru slišal se dlje.

Brezdomec

—
bedim: zazrt
v strahotno slutnjo
izmučenega neba,
izvlečem izza zob
sulico izsušenega jezika.

Tako daleč si, zemlja!
tako daleč, čeprav tik pod mano
potrpežljivo prežiš skupaj z mrtvimi
na kislino tistega krika,
ki se ne bo nikoli rodil.

Dani Bedrač

Fotografska razstava ob 20-letnici delovanja Društva Projekt Človek

Avtor: Božena Blanuša

Dva krat se obrneš ...

Leta 2015 je Društvo Projekt Človek praznovalo 20-letnico delovanja. Praznovali so in se spominjali prehojene poti. Bilo je lepo leto, ki nas je še bolj povežalo z vsemi, ki so nam pomagali graditi to pot in z uporabniki naših programov. Njihovi odzivi so nas utrdili v prepričanju, da se trud poplača in zasvojenost preseže.

Septembra 2016 je bila na ogled razstava v avli Oddelka za psihiatrijo, ki prikazovala pot po krajih Slovenije, pot spoznavanja in pot preseganja. Na ogled so bile avtorske fotografije ljubiteljskega fotografa Jožeta Flajsa, športnega anima-

torja, zaposlenega v Društvu Projekt Človek. Fotografije so prikazovale simboliko in dramatično predstavo občutenja pogumnih, ki so se odločili sleči železno srajko zasvojenosti. V drugem delu razstave je bil predstavljen vsakdan društva, danes, tukaj in zdaj, življenje v skupnosti, svetle in temne trenutke, ter spomine prvih začetkov.

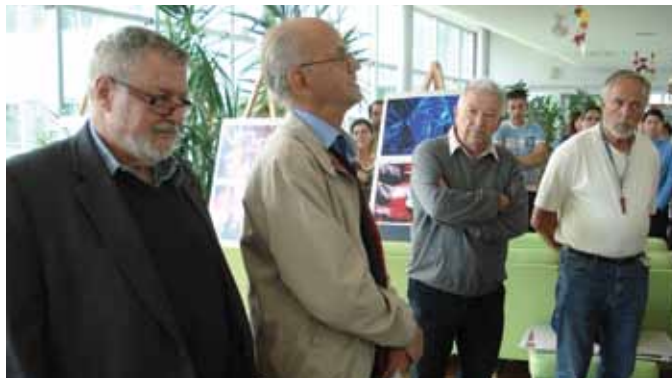
Fotografska razstava na Oddelku za psihiatrijo

Avtor: T. Š. M.

Foto: arhiv Aleksander Brunčko

V avli Oddelka za psihiatrijo je trenutno na ogled fotografska razstava z naslovom »Cirkus«. Avtor razstave je Aleksander Brunčko, član Foto kluba Maribor, ki letos proslavlja 80. obletnico obstoja. Na razstavi so prikazani nastopi različnih klovnov, akrobatov, čarovnikov, baletk in baletnikov.

Otvoritev razstave je bila 3. oktobra 2016. Na odprtju je spregovoril predstojnik Oddelka za forenzično psihiatrijo Miran Pustoslemšek, nato podpredsednik Fotokluba Maribor, Gero Angleitner in nato še avtor razstave, ki je ob tem prikazal zgodbo, ki jo razstava sporoča.

Vojo Lukić podaril monografijo

Avtor: Vojo Lukić

Foto: arhiv Vojo Lukić

23. avgusta 2016 je Vojo Lukić, samostojni novinar, publicist in televizijski dokumentarist, lavreat Slovenske akademije znanosti in umetnosti vljudnostno obiskal Oddelek za psihiatrijo UKC Maribor in se srečal s predstojnikom oddelka Juretom Koprivškom.

Ob tej priložnosti mu je Vojo Lukić podaril zelo dragoceno monografijo Izbrana dela Leva Milčinskega. Monografijo so izdali in založili Univerzitetna psihiatrična klinika Ljubljana in Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Spremno besedo je napisal prof. dr. Bojan Zalokar.

Podaril je tudi zgoščenko Slavnostni koncert ob petinsedemdesetletnici slovenske akademije znanosti in umetnosti. Na koncertu so izvajali dela slovenskih skladateljev akademikov.

S spoštovanjem do medicinske stroke je podaril tudi fotokopije svojega podlistka Spomini Titovih zdravnikov, ki je bil objavljen v Nedeljskem dnevniku leta 1982 v skupni nakladi 1.250.000 izvodov.

Podlistek je objavljen v številnih jezikih in citiran v knjigah.

Ta podlistek Voje Lukića je močno promoviral slovensko biomedicinsko znanost, klinično medicino in ugledne zdravnike.

Jure Koprivšek (desno) in Vojo Lukić (levo) na Oddelku za psihiatrijo UKC Maribor.

Spoštovani gospod Lukić!

Zahvaljujem se vam še enkrat za včerajšnji obisk na našem oddelku ter za vsebinsko (tudi iz historičnega vidika) zelo zanimiv pogovor, predvsem pa ob tej priložnosti izročena darila, še posebej za monografijo izbranih del prof. dr. Leva Milčinskega, ki je bil učitelj psihiatrije starejšim kolegom oddelka. Mlajši kolegi bodo tako imeli priložnost prebrati besedila profesorja, ki ga poznajo kot urednika in avtorja še vedno zelo branega učbenika Psihiatrija.

Hvala tudi za vaš trud in energijo, ki ju še vedno vlagate v promocijo slovenske medicine, posebej v časih, ki ji niso prida naklonjeni.

Prisrčne pozdrave osebno in s strani kolegov Oddelka za psihiatrijo.

Jure Koprivšek, predstojnik
Oddelek za psihiatrijo, UKC Maribor

Strokovni posvet kot uvod v pripravo sistemskih sprememb

Avtorja: *Elvira Žibrat, Miha Rubin*

Foto: *Arhiv Medicinske fakultete, Saša Kos*

Na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru se je 14. septembra odvil strokovni posvet o zdravstvenem sistemu in sistemu izobraževanja zdravnikov ter primerjavi z EU. K njegovi organizaciji so na MF UM pristopili v luči nujnih sprememb različnih zakonskih določil in predpisov, s katerimi bi v Sloveniji (po vzoru modelov iz razvitejših evropskih držav) bolje uredili področji zdravstva in medicinskega izobraževanja. Na posvetu se je zbralo blizu sto zainteresiranih, prispevki vabljenih predavateljev pa so izšli tudi v zborniku.

»Glede na to, da resorni ministrstvi pripravljata reformi zdravstvenega sistema in zakona o visokem šolstvu, menimo, da je skrajni čas za poglobljeno razpravo o tem, ali želimo slediti evropskim državam, ki so hotele in znale urediti zdravstveni sistem in sistem izobraževanja zdravnikov,« je o izhodiščih za posvet povedal dekan mariborske medicinske fakultete **prof. dr. Ivan Krajnc**. Nedavno je dekan najbolj odgovorne v naši državi z dopisom že opozoril na številna vprašanja, ki bi jih nujno morali rešiti na sodoben in evropsko primerljiv način.

V vodstvu MF UM si prizadevajo, da bi lahko tudi v izobraževalnih ustanovah zaposlovali zdravnike plačne skupine E, prav tako pa bi morali uskladiti delovni proces zdravnikov, ki so zaposleni v kliničnem okolju in so hkrati visokošolski učitelji ali sodelavci. Z zaposlitvijo zdravnika v univerzitetnem kliničnem centru so njegove delovne obveze razdeljene na tri področja – zdravljenje, poučevanje in raziskovanje; v povezavi s tem na Medicinski fakulteti predlagajo, da Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) ter

Ministrstvo za zdravje (MZ) skleneta dogovor in uvedeta enotne pogodbe za zdravnike profesorje z jasnimi kriteriji glede zahtev, dolžnosti in obveznosti za posamezne oblike dela (zdravljenje, izobraževanje in raziskovanje).

Nadalje se zavzemajo za združevanje oziroma povezovanje kateder na medicinski fakulteti in oddelkov/klinik v bolnišnici. Ob tem bi morala postopek za pridobivanje naziva klinika voditi medicinska fakulteta skupaj z univerzitetnim kliničnim centrom, v sodelovanju dekana MF in strokovnega direktorja UKC pa bi potekalo tudi imenovanje predstojnikov posameznih klinik; to bi lahko bili samo profesorji na medicinski fakulteti ali profesorji dentalne medicine. Nenazadnje bi bilo treba uskladiti še raziskovalne programe UKC in MF, denar, ki ga zdravstvena zavarovalnica namenja za terciarno dejavnost, pa bi moral preiti pod nadzor univerze.

Na strokovnem posvetu o zdravstvenem sistemu in sistemu izobraževanja zdravnikov je predstavilo različne predloge in rešitve okrog deset predavateljev. Veliko pozornosti je pritegnila analiza skupine **prof. dr. Maksa Tajnikarja** o prenovi gospodarskih vidikov slovenskega zdravstva. Kot enega od ključnih sistemskih problemov je prof. dr. Tajnikar izpostavil sedanjo univerzalno košarico zdravstvenih dobrin; to bi po njegovem mnenju morali odpraviti in nadomestiti s košaricama A in B.

O ureditvi univerzitetnih kliničnih centrov v Sloveniji in o avstrijskem modelu so razpravljali dekan MF UM prof. dr. Ivan Krajnc, dekan MF UL in glavni tajnik AMSE (Association of Medical Schools in Europe) **prof. dr. Dušan Šuput** ter nekdanji rektor graške medi-

Na posvetu so zbrani prisluhnili tudi predstavitvi sistema v sosednji Avstriji.

cinske univerze **prof. dr. Josef Smolle**. Slednji je podrobno predstavil ureditev v sosednji Avstriji; po nam bližnjem graškem modelu (Graz University Hospital) so klinični oddelki hkrati del bolnišnice in del medicinske univerze, vsi vodje oddelkov pa so zaposleni na medicinski univerzi. Medtem pri nas medicinski fakulteti oziroma univerzi nimata nobenih pristojnosti v univerzitetnih kliničnih centrih. Na posvetu je sodeloval tudi novi direktor UKC Maribor **Janez Lavre**, ki zagovarja aktivno kadrovske politiko v javnih zdravstvenih zavodih, tako da bi vodstva le-teh dobila prosto možnost razpisovanja in podeljevanja specializacij s področij, ki jih pokrivajo. Dermatovenerolog **Rok Kokol**, ki je po študiju medicine v Gradcu specializacijo opravljal v mariborskem UKC in se nato vrnil v Avstrijo, pa je iz prve roke predstavil delovanje tamkajšnjega sistema.

Čaka nas mednarodna akreditacija

»Na strokovnem posvetu smo z več zornih kotov osvetlili problem, ki ga čutimo domala vsi, a se zaradi obsežnosti nekako ne

upamo lotiti njegovega reševanja. S tem sicer le odlagamo neizbežno, saj so pred nami zahtevna mednarodna preverjanja ustreznosti kliničnih bolnišnic in medicinskih fakultet, zato je nujno urediti razmere. Predlagamo, da MZ in MIZŠ prevzmeta skupno odgovornost za oba univerzitetna klinična centra in obe medicinski fakulteti,« je poudaril dekan MF UM prof. dr. Ivan Krajnc in dodal, da bo treba dosledno uveljaviti avtonomijo obeh medicinskih fakultet in kliničnih centrov. Posledično bi lahko s konkretnimi dogovori in sodelovanjem obeh ministrstev smotrnejše uredili tudi področje specializacij.

Izmed sklepnih misli z omenjenega posveta velja izpostaviti še to, da je bilo tokratno srečanje na Medicinski fakulteti nek uvod v nadaljnje delo na poti do predlaganih sistemskih sprememb oziroma rešitev. Podobne rešitve sicer že poznajo v večini evropskih držav, kjer so zato tudi bolniki in zdravniki bolj zadovoljni in ne nazadnje tudi bolj zdravi, saj sodoben zavarovalniški sistem zagotavlja ljudem boljšo dostopnost do zdravstvenih storitev tedaj, ko jih potrebujejo.

Revija AMB ponudila že čez 130 znanstvenih in strokovnih člankov

Avtorica: prof. dr. Dušica Pahor, odgovorna urednica

Foto: Arhiv Medicinske fakultete

Acta medico-biotechnica (AMB) je uradna znanstvenoraziskovalna strokovna revija Medicinske fakultete Univerze v Mariboru, ki je namenjena širšemu krogu bralcev, saj pokriva področji medicine in biotehnike. Je edina tovrstna znanstvenoraziskovalna revija, katere izdajateljica je mariborska medicinska fakulteta.

Vodstvo Medicinske fakultete je že od ustanovitve dalje čutilo željo in potrebo po izdajanju lastne znanstvenoraziskovalne revije. Na pobudo dekana prof. dr. Ivana Krajnc je senat Medicinske fakultete Univerze v Mariboru 28. januarja 2008 sprejel sklep, da bo MF izdajateljica revije, ki bo objavljala izvirne in pregledne znanstvene prispevke domačih in tujih znanstvenikov, kakor tudi strokovne prispevke s področij medicine in biotehnike.

Senat Medicinske fakultete v Mariboru je 31. januarja 2008 potrdil Akt o ureditvi ustanovitelskih razmerij, ki je določil delovanje revije AMB. Zatem je 4. aprila 2008 sledila konstitutivna seja Izdajateljskega sveta AMB, na kateri je bila potrjena programska zasnova revije. Po takratnem dogovoru je predsednik Izdajateljskega sveta vedno dekan Medicinske fakultete, člana sta vedno direktor in strokovni direktor Univerzitetnega kliničnega centra Maribor, ob omenjenih pa je vsaj še pet dodatnih članov, od tega najmanj dva z ostalih fakultet Univerze v Mariboru.

Prvi Izdajateljski svet so tako sestavljali dekan Medicinske fakultete **prof. dr. Ivan Krajnc**, tedanji direktor UKC Maribor **doc. dr. Gregor Pivec**, takratni strokovni direktor UKC **prof. dr. Anton Crnjac** in **prof. dr. Željko Knez**, sedanji rektor UM

prof. dr. Igor Tičar, prof. dr. Ludvik Trauner, prof. dr. Radovan Hojs in prof. dr. Dušica Pahor. Za glavno urednico revije AMB je bila imenovana prof. dr. Dušica Pahor, za strokovno sodelavko pa **Darja Farasin**, ki je pozneje postala tehnična urednica.

Po začetnih korakih smo 9. maja 2008 na Ministrstvo za kulturo RS podali prijavo revije v razvid medijev z vsemi potrebnimi prilogami in bili že 22. maja z odločbo št. 61510-143/2008/4 pod zaporedno št. 1339 vpisani v razvid medijev, ki ga vodi omenjeno ministrstvo. Pri nastajanju naše revije nam je izjemno pomagal prof. dr. Ludvik Trauner, ki je imel kot glavni urednik revije Acta Geotechnica Slovenica ogromno izkušenj, saj je slednjo že pripeljal do mednarodno priznane odmevnosti.

Prva številka revije AMB.

venica ogromno izkušenj, saj je slednjo že pripeljal do mednarodno priznane odmevnosti.

Prva številka AMB decembra 2008

Prvi članek smo v uredništvo prejeli 1. julija 2008; to je bil vsebinski začetek naše revije, sledili so naslednji prispevki. Prva številka AMB je bila izdana na dan Medicinske fakultete 1. decembra 2008, pet let po ustanovitvi MF. Ta dan je bil za vse nas velik praznik.

Počasi, a vztrajno smo postajali uredniki in izdajatelji, pred nami so bili novi izzivi in z veseljem smo se spopadali z njimi. Pri tem smo si pridobivali izkušnje na področju publiciranja. Vsi prispevki, objavljeni v naši reviji, so recenzirani s strani najmanj dveh priznanih domačih ali tujih strokovnjakov z obravnavanega področja. Na prvem sestanku Uredniškega odbora je bilo sprejeto, da so posamezni uredniki imenovani za obdobje treh let, glavni urednik pa za pet let. Oktobra 2009 smo registrirali znamko AMB, tudi v evropskem prostoru.

V letu 2010 je Javna agencija za knjigo RS prvič financirala revijo, na kar smo bili zelo ponosni. Leta 2011 pa smo že bili uvrščeni v I. kategorijo. Septembra 2011 je bila AMB uvrščena

tudi na seznam revij ARRS, ki niso vključene v mednarodne bibliografske baze podatkov, jih pa upoštevajo pri kategorizaciji znanstvenih publikacij oziroma pri vrednotenju bibliografskih kazalcev raziskovalne uspešnosti po metodologiji ARRS, od katere je odvisna uspešnost prijav na razpise ARRS. Leta 2012 je uredniški odbor revije AMB prejel nagrado Prometej znanosti za odličnost v komuni-

ranju, ki jo podeljuje Slovenska znanstvena fundacija. Pomembna je tudi vloga revije v habilitacijskih postopkih. Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru je sprejela sklep o Zahtevnejših kriterijih za izvolitve v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev MF UM; po teh kriterijih je objava v reviji AMB po številu točk enakovredna objavi v revijah, ki so indeksirane v SCI Expanded oziroma SSCI in imajo impakt faktor nižji od 0,1, ter revijah, ki jih vodita Index Medicus in Medline.

Prost dostop do člankov

Vodstvo Medicinske fakultete se je že od vsega začetka zavedalo, da je za razvoj in prepoznavnost revije izjemnega pomena prost dostop do objavljenih člankov. Revija ima svojo spletno stran www.actamedbio.mf.uni-mb.si. Članki so prosto dostopni, kar omogoča večjo odmevnost in možnost citiranja. Sedaj je pred nami že 16. številka revije, skupno pa je bilo v njih objavljenih več kot 130 člankov. Članki so recenzirani, lektorirani, oblikovani in strukturirani po najzahtevnejših kriterijih.

Naša revija je kot živ organizem, ki se stalno razvija in seveda lahko kot vsako živo bitje tudi umre. Da raste, ste zaslužni vsi, ki pri reviji AMB sodelujete. Zato se vsem avtorjem in recenzentom za njihov trud in požrtvovalnost v imenu uredništva najlepše zahvaljujem.

Ob 465 diplomantih tudi že preko 65 doktorjev znanosti

Avtorja: *Elvira Žibrat, Miha Rubin*

Foto: *Arhiv Medicinske fakultete, Saša Kos*

V avditoriju mariborske medicinske fakultete so v juniju slovensko podelili diplome osemindesetim novim diplomantom, ki so tako prejeli naziv doktor oziroma doktorica medicine. Med njimi jih je osem zaključilo univerzitetni študijski program, ostali pa že nov enovit magistrski študijski program Splošna medicina. Z novimi diplomantkami in diplomanti Medicinske fakultete Univerze v Mariboru se je njihovo skupno število povečalo na približno 465.

Medtem so nekateri diplomanti mariborske Medicinske fakultete iz prve generacije vpisanih že opravili specialistične izpite, mnogi pa se v tem času pripravljajo nanje. »Veseli smo informacij, da so nekateri naši prvi diplomanti opravili specialistične izpite s pohvalami. Prav tako je nedavno uspešno zagovarjal doktorat kandidat iz prve skupine naših diplomantov,« je zadovoljen **prof. dr. Ivan Krajnc**, dekan Medicinske fakultete v Mariboru. Na

tej je sicer podiplomski doktorski študij Biomedicinska tehnologija doslej uspešno končalo že blizu 65 doktorandov.

»V Mariboru, Sloveniji in lahko rečemo v tem delu Evrope je ustanovitev naše fakultete leta 2003 oziroma začetek študija medicine leta 2004 pomenil kakovosten preboj v razvoju zdravstva in visokega šolstva,« je prepričan dekan MF UM. Je pa ob tem ponovno izpostavil velike težave v zdravstveni dejavnosti; te so predvsem posledica napačnih odločitev v preteklosti in restriktivnih varčevalnih ukrepov, ki so znatno vplivali na pomanjkanje in preobremenjenost zdravnikov. »Želeli bi, da bi pristojni še pravočasno spoznali, da ni ogroženo le zagotavljanje solidnega zdravstvenega varstva, temveč tudi razvoj in znanstveni preboj, kakršnega smo beležili v preteklosti. To pa je nekaj, česar si v samostojni Sloveniji ne bi smeli privoščiti,« je poudaril prof. dr. Ivan Krajnc.

Ob tem je zagotovil, da bodo na MF UM še naprej stremeli k oblikovanju mednarodno primerljive univerzitetne izobraževalne in raziskovalne ustanove; napovedal je nadaljnja prizadevanja za posodobitev študijskega programa, uvedbo novih programov klinične farmakologije in stomatologije ter krepitev znanstvenoraziskovalnega in publicističnega dela: »Prostorski pogoji so optimalni, po nekaterih ocenah

imamo v Mariboru najlepšo medicinsko fakulteto v tem delu Evrope. Razpolagamo z vrhunsko opremo, odmevnost naših najvidnejših avtorjev je izjemna. Najti moramo način, da pritegnemo mlade raziskovalce k poglobljenemu raziskovanju in ponovno spodbudimo tiste, ki so že začeli s takšnim delom, a so ga zaradi preobremenjenosti opustili ali preložili na ugodnejši čas.«

Na slovesnosti 10. junija je prejelo diplome 38 novih doktoric in doktorjev medicine.

Študenti gredo na izmenjavo najraje v Avstrijo in Nemčijo

Avtor: Miha Rubin

Foto: Arhiv Medicinske fakultete, Saša Kos

Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru ima v okviru programa Erasmus podpisane pogodbe s štiriintridesetimi tujimi univerzami oziroma fakultetami, kamor lahko študenti odhajajo na mednarodne izmenjave. Te omogoča še nekaj drugih sporazumov o mednarodnem sodelovanju. Na izmenjave se letno poda med 30 in 40 študentov višjih letnikov mariborske medicinske fakultete, od 20 do 30 pa nanjo pride tujih študentov.

Program Erasmus+ omogoča študentom, da del rednih študijskih obveznosti ali praktično usposabljanje namesto na matični ustanovi opravijo na partnerski instituciji v tujini. Študij v sklopu mednarodne izmenjave traja od 3 do 12 mesecev, praktično usposabljanje pa od 2 do 12 mesecev. »Naši študenti v glavnem odhajajo v tujino na študij, predvsem študenti 5. letnika. Študenti 6. letnika pa hodijo v tujino tudi na prakso, na primer iz interne medicine, kirurgije, pediatrije itd. Največ naših

študentov, ki se udeležijo izmenjav, izbere Avstrijo in Nemčijo, predvsem zaradi jezika, saj jim je nemščina blizu. Prav tako so jim zanimive univerze na Češkem, Poljskem in Madžarskem, kjer študij za Erasmus študente izvajajo v angleščini,« je pojasnila **mag. Milena Orož Črešnar**, vodja referata za študijske in študentske zadeve na MF UM.

Čeprav ima mariborska medicinska fakulteta mednarodno primerljiv študijski program Splošna medicina, pa se programi posameznih medicinskih fakultet znotraj Evropske unije vendarle razlikujejo med seboj. Tako je del študija, opravljen v tujini, priznan kot sestavni del študijskega programa Medicinske fakultete Univerze v Mariboru, če je to vnaprej dogovorjeno, študenti pa morajo seveda izpolniti predvidene obveznosti.

»Preden gredo naši študenti na tujo fakulteto, si morajo tam poiskati primerljive predmete in opise predložiti nosilcem pred-

metov pri nas v potrditev, da so vsebine primerljive in jih lahko usvojijo v tujini. Ko se po koncu izmenjave vrnejo na matično fakulteto, jim nato priznamo ocene. Naša interna zahteva je, da morajo v času študija v tujini zbrati 50 kreditnih točk (ECTS),« je razložila Milena Orož Črešnar. »Naši študenti, ki opravijo letno izmenjavo v tujini, imajo v povprečju višje ocene, kot so pri enakem predmetu pri nas. To je določen pokazatelj, ki govori tudi o tem, da je zahtevano znanje pri nas primerljivo z znanjem, ki se zahteva v tujini,« je dodal **doc. dr. Bogdan Čizmarevič**, prodekan za mednarodno sodelovanje na MF UM.

Odhodov malenkost več kot prihodov

V študijskem letu 2014/2015 (za leto 2015/2016 tik pred koncem še ni bilo popolnih podatkov) je odšlo na študij ali prakso v tujino skupno 31 študentov mariborske medicinske fakultete, od tega 8 izven programa Erasmus. V istem obdobju je bilo na MF UM skupno 29 tujih študentov, od tega trije ruski. Na podlagi medfakultetnega sporazuma, ki ga ima MF UM s fakulteto v Moskvi, gredo namreč vsako leto trije naši študenti tja, trije ruski pa pridejo v Maribor.

Na tukajšnjo medicinsko fakulteto sicer skoraj vsi tuji študenti prihajajo na prakso, saj fakulteta (še) ne ponuja študija oziroma izvedbe predavanj in seminarjev v angleškem jeziku, je pojasnila Milena Orož Črešnar. »Praktično usposabljanje potem opravijo v UKC Maribor na različnih oddelkih in klinikah. Načeloma so to študenti višjih letnikov, čeprav se najde vmes tudi kak iz tretjega ali četrtega letnika.« V študijskem letu 2015/2016 je na MF UM prišlo največ tujih študentov s Portugalske in Slovaške, število gostujočih študentov pa se v zadnjih letih povečuje, je povedala Milena Orož Črešnar.

Financiranje mednarodnih (Erasmus) izmenjav je po njenih besedah urejeno tako, da EU nacionalnim agencijam dodeli določene vsote denarja, ki ga te potem razdelijo med univerze in

samostojne visokošolske ustanove glede na to, kolikšno so imele realizacijo izmenjav v preteklem letu. Študenti se morajo za izmenjavo vsako leto prijaviti do marca, na univerzi pa določijo višino štipendije oziroma Erasmus dotacije; te se gibajo med 300 in največ 500 evri mesečno, kar zadošča za 60–70 odstotkov stroškov študija ali prakse v tujini. Razliko si morajo študenti pokriti sami, je pa nekaj sredstev na voljo še iz drugih javnih virov.

Izmenjave širijo obzorja študentom

»Mednarodne izmenjave študentov so izredno pomembne tako za študente kakor za Medicinsko fakulteto. Za študente je zelo pomembno, da spoznajo še druge ustanove in se tudi seznanijo z različnimi modeli zdravstva izven naših meja. Pomembno je tudi sklepanje novih poznanstev, ki bodo morda dala rezultate v prihodnosti,« je poudaril prodekan doc. dr. Bogdan Čizmarevič. Ob tem je sicer opozoril na določeno nevarnost, da najboljši študentje po opravljenem študiju zapustijo Slovenijo; to je po njegovem mnenju problem, ki se ga država očitno premalo zaveda, reševati pa bi ga morali na sistemski ravni.

Študenti MF UM odhajajo na izmenjave tudi na graško medicinsko univerzo.

Razpisana specializantska mesta prvič ostala nezasedena

Avtorja: *Elvira Žibrat, Miha Rubin*

Foto: *Arhiv Medicinske fakultete, Saša Kos*

Na osmem posvetu Kam po študiju Medicine, ki se je konec maja odvil na Medicinski fakulteti v Mariboru, so govorci osvetlili zaposlitvene možnosti bodočih zdravnikov in s tem povezano aktualno problematiko. Na posvetu je tokrat odmevalo tudi dejstvo, da so nekatera nazadnje razpisana specializantska mesta za mariborsko regijo, zlasti za anesteziologijo, ostala nezasedena. Očitno se je v sedanji situaciji v zdravstvu zmanjšal tudi interes mladih zdravnikov, da bi poiskali svoje mesto v okoljih, kjer so problemi najbolj pereči.

Že tradicionalni posvet Kam po študiju medicine za svoje kolege pripravljajo študentje tutorji mariborske medicinske fakultete, k sodelovanju pa so letos povabili tudi predstavnike posameznih medicinskih vej (interna medicina, pediatrija, ginekologija, psihiatrija, anesteziologija, družinska medicina) ter ministrstva za zdravje in zdravniške zbornice. Tako so lahko študentke in študenti na posvetu iz prve roke izvedeli, kateri koraki jih čakajo po pridobitvi diplome; po tem najprej sledi pripravništvo, ki traja pol leta, po štirih mesecih pa se že lahko prijavijo na razpis specializacij za

potrebe javne zdravstvene mreže. Pred nastopom specializacije morajo sicer opraviti še strokovni izpit ob koncu pripravništva. Razpis specializacij zdravnikov za posamezna specialistična področja za potrebe javne zdravstvene mreže je Zdravniška zbornica Slovenije nazadnje objavila spomladi, ko je za Maribor razpisala 48 specializantskih mest, od tega največ za družinsko medicino (10) in anesteziologijo (8). A za kar nekaj specializantskih mest, v nasprotju s prakso iz preteklih let, ni bilo interesa – ob koncu avgusta je bilo za mariborsko regijo prostih še 13 razpisanih mest. Med njimi tudi vseh 8 za anesteziologijo, reanimatologijo in perioperativno intenzivno medicino, dva za kardiologijo in vaskularno medicino ter po eno za družinsko medicino, otroško nevrologijo in hematologijo.

»Včasih so bile vse specializacije zasedene, bili so izbirni postopki,« je na posvetu pojasnila vodja oddelka za podiplomsko usposabljanje, licence in register zdravnikov na Zdravniški zbornici Slovenije **Tina Šapec**. Po njenih besedah bo naslednji razpis specializacij za javno zdravstveno mrežo zdravniška zbornica predvidoma objavila v novembru, sicer pa bo v prihodnjih šestih letih za mariborsko regijo končanih blizu 320 specializacij.

Najprej zaposlitev v domačem okolju

Zbrane na tokratnem posvetu o zaposlitvenih možnostih bodočih zdravnikov je nagovoril tudi dekan Medicinske fakultete Uni-

verze v Mariboru **prof. dr. Ivan Krajnc**: »V času, ko smo snovali ustanovitev naše medicinske fakultete, smo prvenstveno izhajali iz potreb po zdravnikih v slovenskem zdravstvu in zaskrbljujočih demografskih podatkov,« je spomnil dekan. A se danes v Sloveniji še vedno soočamo s pomanjkanjem zdravnikov znotraj zdravstvenega sistema. »Imate srečo, da boste opravljali poklic, ki ga potrebujejo povsod, seveda tudi doma. Zato je prav, da najprej poizkusite z delom v domačem okolju, kjer boste končali šolanje. Še zlasti v Univerzitetnem kliničnem centru v Mariboru. Tudi doma, kjer vas bomo zelo potrebovali, boste lahko uresničili svoje poklicne interese,« je bodoče zdravnice in zdravnike nagovoril prof. dr. Ivan Krajnc.

Po pridobitvi diplome mlade zdravnice in zdravnike najprej čaka pripravništvo.

V Alumni klub želijo včlaniti čim več diplomantov

Avtor: Miha Rubin

Foto: Arhiv Alumni kluba

Po nedavni oživitvi Alumni kluba Medicinske fakultete v Mariboru se je vanj včlanilo že več kot 200 diplomantk in diplomantov te fakultete. Na njihovem prvem srečanju, ki ga je Alumni klub pripravil pred poletjem, so organizatorji pridobili tudi podatke o tem, kje vse so diplomanti zaposleni. Največ mladih zdravnic in zdravnikov z diplomom mariborske medicinske fakultete je svojo poklicno pot začelo v UKC Maribor.

»S prvim srečanjem smo bili izredno zadovoljni, saj se ga je udeležilo okrog 170 diplomantov. Uspešnost dogodka smo evalvirali s pomočjo spletne ankete, ki je pokazala, da je bilo več kot 90 odstotkov vseh udeležencev s srečanjem zelo zadovoljnih,« je povedala vodja Alumni kluba Medicinske fakultete **Ines Muršič**. Kot je poudarila, je ta klub – članstvo v njem je brezplačno – namenjen vsem diplomantkam in diplomatom Medicinske fakultete Univerze v Mariboru, zato si želijo, da bi se jih vanj včlanilo čim več.

»Za oživitev Alumni kluba MF UM smo se odločili zlasti zaradi želje po povezovanju diplomantov, saj so se naše poti po zaključku

študija zelo razšle. Zato smo želeli ponovno vzpostaviti stik med bivšimi sošolci in prijatelji ter izmenjati tako medicinske kot tudi življenjske izkušnje. Poleg tega so nas zanimali tudi podatki o karierni usmerjenosti in uspehu naših diplomantov,« je pojasnila Ines Muršič.

V času srečanja, ko so zbirali statistične podatke o diplomantih MF UM, je bilo med dobrimi 200 anketiranimi največ pripravnikov (22 odstotkov). Tem so po številu sledili specializanti družinske medicine (18 %), specializanti pediatrije (5 %), specializanti splošne kirurgije (3,5 %), sobni zdravniki (3,5 %), specializanti ginekologije in porodništva (3 %), specializanti interne medicine (3 %) in v manjših deležih še specializanti vrste drugih področij medicine. Med ustanovami zaposlitve je bil na prvem mestu UKC Maribor (35 %), nato pa so se zvrstili ZD dr. Adolfa Drolca Maribor (9 %), SB Celje (6 %), SB Ptuj (4,5 %), SB Murska Sobota (4 %) in v manjših odstotkih še ostali zdravstveni domovi in splošne bolnišnice po Sloveniji. »Večina je res označila, da je zaposlena v UKC

Maribor, a je pri tem treba upoštevati, da je dobra tretjina teh v tistem času opravljala pripravništvo,« je opozorila Ines Muršič. Ob tem je napovedala, da bodo pod okriljem Alumni kluba še naprej organizirali različna vsakoletna druženja diplomantov in tudi sledili njihovi nadaljnji karierni poti. Novemu Alumni klubu je uspešno delo in povezovanje med diplomanti zaželel tudi dekan Medicinske fakultete Univerze v Mariboru **prof. dr. Ivan Krajnc**. »Lastovke se vselej in rade vračajo v svoje gnezdo. Želim si, da se z veseljem in nostalgijo spominjate študentskega življenja in vaše medicinske fakultete, pa tudi, da se boste radi vračali v to hišo,« je na srečanju Alumni kluba povedal prof. dr. Ivan Krajnc. Ob tem je diplomante povabil k podiplomskemu študiju in raziskovalnemu, publicističnemu ter pedagoškemu delu na MF UM.

Študij ohranili v lepem spominu

Prvo srečanje, ki ga je organiziral Alumni klub, je privabilo tudi diplomante iz prve generacije študentov MF UM. »Kot prvi študenti novoustanovljene Medicinske fakultete v Mariboru smo veljali za malo 'posebne'. Študentski način dela je bil za nas nov, takratni študijski program pa so prvič izvajali tudi naši profesorji. Zdi se mi, da smo kljub temu hitro ujeli ritem in z dialogom ter nekaj potrpežljivosti na obeh straneh kar dobro splavali skozi študij in vse potrebne obveznosti,« je povedala diplomantka iz prve generacije študentov **Nina Košič Knez**, ki ta čas opravlja specializacijo na Oddelku za oftalmologijo v UKC Maribor.

Na študij na Medicinski fakulteti jo vežejo večinoma lepi spomini: »Kljub precej študijskim obveznostim so bila to leta, ko se je

na srečo še vedno našel čas za vse zelene občudijske dejavnosti, raznorazne dobrodelne akcije, udejstvovanje v študentskih organizacijah in zabave,« se spominja Nina Košič Knez, ki je študij končala še na stari lokaciji Medicinske fakultete. Glede nove fakultetne zgradbe je izrazila upanje, »da bodo sodobna tehnologija in nove možnosti učenja, ki jih omogoča, dodobra izkoriščene, tako s strani sedanjih študentov kakor tudi nas, ki je nismo dočakali v času študija.«

Med diplomati, ki so del študija že opravili v novi fakultetni stavbi, je tudi **Matija Berić**, sedaj kot specializant družinske medicine zaposlen v ZD dr. Adolfa Drolca Maribor, v referenčni ambulanti Rače. »Nova stavba Medicinske fakultete je velika pridobitev za Slovenijo. Ponosen sem na čudovito arhitekturo, pa tudi visoko kakovostno opremo, ki jo premore,« je povedal Matija Berić. Študij na MF UM je tudi njemu ostal v lepem spominu: »Študenti medicine so izjemno povezana skupina ljudi, saj zaradi narave študija veliko časa preživijo skupaj. Poudariti moram kolegialnost, druženje in nesebično pomoč pri študiju.«

Po mnenju Matije Beriça je kakovost študijskega programa na mariborski medicinski fakulteti na visoki ravni. »Program je dobro zasnovan, veliko je poudarka na praktičnem delu, prednost vidim predvsem v majhnosti fakultete in majhnih skupinah študentov na vajah. Pohvaliti moram tudi profesorje in asistente, ki so pogosto pripravljene prisluhniti in pomagati študentom. S študijem na MF UM smo pridobili veliko znanja, teoretičnega in praktičnega. Tekom študija so nas za delo z bolniki dobro pripravili, seveda pa se mlad zdravnik največ nauči šele s samostojnim delom in dobrim mentorjem,« je povedal.

Na prvem srečanju Alumni kluba se je zbralo okrog 170 diplomantk in diplomantov.

Pozitivne informacije o diplomantih mariborske medicinske fakultete

Avtor: Miha Rubin

V treh zdravstvenih ustanovah, kjer se je po podatkih, zbranih v okviru Alumni kluba, zaposlilo največ diplomantov Medicinske fakultete Univerze v Mariboru, smo zbrali mnenja o njihovem znanju in usposobljenosti za delo. Informacije, ki prihajajo iz Univerzitetnega kliničnega centra Maribor, tukajšnjega Zdravstvenega doma dr. Adolfa Drolca in Splošne bolnišnice Celje, so pozitivne.

UKC Maribor, strokovna direktorica izr. prof. dr. Darja Arko:

Študenti Medicinske fakultete Univerze v Mariboru so po usposobljenosti povsem primerljivi s študenti Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani. Ocenjujemo, da se dobro znajdejo pri delu s pacienti. Prednost v primerjavi z diplomanti drugih medicinskih fakultet je tudi v tem, da praktični del edukacije v času študija opravljajo v UKC Maribor, zato klinično okolje naše bolnišnice poznajo bolje kot ostali diplomanti.

ZD Maribor, direktor asist. dr. Jernej Završnik:

O diplomantih mariborske medicinske fakultete v naši hiši menimo najboljše in smo z njimi zadovoljni. Ocenjujemo, da so ustrezno teoretično podkovani in imajo dovolj znanja praktičnih veščin za pričetek samostojnega dela v smislu pripravištva. Njihove prednosti so seveda tudi v tem, da sta tako UKC Maribor kot ZD Maribor učni ustanovi, kar za nas kot izvajalce izobra-

ževalnega programa na eni strani pomeni povečano obremenitev, na drugi strani pa dvig kakovosti dela. Zaradi tega v ZD Maribor z veseljem pristopamo k procesu izobraževanja mladih zdravnic in zdravnikov. Mladi zdravniki so se pri delu v realnem okolju dobro znašli in to, da je bil v času njihovega študija poudarek na pridobivanju praktičnih veščin in delu z »bolniki«, se zelo pozna. Zato takšen način študija podpiramo tudi v bodoče.

SB Celje, strokovni direktor asist. Franc Vindišar:

V SB Celje menimo, da je znanje diplomantov MF UM zelo dobro, s posebnim poudarkom na praktičnih veščinah. Izstopa tudi njihova pripravljenost za delo in učenje. Zelo radi se vključujejo na vseh področjih zdravniškega dela, posebej pri neposrednem delu s pacienti. Izpostaviti je treba tudi pravičen odnos pri pristopu do pacientov, pri čemer je očitno, da jim je ta del dela domač in ne čutijo zadreg oz. nelagodja. V relativno kratkem času se jih lahko uvede v sobno delo zdravnika na bolniških oddelkih, saj to delo poznajo in pomagajo pri urejanju medicinske dokumentacije. Posamezniki pa kažejo velik interes tudi pri delu v operacijskih dvoranah in na invazivni diagnostiki. Pri večini je treba poudariti strokovno širino pri obravnavi, kar kaže na široko bazično znanje na področju temeljnih ved medicine.

S pesmijo skozi študij medicine

Avtorica: Elvira Žibrat

Foto: Miha Rubin

Na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru že več kot desetletje uspešno deluje Mešani akademski pevski zbor, ki ga sestavljajo izključno študentke in študenti te fakultete. Čeprav gre za enega od najmlajših zborov v Mariboru, je doslej že velikokrat navdušil poslušalce tudi izven fakultete, nazadnje konec maja na letnem koncertu v mariborski Unionski dvorani.

Mešani akademski pevski zbor (MeAPZ) Medicinske fakultete v Mariboru je leta 2005 ustanovil in ga nato pet let tudi vodil nekdanji študent in diplomant te fakultete **Jakob Zapušek**. Pri svojem delu je pustil neizbrisni pečat in bil leta 2008 tudi nagrajen s priznanjem Univerze v Mariboru, še večje priznanje pa je bila zlata plaketa na Reviji pevskih zborov leto zatem. Njegovo delo je kasneje prevzela podiplomska študentka graške glasbene akademije **Rahela Durić**. Zadnja tri leta pa zbor vodi diplomantka glasbene pedagogike z mariborske pedagoške fakultete in nekdanja uspešna dijakinja Konservatorija za glasbo in balet Maribor **Petra Beršnjak**.

Ne le poznavalci in strokovnjaki, temveč vsak, ki nekoliko pobliže spremlja zborovsko petje, se zaveda, kako težko je sestaviti primeren program in motivirati vsako leto nove pevke in pevce. Prav s tem izzivom se spopadajo tudi v MeAPZ Medicinske fakultete; študentje šestega letnika, ki jih čaka naporno delo v okviru praktikuma in zaključevanja študija, ter absolventi le stežka najdejo čas za občudniško dejavnost, ki je ena izmed lepših, a zelo naporna in odgovorna.

Mladi, ki jih povabijo na vsakoletno avdicijo, se sicer radi odzovejo, vendar številni ob zahtevnem študiju medicine ne zmorejo še vaj dvakrat tedensko, intenzivnih enotedenskih vaj (tudi v času preizkusov znanja na fakulteti) in nastopov. To so seveda nekatere težave iz ozadja, a ko članice in člani MeAPZ stopijo na oder in zapojejo, ni več dvoma: to so glasovi, ki jim glasbena teorija ni tuja, saj imajo skorajda vsi pevci glasbeno izobrazbo. Najvidnejši posamezniki med njimi pa bi lahko mirno vstopili tudi v svet profesionalne glasbe.

MeAPZ Medicinske fakultete je navdušil tudi s pesmimi švedske skupine ABBA.

MeAPZ mariborske medicinske fakultete običajno nastopa na vseh fakultetnih prireditvah in s svojo živo pesmijo daje uvodni takt domala vsem strokovnim srečanjem v organizaciji naše fakultete. Prav tako pa navdušuje tudi na številnih univerzitetnih in drugih dogodkih. Zvrsti, ki jih gojijo pevke in pevci, so pestre: od klasične zborovske literature vseh obdobj in avtorjev, duhovnih skladb, priredb večno zelenih melodij do najnovejšega popotovanja v filmsko glasbo.

Sozvočje z Medicinskim orkestrom

To smo slišali tudi na letnem koncertu v Unionski dvorani, kjer so še dodatno presenetili z imenitnim sodelovanjem z Medicinskim orkestrom, v katerem pod vodstvom **Roberta Bibianka**

sodelujejo tako zdravniki kot študentje medicine, pravo žlah-tnost pa prispevajo dijaki in dijakinje Konservatorija za glasbo in balet Maribor. Sodelovanje obeh glasbenih skupin je bilo izvrstno: zboristi so nastopili tudi na koncertu, ki ga je v stari dvorani Slovenskega narodnega gledališča Maribor priredil orkester. Tema? Filmska, seveda.

Dirigentka Petra Beršnjak resno razmišlja o ponovnem vstopu v tekmovalni svet revij pevskih zborov, saj mlade pevke in pevci vsekakor imajo kaj pokazati. Tako kot je bil letošnji repertoar presenečenje, ki je doživelo buren odziv publike in veliko srčnost poustvarjalcev, verjamemo, da nam MeAPZ Medicinske fakultete pripravlja še kakšen glasbeni posladek. Gotovo tudi na tradicionalnem koncertu ob izteku leta.

Na letnem koncertu MeAPZ je nastopil tudi Medicinski orkester.

Vesti z Medicinske fakultete

Avtorja: *Elvira Žibrat, Miha Rubin*

V prostorih Medicinske fakultete Univerze v Mariboru se je v začetku junija (3. 6.) odvila 2. mariborska učna delavnica osnovnih veščin laparoskopske kirurgije v ginekologiji pod organizacijsko taktirko **prof. dr. Iztoka Takača** in **izr. prof. dr. Milana Reljiča**. Delavnice se je udeležilo 16 specialistov, ki so prišli iz UKC Maribor ter bolnišnic iz Murske Sobote, Novega mesta in Nove Gorice. Med udeleženci so bili tudi štirje specialisti iz Skopja in Splita. Organizatorji so izpostavili udeležbo študentke 5. letnika ljubljanske medicinske fakultete, ki si je sama poravnala kotizacijo in si tako pridobila veliko novega znanja. Deset visokošolskih učiteljev je ob pomoči dveh diplomiranih medicinskih sester udeležencem posredovalo nova znanja, delavnico pa še zlasti odlikuje delo na specialnih simulatorjih.

Zdravnikom specialistom ginekologije in porodništva, urgentne medicine, družinske medicine, specializantom in pripravnikom je bila sredi junija (17. 6.) namenjena delavnica Simulacija poroda. Na simulatorjih naše fakultete se je pod vodstvom **prof. dr. Iztoka Takača** in **doc. dr. Farisa Mujezinovića** usposabljal petnajst udeležencev z različnih področij medicine in iz različnih okolij: iz Kranja, Murske Sobote, Ormoža, Kopra, Ribnice in Maribora. Ob zdravnikih so si nabirali nujno potrebna znanja tudi diplomirani babičarji in diplomirane babice.

Sredi septembra (16. in 17. 9.) je **doc. dr. Matej Strnad** s sodelavci pripravil ponovitveni tečaj vsebin iz prehospitalne nujne medicinske pomoči za zdravnike urgentne medicine, splošne in družinske medicine. Udeleženci so osvežili znanje v več delavnicah: o oskrbi nenadno obolelega odraslega, o oskrbi nenadno obolelega otroka, o oskrbi poškodovanca oz. poškodovanega otroka, o oskrbi dihalne poti itd. Seznanili so se tudi, kako ravnati v primeru množične nesreče.

Ob koncu septembra (med 26. 9. in 29. 9.) je na MF UM potekala 5. mariborska šola praktične ultrazvočne diagnostike v ginekologiji in perinatologiji, ki jo organizirajo sodelavci pod vodstvom **prof. dr. Iztoka Takača**. Mariborska šola ultrazvoka ima sicer dolgoletno tradicijo, saj velja **prim. Igor Japelj** za očeta ultrazvoka v jugovzhodni Evropi, ugled in tradicija pa ji zagotavljata tudi udeležence.

Pred študijskim letom 2016/2017 so na MF UM v 1. letnik enovitega magistrskega študijskega programa Splošna medicina vpisali 94 novih študentov. Da bi novim študentkam in študentom, ki prihajajo iz številnih slovenskih občin in

tudi iz tujine, čim bolj olajšali prehod v fakultetno okolje, so na MF UM 30. septembra pripravili uvajalni dan za bruce.

Med prejemniki priznanj ob letošnjem dnevu Univerze v Mariboru (18. 9.) je tudi peterica nagrajencev, ki jih je nominirala naša fakulteta. Na predlog te je **prof. dr. Kyösti Oikarinen**, dekan Medicinske fakultete Univerze v Oulu, postal častni doktor UM, **prof. dr. Breda Pečovnik Balon** pa zaslužna profesorica UM. **Zdravniška zbornica Slovenije** si je prislužila naziv dobrotnica UM za leto 2016, študentka **Iza Mlakar** je prejela znak Leona Štuklja, študentka **Ines Kebler** pa listino za razvoj obštudijskih dejavnosti. Priznanja so prejeli na slovesnosti 20. septembra. Vsem iskrene čestitke tudi v uredništvu.

V preteklem študijskem letu so bili v naziv visokošolski učitelj oz. visokošolska učiteljica na MF UM izvoljeni: **dr. Gregor Majdič** v naziv redni profesor za predmetno področje fiziologija; **dr. Špela Herodež Stangler** ponovno v naziv docentka za predmetno področje molekularna biologija in genetika; **dr. Darja Arko** v naziv izredna profesorica za predmetno področje ginekologija in porodništvo; **dr. Gorazd Bunc** v naziv izredni profesor za predmetno področje kirurgija; **dr. Tadej Pajič** v naziv docent za predmetno področje klinična biokemija; **dr. Andrej Čretnik** ponovno v naziv izredni profesor za predmetno področje kirurgija; **dr. Hussein Mohsen** v naziv docent za predmetno področje kirurgija; **dr. Arslani Nuhi** v naziv docent za predmetno področje kirurgija; **dr. Cirila Hlastan Ribič** v naziv izredna profesorica za predmetno področje javno zdravje; **dr. Saška Lipovšek** v naziv izredna profesorica za predmetno področje biologija celice; **dr. Breda Jesenšek Papež** v naziv izredna profesorica za predmetno področje fizikalna in rehabilitacijska medicina; **dr. Arpad Ivanecz** v naziv docent za predmetno področje kirurgija; **dr. Sebastjan Bevc** v naziv izredni profesor za predmetno področje interna medicina; **dr. Bojan Krebs** v naziv docent za predmetno področje kirurgija; **dr. Matjaž Vogrin** v naziv izredni profesor za predmetno področje kirurgija.

Na Fakulteti za zdravstvene vede UM je bil v naziv izredni profesor za predmetno področje zdravstvo izvoljen naš sodelavec **dr. Miljenko Križmarić**; na Fakulteti za organizacijske vede UM pa je bil v naziv redni profesor za predmetno področje informacijski sistemi izvoljen naš sodelavec **dr. Dejan Dinevski**.

Vsem iskrene čestitke tudi v uredništvu.

40-letnica kirurške stolpnice

Avtorja: Elko Borko, Aleksandar Kruščić

Foto: Jože Pristovnik

Najlepši in najbolj prepoznavni objekt naše bolnišnice – stavba kirurške stolpnice – praznuje 40-letnico svojega zdravstvenega poslanstva. 25. aprila 1976 je ob stavbi stolpnice potekala slovesnost, s katero smo obeležili začetek delovanja kirurške stolpnice.

Zgodovina te stavbe je zanimiva zaradi številnih dogodkov, ki so spremljali njeno gradnjo. Začetek sega v leto 1955, ko smo v bolnišnici praznovali 100-letnico preselitve bolnišnice iz današnjega Slomškovega trga na sedanjo lokacijo. Takrat so v bolnišnici sklenili, da se bo začela nova prva etapa izgradnje sodobno urejene mariborske splošne bolnišnice. 15. 10. 1955 je Tone Bole, takratni predsednik Okrajnega ljudskega odbora (OLO) Maribor, vzdal temeljni kamen za novo stavbo, ki je bila namenjena kirurškim bolnikom.

V temeljni kamen so vzdali tulec z ustanovno listino, na katero so zapisali:

»Ob 100-letnici Splošne bolnišnice v Mariboru je bil po pristanku Okrajnega ljudskega odbora Maribor s sklepom upravnega odbora bolnišnice z dne 3. 10. 1955 položen ta temeljni kamen za nadaljnji razvoj ustanove, da bo v novem stoletju njeno delo za človeka še uspešnejše – v korist in blago socialistične družbe.«

Na vrhu ustanovne listine je mariborski pesnik Janko Glazer zapisal naslednji dvostih (distihon), ki so ga priložili ustanovni listini:

Zdravje in novih moči tu mnog bo iskal in tolažbe,
z novim pogumom se spet vračal v življenje od tod.¹

O tem dogodku je poročal tudi časopis Večer. Poročevalec je v sestavku z naslovom »Preteklost, sedanjost, bodočnost« zapisal: »Potreba po novi bolnišnici je tako pereča, da je potrebno misliti na novo gradnjo. Glavni projektant bodočih bolnišničnih stavb ing. arh. Rudi Zupan je zbranim gostom govoril o osnovnih načelih, ki so jih vodili pri ustvarjanju projekta. Gradili bodo v osmih etapah, kot prvi bodo zgradili najpotrebnejši kirurški oddelek. Zaradi pomanjkanja prostora bodo gradili v višino, tako da bo dovolj parkov in zelenih površin. V sodobnih zgradbah z vsemi potrebnimi prostori pa bo prostora za 1400 postelj«²

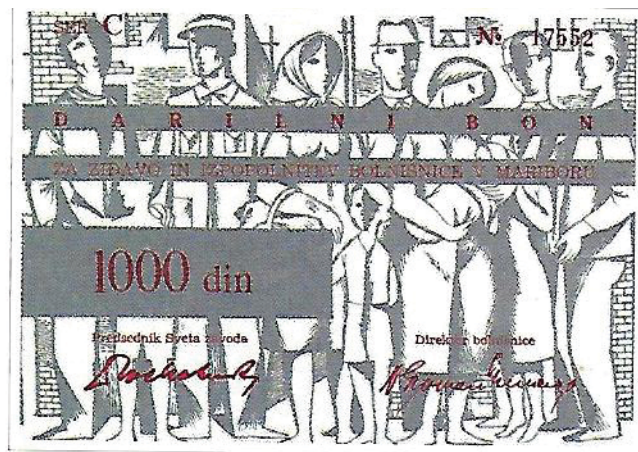
Tega temeljnega kamna z ustanovno listino pri poznejših gradbenih delih nikoli niso našli, saj ni bilo nobenih točnih podatkov, kje so zakopali ta kamen z listino.

Žal postavitvi temeljnega kamna ni sledila gradnja nove bolnišnične stavbe, saj so takrat v Mariboru potekale druge gradbene dejavnosti, med drugim gradnja novega mostu in ceste ob bolnišnici. Prostorska stiska je bila v šestdesetih letih na vseh oddelkih bolnišnice zelo velika in se je reševala s pomožnimi posteljami in celo nosili, ki so bila postavljena med

bolniškimi posteljami.

Ponovno se je začelo razmišljati o izgradnji bolnišnice in o bodočem razvoju Splošne bolnišnice leta 1960.³ Prostorska stiska na vseh oddelkih se ni zmanjšala, zato so v letih 1960–1961 začeli zavzeto načrtovati novo hospitalno stolpnico, ki so jo namenili internemu, nevropsihiatričnemu in dermatološkemu oddelku ter centralnemu laboratoriju. Zamisel vključitve dermatološkega oddelka v načrtovano stolpnico so kasneje opustili.

Leta 1961 so ustanovili Sklad za izgradnjo Splošne bolnišnice Maribor, ki začel delovati leta 1963. Sklad je vodil prim. dr. Edvard Glaser in že takoj so začeli zbirati denarna sredstva za izgradnjo bolnišnice. Tiskali in prodajali so večnamenske darilne bone, izdajali voščilnice, sprejemali prostovoljne prispevke, denar namesto vencev, denarna sredstva raznih prireditvev in zbirali denar s prodajo odpadnega papirja hrvaškemu podjetju Unija papir servis.⁴

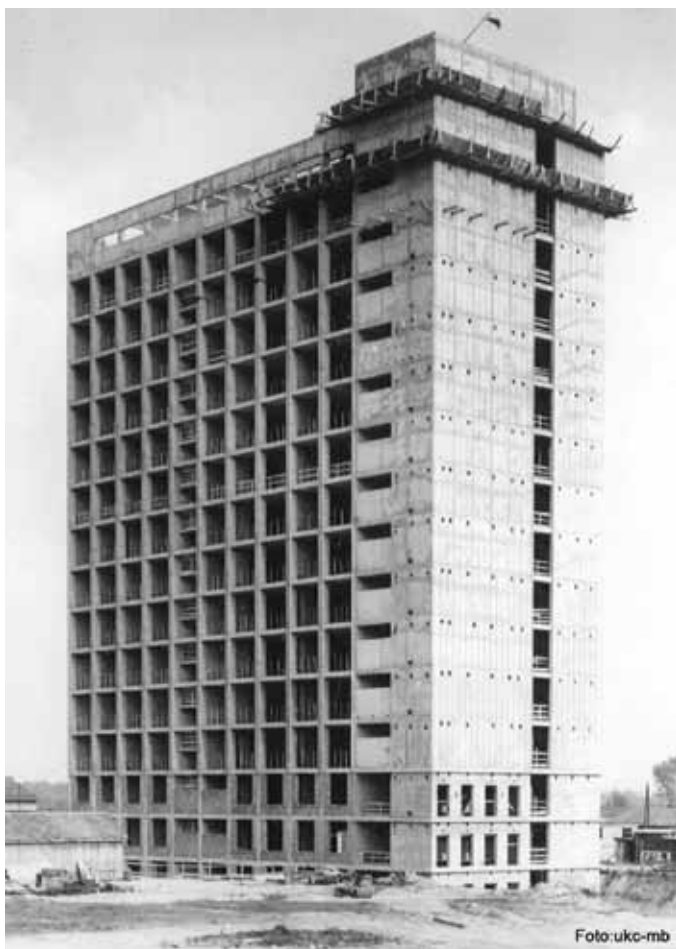

Fotokopija darilnega bona za izgradnjo bolnišnice.

Ravnatelj prim. dr. Zmago Slokan je s podjetjem Unija papir servis tudi podpisal svečano listino o sodelovanju pri zbiranju papirja. To je bil prvi tovrstni poskus zbiranja sredstev za zdravstvene namene v Sloveniji.

Finančni načrt in kreditiranje so zagotovile ustanove v mariborskem okraju in sama Splošna bolnišnica. 26. 3. 1964 je gradbeno podjetje Konstruktor pričelo z izgradnjo hospitalne stolpnice. Po dveh letih dela na stolpnici se je gradnja predčasno ustavila zaradi prve gospodarske reforme in gospodarske škode v Jugoslaviji, ki je nastala po potresu v Skopju.

Hospitalna stolpnica, ki je bila zgrajena samo do tretje faze, je v nedokončani obliki štrlela v nebo kar deset let. Predsednik Sklada za izgradnjo Splošne bolnišnice v Mariboru prim. dr. Edvard Glaser je nedokončani stavbi dal ime skelet in po tem nazivu so jo poznali prebivalci Maribora in okolice.⁵

Kirurška stolpnica kot skelet.

Pravnik Matija Malešič, ki je bil od leta 1975 do leta 1982 glavni direktor Splošne bolnišnice v Mariboru, je v letih od 1968 do njegove smrti leta 1970 kot direktor Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje sodeloval s prim. dr. Zmagom Slokanom in kasneje uresničeval Slokanove zamisli izgradnje mariborske bolnišnice. Zapisal je: »Ustavljena nadaljnja izgradnja hospitalne stolpnice in bolnišnice je prim. dr. Zmaga Slokana zelo prizadela, saj je bil glavni tvorec zamisli o izgradnji in obnovi mariborske bolnišnice.«⁶

Sklad je kljub vsemu nadaljeval z delom in ponovno začel zbirati sredstva za dograditev skeleta. Na številnih delovnih sestankih po kolektivih v Mariboru je sodeloval tudi prim. dr. Zmago Slokan in z njemu lastnim realnim ekonomsko-gospodarskim gledanjem ter optimizmom je napovedoval, da bo prišel čas, ko se bo gradnja nadaljevala, tako da se je že takoj po njegovi smrti leta 1970 lahko nadaljevalo s pripravami za dokončanje izgradnje, vendar po sklepu Komisije Zdravstvenega centra SR Slovenije, ki je 26. 10. 1970 določila, delavski svet SBM pa s sklepom 77. potrdil na svoji seji, ki je bila 2. 2. 1971, da se stolpnica nameni za potrebe kirurških oddelkov, ob stolpnici pa se naj zgradijo še funkcionalne zgradbe za operacijski blok s centralno sterilizacijo, za anestezijo z reanimacijo, rentgen, fizioterapijo, kirurške ambulante, centralni laboratorij, lekarna in transfuziologija.⁵

Za namene gradnje so zaposleni v delovnih organizacijah v

Mariboru v letih 1971 do 1973 na podlagi te odločitve odvajale 0,5 % od bruto osebnega dohodka (OD). Prav tako je bil leta 1972 sprejet nov program izgradnje bolnišnice, ki je bil osnova, da se je leta 1973 sprejel nov dogovor (Samoupravni sporazum), s katerim so delovne organizacije mariborske regije solidarnostno soglašale, da se 0,77 % bruto OD, v času od leta 1973 do 1977, nameni, za izgradnjo ptujske in nadaljevanje izgradnje bolnišnice v Mariboru. S temi sredstvi je bila do leta 1976 po programu končana izgradnja ptujske bolnišnice ter zaključena prva faza izgradnje mariborske bolnišnice, za katero je svoj delež stroškov prispevala tudi Zdravstvena skupnost Slovenije, v višini 20 %, okoli 9 % pa je prispevala bolnišnica oz. njeni zaposleni.⁷

Sklad za izgradnjo Splošne bolnišnice v Mariboru, ki je občasno izdajal posebno publikacijo z naslovom »Naša bolnišnica«, je marca 1976 v že tretji številki naznanil zaključek prve faze izgradnje in celovito predstavil novo stolpnico ter napovedal slovesnost ob otvoritvi stolpnice ter objavil imena članov odbora, ki ga je vodil dr. Karel Šparaš, predstojnik zavoda za strokovno medicinske zadeve. Omenjeni člani so bili zadolženi za ureditev okolice, saj se je že začelo z deli na 1. etapi medicinske funkcionalne, ki je bila namenjena za potrebe intenzivne terapije s 16 posteljami, posebne septične operacijske sobe ter drugim prostorom za potrebe stolpnice in potek slovesnosti.⁸

Kot je bilo v tistih časih običajno, je bila proslava že 25. aprila in posvečena 35. obletnici ustanovitve OF. Svečanost je začel Stane Gavez, predsednik takratnega medobčinskega sveta SZDL Maribor in predsednik Odbora za izgradnjo bolnišnice pri Skupščini občine Maribor, ki je predal besedo Leu Čepiču, takratnemu predsedniku skupščine regionalne zdravstvene skupnosti Maribor, ki je prebral pozdravno brzojavko in čestitke predsedniku Titu ob njegovem 84. rojstnem dnevu, ter listino o stolpnici, ki jo je predal predsedniku delavskega sveta SBM dr. Karlu Pečovniku.

Na listini o stolpnici je bilo zapisano: »Delovni ljudje, združeni v zdravstvenih skupnostih na območju podravske občine Maribor, Ormož, Ptuj in Slovenska Bistrica, smo s samoupravnim sporazumevanjem med in z drugimi organizacijami združenega dela ter delovnimi in krajevnimi skupnostmi zagotovili sredstva, s katerimi je zgrajena nova hospitalna stolpnica, ki jo danes izročamo v upravljanje delovni skupnosti Splošne bolnišnice Maribor.«

Kljub za današnji čas težko razumljivemu samoupravnemu besedilu, lahko ugotovimo, da so štiri petine sredstev za novo hospitalno stolpnico v Mariboru prispevali občani omenjenih občin, ki so v ta namen imeli skozi ta čas manjši osebni dohodek.

Proslava se je nadaljevala z nagovorom Mitje Ribičiča, predsednika republiške konference SZDL Slovenije, ki je v svojem nagovoru povedal: »Prepričan sem, da boste Mariborčani med mnogimi pomembnimi pridobitvami vsakomur pokazali najprej to visoko, vitko stavbo, ki se kot klicaj vzpenja nad mesto,

da bo ta bolnišnica, ki jo naši delovni ljudje upravičeno lepo imenujejo NAŠA BOLNIŠNICA, poslej vaš ponos in ...» Seveda so sledili še nagovori drugih takratnih pomembnih zveznih in republiških politikov, kot npr. Zore Tomič, predsednice zveznega komiteja za zdravstvo in socialno politiko, Majde Gaspari, članice IK CK ZK Slovenije, dr. Antona Fazarinca, predsednika republiškega komiteja za zdravstvo in socialno politiko, ter direktorja SBM, dipl. prav. Matije Malešiča.⁹

Iz njegovega nagovora povzemamo, da je programsko in projektno nalogo za stolpnico izdelal Medicoengineering iz Ljubljane pod vodstvom dipl. ing. Vladimirja Sekavčnika in dr. Draga Mušiča v sodelovanju s strokovno ekipo bolnišnice. Glavni in odgovorni projektant je bil dipl. ing. arh. Rudi Zupan, iz Komunaprojekta v Mariboru. Površinske načrte in načrte notranje opreme so izdelali sodelavci investicijskega biroja SBM: dipl. ing. arh. Anton Lešnik, dipl. ing. arh. Marija Lazarevič. Glavni izvajalec gradbenih del je bil SGP Konstruktor Maribor. Strojne instalacije je projektiralo in izdelalo podjetje IMP Ljubljana – TOZD PMZ Maribor, elektroinstalacije Elektro Maribor, ključavničarska dela Konstruktor – obrat Kovinar Maribor, gradbeno-mizarska dela Mizarstvo – Konstruktor Maribor, keramičarske izdelke Keramičarstvo in pečarstvo Maribor, tlake Zvezda Maribor, stropje Termika Ljubljana in Obrtni center Koper, zasteklitev fasade Impol – TOZD Montal Slovenska Bistrica, vse druge nizke gradnje so opravila podjetja Mariborski vodovod, Mariborska plinarna in Nigrad Maribor.

Standardne postelje so izdelali v Zavodu za rehabilitacijo invalidov v Ljubljani, postelje za pol-intenzivno nego so izdelale podjetja Liz iz Švedske in Embru iz Švice, otroške postelje je izdelalo podjetje Bukovansky Linz, bolniške svetilke so izdelali v Elektrokovini Maribor, vso preostalo lesno opremo pa Slog Maribor. Dvigala, ki so za stolpnico izjemnega pomena, je dobavila firma Flogr-Otis iz Berlina v sodelovanju z Dvigalotehno iz Ljubljane. Govorilno-klicne naprave je dobavila firma Zetler.

Naštevanje teh podjetij nas danes spominja na številna mariborska podjetja, ki so se utopila v metežu tranzicije in preteklih neodgovornih lastniških prevzemih.

Po zaključnih pozdravih je sledil kulturni program, ki so ga pripravili člani KUD Slave Klavora, KUD Pošta in člani SNG Maribor. Po kulturnem delu proslave so si prisotni občani in gostje ogledali novo šestnajstnadstropno hospitalno stolpnico.

Sledilo je kosilo s povabljenimi gosti na Pohorskem dvoru, kjer sta zdravici izmenjala zvezna ministrica Zora Tomič in dr. Karel Šparaš.

Po proslavi se kirurški oddelki še niso preselili v novo stavbo. Čiščenje vseh nadstropij stolpnice in urejanje ter odpravljanje drugih pomanjkljivosti je terjalo še nekaj časa. Med temi objektivnimi vzroki so bili neoporečnost vode, ki je zahtevala daljše postopke čiščenja, urejanje kuhinje in uvajanje

tabletnega načina razdeljevanja hrane itd. Tako so prvega bolnika premestili v novo stolpnico šele 26. oktobra 1976 ob 8. uri zjutraj in v štirih dneh zaključili selitev vseh kirurških bolnikov v stolpnico, ki je dejansko zaživela šele nekaj mesecev po uradni svečanosti, ki je obeležila otvoritev tega največjega zdravstvenega objekta v Mariboru.¹⁰

Mitja Ribičič v spremstvu dr. Karla Pečovnika in dr. Karla Šparaša med ogledom stolpnice.

Zanimiva zgodovina stolpnice se s tem še ni končala. V štiridesetih letih delovanja je doživela številne spremembe, ki so nastale zaradi razvoja medicine in drugih vzrokov. Med temi je zelo pomembna ustanovitev ter namestitvev kardiokirurškega oddelka v prostore otroške kirurgije ter drugi dogodki in spremembe, ki se jih le težko spominjamo, zaslužijo pa si, da jih ne pozabimo.

¹ Čeh M., Hötzl V.: Zgodovinski razvoj bolnišnične uprave. V: Pertl: Zbornik Splošne bolnišnice v Mariboru. 1853-1953. Maribor, SBM, 1959. p 440-74.

² Preteklost, sedanjost, bodočnost, Večer 10. 1955

³ Glaser E.: Pregled razvoja celotne bolnišnice in njenih skupnih služb 1955-1959 V: Zbornik Splošne bolnišnice v Mariboru Í 1955-1985. Maribor, SBM, 1991.

⁴ Žibrat E.: Dobrotniki bolnišnice. V: Toplak C.: Splošna bolnišnica Maribor 1799-1999, Maribor, SBM, 2001,

⁵ Glaser E.: Ob podpori in s pomočjo prim. dr. Zmaga Slokana do Sklada za gradnjo Splošne bolnišnice Maribor, organiziranega zbiranja papirja, zbiranja zgodovinskega gradiva naše bolnišnice v slikah, snovanja zdravstvenih postaj v okolici Maribora in osamosvojitve oddelka za transfuziologijo naše bolnišnice. NB. 1986, letn. 10, št. 2, p. 13-4.

⁶ Malešič M.: Prim. dr. Zmaga Slokan- naš vzor in vodnik. Organizacijska in upravljalna dejavnost SBM po smrti prim. dr. Zmaga Slokana. NB. 1986, letn. 10, št. 2, p. 11-2

⁷ Malešič M.: Hospitalna stolpnica dragocena pridobitev za naš zavod. Objavljen nagovor. Naša bolnišnica 1976, št. 6, (Junij 1976), 2-3

⁸ Naša bolnišnica 3. Uredil Glaser E. SBM, marec 1976

⁹ Širec D.: Naša bolnišnica 1976, št. 5. (Maj 1976), 1-2

¹⁰ Jankovič M.: Hospitalna stolpnica je dejansko zaživela. Naša bolnišnica 1976, št. 11. (november 1976), 2-3.

Zahvale

Radi bi se zahvalili in pohvalili celotno osebje Oddelka za dializo, ki so zadnja leta skrbeli za mojo mamo Angelo Polc, Oddelek za žilno kirurgijo, še posebej zdravnico Nino Kobilica, Enoto za neakutno bolnišnično obravnavo, kjer je mama prebivala zadnje trenutke njenega življenja, ter iskrena hvala tudi socialni delavki Medeji Fekete, ki nam je bila vedno pripravljena prisluhniti in pomagati.

Z vsem spoštovanjem in hvaležnostjo,

Vlado Polc z družino

Zahvala

Iskreno se zahvaljujem negovalnemu osebju Oddelka za infekcijske bolezni, zdravniku Zmagu Novaku in Martinu Hrenu za nego, zdravljenje in nesebično podporo pri hospitalizaciji očeta Fluher Jožeta. Kljub obilici dela smo bili vedno deležni prijazne besede in dejanj.

Helena Fluher

Zahvala tehniku Dušanu Mariču iz Oddelka za travmatologijo za učinkovito delo ter korekten odnos do dela.

Hvaležen pacient

Izredna pohvala je namenjena medicinskima sestrama Damijani Godec in Lešnik Mojci. Prav tako je zahvala namenjena fizioterapevtom Aleksandri, Jasmini in Roku. Posebna zahvala pa gre dr. Krajncu za trud in strokovno opravljene vizite.

Pacient Matej

Iskreno se zahvaljujem predstojniku Oddelka za travmatologijo, operaterjem, vsem zdravnikom, glavni višji sestri in ostalim višjim medicinskim sestram in tehnikom, ostalemu osebju in fizioterapevtkam za vso pomoč in ves trud, ki ste ga vložili v mojo rehabilitacijo in mi stali ob strani v težkih trenutkih. Z vašo pomočjo sem se znova postavil na noge. Hvala vsem,

Janko Zorec

Sedaj sem že drugi dan z mamo v UKC Maribor in vam pišem zato, ker sem zelo zadovoljna z zdravniki, sestrami in osebjem pri sprejemu. Nekateri pravijo, da je to njihovo delo. Res je, ampak, če je to opravljeno z dobro voljo in če imata pacient in spremljevalec občutek, da sta bila obravnavana po nadstandardu, potem moram to napisati in še povedati naprej. Hvala za obravnavo na Urgentnem centru, nevrološkem oddelku in danes v laboratoriju za odvzem krvi.

Alenka Fortič

Zahvala

Celotnemu kolektivu Nevrološkega oddelka se zahvaljujem za korekten odnos in odlično oskrbo, še posebej sobni zdravnici Gordani Horvat Pinterić in specializantki Katji Karničnik za zavzeto in dosledno strokovno vodenje postopka za čimprejšnje odkritje moje diagnoze v skladu s strokovno doktrino.

Iskrena hvala srednjim in diplomiranim medicinskim sestram za odlično bolnišnično oskrbo, predvsem pa nego težje bolnih in nepokretnih pacientov, ki jih na oddelku ni malo, saj so le-ti najbolj potrebni nege, ki so je v polni meri in v vseh pogledih tudi deležni.

Verjamem, da je predstojnica oddelka ponosna na kolektiv, ki ga vodi

Franc Kiseljak

Zahvala,

Rad bi se zahvalil vsem na nevrološkem oddelku za 20 let, ki jih preživljam med vami. Na vašem oddelku me spremlja velika, človeška prijaznost, ki toplo dene mojemu srcu. Bolezen premaguješ po svojih zmožnostih in kaj dosti nihče ne more vplivati. Na vašem oddelku je osebje, ki skrbi, da prav nič ni težko postoriti pacientu.

Vsem vam od A do Ž hvala za vse, kar mi ponujate.

Sami ne moremo premagovati cilja, moramo dovoliti in poslušati druge in vse se steče v našo korist.

Lepo vas pozdravljam,

Z nasmehom Dragec Kokot z drago ženo Polonco

Zaradi velikih težav z vidom sem bila sprejeta na očesni oddelek UKC Maribor. Po opravljenih pregledih sem bila napotena na nevrokirurški oddelek, kjer je sledil zahteven operativni poseg. Zaupala sem strokovnjakom in operacija je uspela. Sedaj poteka rehabilitacija in iz dneva v dan se bolje počutim. Tega sem vesela, zato izrekam iskreno, globoko zahvalo ljudem v belem na omenjenih oddelkih UKC Maribor.

Hvala prof. dr. Dušici Pahor, Katji Kuhta, Tomažu Šmigocu, doc. dr. Marku Jevšku, doc. dr. Tomažu Šerugi. Hvala vsem sestram in strežnemu osebju na omenjenih oddelkih. Lajšali ste mi bivanje pri vas in mi dajali novo upanje.

Lepo je spoznanje, da si med strokovnimi, prijaznimi, skrbnimi in iskrenimi ljudmi. Torej, temu se z eno besedo reče velika sreča – HVALA VAM.

Hvaležna pacientka, upokojena vaša nekdanja sodelavka v TOZD Varstvo žena in otrok

Marija Damiš

Spoštovani na Oddelku za abdominalno in splošno kirurgijo!

Želel bi predvsem pohvaliti vašo človeškost, profesionalnost in skrb za človeka. V prihodnje pa vam želim predvsem izboljšavo delovnih razmer s prihodom novih moči.

Pacient Andrej

Spoštovani,

Na nevrološkem oddelku sem se zdravila v mesecu juliju 2016. Rada bi se vam iskreno zahvalila za vašo pomoč pri zdravljenju. Svoje delo opravljate strokovno z veliko mere dobre volje, empatije, razumevanja, spodbude in še bi lahko naštevala. Kljub obilici dela vedno utegnete prisluhniti in nas bodriti.

Ostanite še naprej takšna ekipa. Vedno boste v mojih mislih in srcu.

Lep pozdrav vsem,

Vita Uranut

Zahvala

Ob smrti mojega moža Petra Cimermana, dr. med., spec. kirurga, prof. dr. Potrču, njegovi celotni ekipi, vsem kolegom in sodelavcem ter skrbnim sestram na Oddelku za abdominalno in splošno kirurgijo lahko za vso njihovo požrtvovalnost in spoštljiv odnos, za vse izkaze sožalja, sočutja ter lepo cvetje in spremstvo na zadnji poti zgolj zapišem besedo HVALA. Rad je delal z vami in upam, da bo ostal v dobrem spominu.

Prim. Krista Sever Cimerman

Spoštovani,

Življenje je tako, da se enkrat začne in tudi konča. In konča se vedno prehitro. Pri našem očetu in možu Francu Godcu je bila usodna bolezen, ki je bila posledica tudi spleta okoliščin, ki jih skupaj nekako nismo zmogli popeljati na drugačno pot. Kljub prizadevanju in skrbi nas domačih in vašega osebja za njegovo zdravje, smo bitko izgubili.

Zahvaljujemo se zdravniški ekipi, ki je skrbela zanj. Predvsem dr. Jagriču, dr. Pivcu, dr. Ivaneczu, ki ste se dve leti uspešno borili z njegovo boleznijo.

Zahvaljujemo se vsem medicinskim sestram in osebju za delo in skrb za našega očeta.

Še enkrat hvala vsem,

Žena in hčeri

Zahvala

Zahvaljujem se za ves trud sestram oddelka v 10. nadstropju Klinike za kirurgijo. Kljub temu, da imate dela več kot preveč, ste odlične in najboljše sestre.

Vaši zdravniki imajo zlate roke, saj so mi vrnilo zdravje in življenje. HVALA!

Urška Potočnik

MOJE ZDRAVLJENJE V UKC MARIBOR

Po nasvetu zdravnikov sem se odločil,
da bom svojemu srcu na prste stopil.
Da ne bo kakšne nepredvidene totalke
je srček potreben celovite generalke.

Dobil sem obvestilo,
da v petek, 13. maja, naj bi se to zgodilo.
Glede na datum se je slabo začelo,
na koncu pa mora biti veselo.

UKC je ustanova kar velika,
2900 zaposlenih skrbi
za zdravje slovenskih bolnih ljudi.
Za zavod edina težava je ta,
da „toto“ mariborščino veliko Slovencev ne zna.

Kardiokirurgija po številu zaposlenih res ni velika,
po stroki pa je to odlično uigrana ekipa.
Štirje vrhunski kirurgi se uvrščajo v slovensko špico,
medicinsko osebje pa opravi vse kar z levico.
Glavna sestra Anamarija pa skrbi,
da oddelek kot namazana mašina se vrti.

Naj bo petek ali svetek, dan ali noč,
naše „mravljice“ so vedno nudile pomoč.
Postoriti znajo vse od A do Ž,
nobenemu bolniku ne rečejo ne!

Menjajo se ministri, menja se vlada,
javno zdravstvo pa vidno propada.
Reforma se hitro bi dala urediti,
če bi ministri morali pacientom brisati riti!

Vztrajajte, vreme se bodo tudi za vas razjasnilo!

Hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste sodelovali pri mojem
zdravljenju!

Gologranc Janez

Duhovna oskrba v UKC Maribor

Katoliška cerkev ima kapelo Antona Martina Slomška v zgradbi Oddelka za ORL in očne bolezni, in sicer v kleti 2. Dostop do kapele je iz smeri drugih oddelkov možen po podzemnem hodniku. Sveta maša je vsak dan od 19.24 do 19.54, kar pacientom omogoča vrnitev na odderek do 20. ure. Duhovnik je dosegljiv na telefonski številki 031467846.

- Sveta spoved je pred sveto mašo ali po njej in po dogovoru.
- Obisk duhovnika, ki ga lahko pokličete ob vsakem času, honorira UKC Maribor.
- Verski tisk bolnikom poklanja Slovenska Cerkev.
- Evangeličanska cerkev ima sedež na Trubarjevi ulici 1 v Mariboru. Dosegljivi so na številki 02 250 21 60.
- Srbska pravoslavna cerkev ima sedež na Tržaški cesti 13 v Mariboru. Dosegljivi so na telefonski številki 031 774-394.
- Islamska skupnost v Sloveniji ima v Mariboru sedež na Zagrebški 47. Dosegljivi so na telefonski številki 031 838-548.

In memoriam

Jana Petan

*1952 – †2016

»Moj Maribor, neskončno žalosten si to pomlad ...«.

Kdo od prijateljev ali sodelavcev ne pozna te skladbe, ki jo je napisala in nam jo večkrat zapela naša Jana. Glasba je bila njena strast in veselje, ki ji je popestrila življenje.

To prebujajočo se pomlad smo bili neskončno žalostni vsi, ki smo Jano poznali, saj smo se 10. marca za vedno poslovili od naše prijateljice in sodelavke.

Jana Petan se je rodila 22. septembra 1952 in po osnovni šoli nadaljevala šolanje na II. gimnaziji v Mariboru. Po uspešno končani srednji šoli se je vpisala na takratni VEKŠ – Visoko ekonomsko-komercialno šolo, kjer je diplomirala na smeri turizem in si pridobila naziv ekonomistka. Leta 1976 se je kot planer analitik zaposlila v takratni Splošni bolnišnici Maribor v Odseku za plan in analize Oddelka za plan, analize in medicinsko statistiko. Ob delu se je vpisala na srednjo medicinsko šolo, saj je želela postati medicinska sestra – babica. Sanje se ji sicer niso uresničile, ji je pa znanje, ki si ga je pridobila v času šolanja, velikokrat koristilo pri delu analitika. Podrobne analize in kalkulacije so ji bile pisane na kožo, saj je imela čut za analiziranje. Svojo pripadnost bolnišnici je izkazovala vse do upokojitve decembra 2010. Brezskrbnih dni doma se je zelo veselila, saj je končno imela več časa za svoj cvetoči vrt, glasbo in potovanja, ki jih je tako oboževala. A žal usoda ubira svoja pota in Jani ni namenila, da bi dolgo uživala v brezskrbnih dneh. Kot že tolikokrat prej ji je sreča tudi tokrat obrnila hrbet.

Že zadnja leta službe ji je začelo pešati zdravje. Ampak Jana je bila borka, ki se ni vdala. Ob zdravljenju je še vedno rada potovala in si tako nabirala moči, da je lažje premagovala bolezen. Kako slikovito je znala opisati kraje, ki jih je obiskala. Pariz ji je bil še posebej pri srcu, saj je bila umetniška duša in zato se je tja večkrat vračala. Življenje jo je nekajkrat postavilo na preizkušnjo in vsakokrat se je z njo spopadla na svoj način. Zadnja preizkušnja je bila kljub veliki želji in borbenosti, da jo premaga, nepremagljiva. Zahrbtna bolezen je 5. marca letos dobila boj.

Draga Jana, imela si rada cvetje, glasbo in potovanja – bila si nekaj posebnega. Takšno te bomo ohranili v spominu in nosili v srcu; cvetočo, s prelepim glasom in nemirnim, svobodnim duhom. Hvala ti, da smo lahko bili del tvojega življenja.

Prijatelji in sodelavci Ekonomsko-analitske službe

V slovo

prim. dr. Mariji Berčič – Mojci,

častni članici Medikohistorične sekcije Slovenskega zdravniškega društva (MHS SZD)

V četrtek, 8. septembra 2016, smo se na pobreškem pokopališču v Mariboru poslovili od prim. dr. Marije Berčič, ki so jo zaradi izjemne priljubljenosti prijatelji pa tudi sodelavci in celo številni pacienti poznali in imenovali enostavno Mojca.

Na zadnjem slovesu od izjemne zdravnice in dolgoletne sodelavke številnih slovenskih dermatologov ter vodilne članice Medikohistorične sekcije Slovenskega zdravniškega društva (MHS SZD) se je zbrala množica bivših pacientov, znancev, prijateljev in sodelavcev. V imenu Oddelka za kožne in spolne bolezni se je od prim. dr. Marije Berčič z izbranim nagovorom poslovil sedanji predstojnik oddelka Pij Marko.

Dr. Marija Berčič se je rodila 14. 4. 1928 v Črni na Koroškem znani zdravniški družini. Oče, dr. Adolf Ramšak, je leta 1926 na kirurškem oddelku v Mariboru opravil prvo transfuzijo krvi na Slovenskem, mati Marija, prav tako zdravnica, pa je bila hčerka znanega ptujskega zdravnika Bele Štuhca in je trideset let delala v Črni. Med 2. svetovno vojno bila aktivna sodelavka NOB, po preselitvi v Maribor pa je bila še deset let zdravnica v Tovarni avtomobilov (TAM) v Mariboru. Iz družine sta v zdravstvu delovali še sestra dr. Anica Ramšak in najmlajša sestra Barbara. Dr. Marija Berčič je osnovno šolo končala v Črni, gimnazijo je obiskovala na Ptujju in v Celovcu, maturirala pa je na Klasični gimnaziji v Mariboru leta 1947. Medicinsko fakulteto v Ljubljani je končala leta 1953. 1. julija 1953 je začela delati v Splošni bolnišnici Mariboru in po končanem pripravništvu začela odobreno specializacijo iz dermatovenerologije leta 1955. Že 25. maja 1958 je opravila specialistični izpit iz dermatovenerologije na Dermatovenerološki kliniki v Ljubljani. Po poroki z mariborskim zdravnikom otorinolaringologom Jankom Berčičem je prevzela priimek Berčič. Ves čas je delala na Oddelku za kožne in spolne bolezni Splošne bolnišnice v Mariboru. Znani mariborski dermatolog in bivši ravnatelj SBM prim. Ivan Koražija je zapisal, da je bila dejavnost dr. Marije Berčič na oddelku » zelo raznolika, saj je kazala takšen do danes nedosegljiv interes za vse dejavnosti dermatologije« tako, da je bila vodja otroškega oddelka, začetnik dermatološke kozmetologije in od leta 1973 tudi novo ustanovljenega histo-patološkega laboratorija. 24. 10. 1986 je na Kliniki za kožne i spolne bolezni v Zagrebu zagovarjala doktorsko disertacijo z naslovom »Doprinos riješavanju problematike i diferencijaciji pal-moplantarnih keratodermijskih promjena« in bila prva, ki je v 66-letni zgodovini dermatološko-venerološkega oddelka v SBM dosegla naziv doktor scientiae. Aktivno se je udeležila številnih strokovnih sestankov doma in v svetu, bila je mentor številnim zdravnikom in vrsto let predavala na Višji zdravstveni medicinski šoli v Mariboru. Sodelovala je tudi pri izdaji obeh slovenskih učbenikov za študente medicine in stomatologije (Mala Dermatovenerologija Betetto-Fettich, ki je izšla leta 1993) in Kožne in spolne bolezni Kansky in sodelavci, ki je izšla leta 2002). Ob strokovnem in zdravniškem delu je opravljala še številne druge zadolžitve: od leta 1953 je bila članica Slovenskega zdravniškega društva, od leta 1958 članica Dermatovenerološke sekcije SZD, od 1980 do 1984 predsednica Izvršnega odbora Dermatološko-venerološke sekcije SZD, od 1980 do 1992 članica izvršnega odbora »Udruženja dermatovenerologa Jugoslavije«. Že od leta 1980 pa je bila takrat edina članica mednarodnega združenja dermatohistologov in se je redno, večinoma aktivno, udeleževala njenih kongresov in po besedah prim. Ive Koražije »je to nemalokrat strokovno zahtevnost in potrebo po izpopolnjevanju morala plačati sama, ker ni bilo razumevanja ali sredstev za to področje medicine«. Številni psoriatični bolniki na našem področju so pokojni zdravnici hvaležni za dolgoletno skrb in zdravljenje ter za nekajletno vodilno delo v njihovem društvu.

Bila je prva tajnica Mediko-historične sekcije SZD (MHS SZD), ki so jo ponovno ustanovili leta 1968 s sedežem v Ljubljani (predsednik prim. dr. Drago Mušič, podpredsednik prim. dr. Eman Pertl) in to nalogo opravljala tudi po letu 1971, ko se je sekcija dokončno in za stalno preselila v Maribor. Ves čas je bila tesna sodelavka predsednika MHS prim. Eman Pertla. Od leta 1980, ko se je v Mariboru ustanovilo Znanstveno društvo za zgodovino zdravstvene kulture Slovenije, podružnica Maribor (ZDZZZKS - Maribor), pa je sočasno opravljala naloge tajnice tudi v tem, z MHS SZD sorodnem, društvu vse do leta 1987, ko jo je zamenjal dr. Friderik Pušnik. Prim. dr. Marija Berčič je za svoje izjemno uspešno in nesebično delo tajnice MHS SZD in ZDZZZKS Maribor, vse od ustanovitve leta 1968 pa do svoje upokojitve leta 1989, dobila tudi naziv častni član MHS SZD.

Spoštovano kolegico, izjemno zdravnico in vodilno članico ter prvo tajnico MHS SZD in ZDZZZKS - Maribor bodo vodstvo sekcije in njeni člani ohranilo v trajnem spominu.

Zasl. prof. Elko Borko, predsednik MHS SZD, izr. prof. dr. Jovan Miljković

V spomin

primariju Kaniču

Letos poleti, 3. julija 2016, se je končala življenjska pot dolgoletnega predstojnika otorinolaringološkega oddelka primarija Draga Kaniča.

Primarij Kanič se je rodil 28. 9. 1924 v Črenšovcih. Osnovno šolo je končal v Prekmurju, nato je maturiral na klasični gimnaziji leta 1943. Že z devetnajstimi leti je bil mobiliziran v nemško vojsko in poslan na vzhodno fronto. Bil je eden od srečnejših mobiliziranih, ki je preživel tako vojno kot ujetništvo in vrnitev v »novo« državo. Po vrnitvi je moral opraviti dopolnilne izpite za 7. in 8. razred gimnazije. Po opravljenih izpitih se je vpisal na Medicinsko fakulteto v Zagrebu. Medicinsko fakulteto je končal leta 1952. Nato je moral ponovno na služenje vojaškega roka. Specializacijo in specialistični izpit iz otorinolaringologije je leta 1957 opravil pri prof. Šercerju v Zagrebu. Profesor in akademik Šercer je bil v tistem času eden najbolj cenjenih in poznanih otorinolaringologov v širšem evropskem in svetovnem okolju. Ker je primarij Kanič s svojim znanjem in ročno spretnostjo naredil velik vtis na poznane akademika, je bil mariborski otorinolaringološki oddelek v Zagrebu zelo cenjen in ti dobri odnosi se poznajo še danes. Zaradi dobrega dela in vodenja oddelka je leta 1966 dobil naziv primarij.

Sam sem primarija Kaniča поблиže spoznal, ko sem oktobra 1985. leta prišel na oddelek. Ob prvem stiku se mi je zdel zelo resen in imel sem občutek, da gre za zelo natančnega, strogega in morda tudi težko dostopnega človeka. A že po nekaj dnevih je od te ocene ostala pravilna le ocena o natančnosti. Po njegovem točnem prihodu na jutranji sestanek bi si lahko nastavljali ure, vedno so se vrata sobe odprla točno ob 7.15. V vseh letih je zamudil le enkrat, ko je imel zjutraj napad ledvičnih kamnov. Specializanti smo hitro spoznali, kako bogato je njegovo znanje. Bil je tako rekoč na tekočem z vso takratno svetovno strokovno literaturo. Pri tem moramo upoštevati, da je to bil čas brez interneta. Nam mlajšim dolgo ni bilo jasno, kako mu to uspeva. To mu je uspevalo zaradi znanja več tujih jezikov in je vse članke bral v izvornem jeziku, saj mu ni bilo potrebno čakati na prevode. Po njegovi zaslugi je bil oddelek tudi v »kriznih« časih dobro založen z najnovejšo tujo literaturo. Njegova velika zasluga je, da nas je naučil, da v medicini ni »absolutne« resnice in da moramo gledati človeka in ne bolezen, pri tem pa še logično razmišljati in bolniku ne povzročati težav zaradi »znanosti« in opravljati nepotrebnih invazivnih preiskav, ki ne bi imele nobenega vpliva na potek zdravljenja ter izid bolezni. Bil je eden prvih otorinolaringologov, ki so spoznali korist ultrazvoka v medicini. Zagotovo je bil prvi v Sloveniji, ki je uvedel ultrazvočne preiskave v otorinolaringologijo. V mnogih državah in svetovno znanih klinikah se šele sedaj začena uvajanje ultrazvočnih preiskav v otorinolaringologiji, medtem ko je po zaslugi primarija pri nas to že rutinska metoda, ki v velikem številu nadomešča tako CT kot NMR – predvsem pri detekciji zasevkov vratu. Prav tako je uvedel nove metode v diagnostiki motenj ravnotežja in sluha. Vsi na oddelku se ga spomnimo tudi kot izredno hitrega in spretnega kirurga. Imel je potrpljenje pri učenju mlajših kirurgov in bil tudi eden redkih, ki so lahko opravljali operacije celotnega področja ORL. Zanimiva je bila njegova bela kirurška čepica. Če jo je nosil izven operacijske dvorane, je to pomenilo, da ima neke skrbi ali da nekaj ni v redu z delom na oddelku. To je bil razpoznavni znak. Če je bila čepica zelo nizko na čelu, je to pomenilo: pusti me, imam pomembnejše delo. Ko je bil čez nekaj časa brez čepice, je bil to znak, da so težave odpravljene in je bil ponovno pripravljen tako na strokovni razgovor kot tudi o ostalih manj ali bolj pomembnih vsakodnevnih stvareh. Kot predstojnik je skrbel za dobro razumevanje med vsemi sodelujočimi v procesu zdravljenja bolnika. Gojil je kolektiven duh in cenil vsako dobro opravljeno delo. Predstojnik je bil od decembra 1976 do marca 1992. Tudi po odstopu in upokojitvi je prihajal na oddelek ter opravljal ultrazvočne preiskave, dokler ni ocenil, da smo dovolj napredovali in njegovo učenje mlajših kolegov ni več potrebno. Vsi, ki smo z njim sodelovali pri strokovnem delu, smo mu hvaležni za bogato posredovano znanje in človečnost. Svoje znanje je z velikim veseljem posredoval mlajšim kolegom. Mnogi mlajši, sicer sposobni kolegi, bi se pri njemu morali naučiti, kako se posreduje znanje – brez tega, da se »učenca« postavi v podrejen položaj. Kljub svojemu izrednemu znanju nikoli ni dajal vtisa, da je nekaj več kot drugi. Bil je avtoriteta, a ne avtoriteta zaradi položaja, temveč zaradi znanja in poštenega človeškega odnosa do sodelavcev in bolnikov.

S primarijem Kaničem smo izgubili velikega predstojnika in človeka, ki je pustil velike sledi pri vseh, ki smo sodelovali z njim. S ponosom lahko rečem: »Primarij nas je veliko naučil«.

doc. dr. Bogdan Cizmarevič

RAZPIS LETOVANJA ZIMA 2016/2017

Delavcem UKC Maribor omogočamo letovanje:

V LASTNIH KAPACITETAH

1. ROGLA

Gaber 66 - garsonjera (4 ležišča)

Sezona: 1. 12. 2016 do 31. 3. 2017

Izven sezone: 1. 4. 2017 do 29. 6. 2017

**Cena najema na dan
v EUR**

77,00

25,00

Brunarica - apartma A in B (5 ležišč, dva prostora)

Sezona: 1. 12. 2016 do 31. 3. 2017

Izven sezone: 1. 4. 2017 do 29. 6. 2017

89,00

32,00

Cena: vključuje dnevni najem, dve smučarski karti - vključena nočna smuka s 30 % popustom pri nakupu celodnevne vstopnice za bazene v Termah Zreče in 30 % popust za Savna vas in na Rogli. V brunarici sta izven sezone v ceno najema vključeni 2 karti. Turistično takso in prijavnno-odjavno uslugo, ki vključuje zavarovanje, plačate na recepciji hotela Planja.

NOVOST: Hramba smuči v ogreth omaricah pri sedežnici Planja.

2. SIMONOV ZALIV – dva apartmaja (3 ležišča ali 5 ležišč)

Izven sezone: 1. 12. 2016 do 29. 6. 2017

1/3 **21,00**

1/5 **33,00**

Takso plačate v agenciji Žnider's v Izoli.

3. MORAVCI – dva apartmaja (3 ležišča ali 5 ležišč)

Izven sezone: 1. 12. 2016 do 31. 5. 2017

1/3 **13,00**

1/5 **21,00**

Cena: vključuje dnevni najem.

Nudimo možnost nakupa celodnevnik kopalnih vstopnic za odrasle, otroke in upokojence za TERME 3000 z možnostjo obročnega odplačila.

Cena kopalnih vstopnic: odrasli 10,32 EUR, otroci 7,12 EUR, upokojenci 7,92 EUR.

Takso plačate v turističnem biroju.

4. TERME ČATEŽ – apartma (5+1 ležišče)

Izven sezone: 1. 12. 2016 do 31. 5. 2017

47,00

Cena: vključuje dnevni najem, vstopnice za kopanje na termalni rivieri z dvema časovno neomejenima vstopoma in 1x savna 3 ure med tednom za prijavljene goste, razen ob navedenih terminih, ki nam jih določijo v Termah (sobota, nedelja, prazniki in šolske počitnice), vendar največ 6 oseb.

Takso plačate v recepciji avto campa.

NAČIN PLAČILA: v petih zaporednih obrokih od novembra 2016 do marca 2017.

PRIJAVE: do vključno 5. oktobra! Upoštevali bomo le prijavnice na novem obrazcu, ki ga dobite v EKSPEDITU ALI NA INTRANETNI STRANI UKC MARIBOR in jih bomo pravočasno prejeli v Službo za oskrbo, vzdrževanje in investicije – Elizabeta Žnidarič. **Prijav na starih prijavnica ne bomo upoštevali!** Za odpoved letovanja po prejemu obvestila o odobritvi letovanja zaračunamo **13,00 EUR** odškodnine.

Za neupoštevanje navodil se zaračuna **21,00 EUR**, v primeru nevrnjenega zapisnika **8,00 EUR** ter pavšalno povračilo poškodovanja inventarja **3,00 EUR** oziroma dejansko vrednost, če je povzročena škoda višja od **5,00 EUR**.

PREDNOST PRI LETOVANJU IMAJO: delavci z daljšo delovno dobo; delavci, ki še nikoli niso letovali oziroma je od tega že dalj časa; če sta oba zakonca zaposlena v bolnišnici. V primeru, da imata dva delavca iste pogoje, je naslednji pogoj število šoloobveznih otrok oziroma zdravstvena indikacija.

RAZPIS ZA ZIMO 2016/2017 JE OBJAVLJEN NA INTRANETU:

<http://10.20.20.133/intranet/>

OPOMBA: Prosimo, da upoštevate rok prijave. O odobritvi letovanja boste pisno obveščeni po preteku roka za prijavo. Letovanje želimo omogočiti čim večjemu številu delavcev. Vabimo vas, da se o prostih terminih pozanimате pri Elizabeti Žnidarič na telefonski številki 23 11.

Predsednik komisije
Srečko Turk, I. r.

Možnost izbire terminov v sezoni na Rogli: (največ pet nočitev)

december	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
	Č	P	S	N	P	T	S	Č	P	S	N	P	T	S	Č	P	S	N	P	T	S	Č	P	S	N	P	T	S	Č	P	S
Gaber																															
brunarica A																															
brunarica B																															

januar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
	N	P	T	S	Č	P	S	N	P	T	S	Č	P	S	N	P	T	S	Č	P	S	N	P	T	S	Č	P	S	N	P	T
Gaber																															
brunarica A																															
brunarica B																															

februar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
	S	Č	P	S	N	P	T	S	Č	P	S	N	P	T	S	Č	P	S	N	P	T	S	Č	P	S	N	P	T
Gaber																												
brunarica A																												
brunarica B																												

marec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
	S	Č	P	S	N	P	T	S	Č	P	S	N	P	T	S	Č	P	S	N	P	T	S	Č	P	S	N	P	T	S	Č	P
Gaber																															
brunarica A																															
brunarica B																															

2017

*Novoletna zabava
za vse zaposlene*

z glasbeno skupino *Night Life*

petek, 2. 12. 2016 ob 19h
v Festivalni dvorani Maribor

Prijave v pisarni COJM:
Slavica Keršič (29-40); slavica.kersic@ukc-mb.si
Rebeka Gerlič (28-13); rebeka.gerlic@ukc-mb.si

Organizator: UKC Maribor v sodelovanju s sindikatom UKC Maribor

Pravopisni kotiček

SVOJILNI PRIDEVNIKI

Pridevniki se običajno ujemajo s samostalniško besedo v spolu, sklonu in številu (na primer *primeren, primernega*). Nekateri pridevniki se ne pregibajo z glasovnimi končnicami in ostajajo v vseh oblikah enaki (na primer *poceni* –).

Svojljne pridevnike iz samostalnikov (bitja in ustanove) moškega in srednjega spola tvorimo s priponskim obrazilom *-ov/-ev*.

Namesto obrazila *-ov* je treba uporabiti *-ev*, če se podstava končuje na govornjene črke *c, j, č, ž, š* in *dž* (Snoj – Snojev, Zola – Zolajev, Boccaccio – Boccacciev).

Ker se pojavlja čedalje več različic pridevnika *Teslin* v povezavi z imenom izdelovalca avtomobilov Tesla Motors (npr. *Teslin model X*). Slovenski pravopis kot pravilno obliko pridevnika, izpeljanega iz priimka *Tesla*, navaja le obliko *Teslov*.

Če lastna imena postanejo blagovne znamke ali podjetja (*Barilla, Prada, Škoda, Honda*), lahko nastopijo težave. Danes skorajda nihče ne ve, da je podjetje *Honda* poimenovano po ustanovitelju Soičiru Hondi. Torej bi rekli *Hondovo* podjetje in *Hondova* nagrada (= Japonska Nobelova nagrada, poimenovana po S. Hondi) in *Hondina* proizvodnja. Raba

brezizjemno potrjuje rabo podjetja *Honda* v ženski obliki: *V četrtnetletju je japonska Honda prodajo vozil povečala za skoraj petino in ustvarila 2,4 milijarde evrov dobička.*

Pri Tesli prav tako govorimo o večdenotativnosti. Če se nanaša pridevnik na osebo (Teslov transformator), uporabimo osebi ustrezno moško pridevniško obrazilo, če se nanaša na podjetje, se je zelo uveljavilo žensko obrazilo (Teslin dvosedežnik).

Pripravila: Urška Jodl Skalicky

Vir: Slovenski pravopis (2001), Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU

Slovar slovenskega knjižnega jezika. Elektronska izdaja
Jože Toporišič: Enciklopedija slovenskega jezika (1992), Ljubljana: Cankarjeva založba

Slogovni priročnik Evropske komisije
Izroček predavateljice mag. Rade Lečič
Korpus slovenskega jezika Gigafida

Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti – <http://www.zrc-sazu.si/sl> (Helena Dobrovoljc)

Šale

Pacient, ki je imel zapičen nož v trebuh, pride do zdravnika in reče: »Pomagajte mi. Umiram.«

Doktor pravi: »Ura je pet minut do tri, mi pa delamo samo do treh. Ne morem vas sprejeti. Pridite jutri.«

»Prosim, pomagajte mi, ne bom zdržal do jutri.«

»Prav.« reče doktor, mu izpuli nož iz trebuha in mu ga zapiči v oko. »Pojdite k okulistu. On dela do štirih.«

* * *

Ženska v poznih srednjih letih je vstopila v ordinacijo svojega ginekologa in kar takoj rekla: »Prosim, da mi napišete recept za kontracepcijske tablete proti glavobolu.«

»Kako?« se je zmedel doktor. »Kontracepcijske tablete proti glavobolu? Sem prav slišal?«

»Ja, veste, moja hčerka vsak večer hodi ven in se vrača zjutraj domov. Če ji dam pred odhodom v sok kontracepcijsko tabletko, potem me ponoči ne boli glava.«

* * *

»Gospod doktor, včeraj sem se z avtom peljal proti domu in naenkrat začutil hudo bolečino.«

»Kje pa?«

»Med Kranjsko Goro in Jesenicami!«

* * *

Mlada mamica v porodnišnici naroči sestri: »Če pride kakšen moški pogledat otroka, si takoj zapišite njegove osebne podatke in naslov.«

* * *

Znan kirurg je poslal vabilo kolegu in ga povabil na svojo okroglo obletnico rojstva. Na vabilo mu je napisal, naj mu sporoči, ali se bo odzval na vabilo. Ker do roka, ki ga je postavil kolegu, ni prejel odgovora, ga je poklical po telefonu in ga povprašal, ali pride na slovesnost.

»Kaj? Slovesnost? Jaz pa tvojega pisma nisem znal prebrati, zato sem ga odnesel farmacevtu, da mi ga prebere, ta pa mi je dal kremo proti potenju nog!«

* * *

»So ribe zdrave?« vpraša pacient zdravnika.

»Mislim, da so, saj še nobene nisem zdravil.« mu odgovori doktor.

* * *

Sestra v ambulanti kliče bolnike:

»Medved, Čuk, Volk?«

Eden od pacientov se oglasi:

»Sestra, kdaj bomo pa ljudje prišli na vrsto?«

* * *

Pri zdravniku se je oglasil moški in zastokal:

»Gospod doktor, žena me je zapustila.«

»Zakaj pa ste prišli k meni? K odvetniku bi morali!«

»Toda, doktor, mene to strašno boli!«

Iz kuhinje

Kremna juha iz Hokaido buče

Sestavine za 4 osebe

- 1 kg buče hokaido
- 2 žlici olja
- 1 čebula
- 3 stroki česna
- 2 dl sladke smetane za kuhanje
- sol
- vegeta
- poper
- mlet muškatni orešček

Čebulo olupimo, narežemo in pražimo na olju. Dodamo nasekljan česen. Čebule in česna ne pražimo dolgo, samo toliko, da čebula postekleni.

Dodamo izdobljene in na kose narezano bučko hokaido ter zalijemo z vodo, samo toliko, da so sestavine pokrite. Posolimo in po želji dodamo vegeto. Vre naj dobrih 10 min.

Nato bučke in vodo v kateri so se kuhale zmiksamo v mešalniku do gladkega. Dodamo malo muškata oreščka, poper in (po želji) sladko smetano za kuhanje ter vse še enkrat na hitro v mešalniku premešamo.

NAZIV SREČANJA	DATUM SREČANJA	LOKACIJA SREČANJA	INFORMACIJE/ PRIJAVE
8. Černičevi dnevi	21. 10. 2016	UKC Maribor	www.ukc-mb.si
4. mariborski onkološki dan	28. 10. 2016	Hotel Habakuk	www.onkoloskidan.si
6. aktualno v zdravljenju sladkorne bolezni	10. 11. 2016	UKC Maribor	www.ukc-mb.si
Neinvazivna dihalna podpora	11. 11. 2016	UKC Maribor	www.ukc-mb.si
XII. ortopedsko srečanje	11. 11. 2016	Medicinska fakulteta Maribor	www.ukc-mb.si
Oskrba dihalne poti	18.–19. 11. 2016	Medicinska fakulteta Maribor	www.ukc-mb.si
Intramedularna učvrstitev zlomov	18.–19. 11. 2016	UKC Maribor	www.ukc-mb.si
Svečana akademija ob 60-letnici Oddelka za gastroenterologijo UKC Maribor	25. 11. 2016	Medicinska fakulteta Maribor	www.ukc-mb.si
4. mariborska šola paliativne oskrbe	25. – 26. 11. 2016	UKC Maribor	www.ukc-mb.si
3. srečanje z multiplo sklerozo	2. 12. 2016	Hotel Habakuk	www.ukc-mb.si
Obravnava zdrave ženske v poporodnem obdobju	20. 1. 2017	UKC Maribor	www.ukc-mb.si
23. srečanje slovenskih in hrvaških zdravnikov intenzivne medicine	27.– 28. 1. 2017	Hotel Habakuk	www.ukc-mb.si
NESS 2017	2.– 4. 2. 2017	UKC Maribor	www.ukc-mb.si
EFIC Evropska šola za bolečino pri bolnikih z rakom in paliativno oskrbo	21. – 26. 5. 2017	UKC Maribor	www.ukc-mb.si